20 זייטען — יובילעאום אויסגאבע — 20 זייטען

THE HEBREW JOURNAL

דער אידישער זשורנאל

CANADA

A JEWISH CANADIAN DAILY Circulated All Over Canada And Abroad

א קאנאדער אידישע צייטונג פאר אלע קלאסען אידען.

VOLUME IV No 2305 — Toronto Sunday January 26 1919 — כה שבט פרשה משפטים תרעט — זונטאג דעם 26-טען יאנואר, 1919 — PRICE TWO CENTS

JAN 29 1919

רעוו. צבי ה. מאסליאנסקי היינט אין מעסי האל

די פערזאנען וועלכע זענען פאראנטווארטליך פאר ארויסגעבען יעדען טאג די צייטונג

ערשטע רייהע : י. זינגער, נ. פריעדלענד, ה. וויינבערג, ג. קאזינעץ, ה. מ. קירשענבוים.
צווייטע רייהע : ל. זעלענקא, מיס ב. פריעדלענד, א. רייגוויין, מיס ר. ראזענבלום, ש. מ. שאפירא, ש. נירענבערג.
פון רעכטס צו לינקס : —

באשליסט און פארשליסט

באשליסט צו עפענען אן אקאונט ביי מר. וויינבערג Banker און פארשליסט דארטען אייערע אפגע־שפארטע געלד אין א קליינער סייף וואס מר. וויינבערג גיט אייך אומ־זיסט. ווען איהר עפענט אן אקאונט מיט אן איינציגען דאלאר.

צאהלט גאז בילס אין „זשורנאל" אפיס.

אנפאנגענדיג פון היינט וועלען די אידען פון טאראנטא קאנען ברענ־גען זייערע גאז בילס צו בעצאהלען אין אפיס פון „אידישען זשורנאל". דער אפיס איז אפען א גאנצען טאג פון 9.30 ביז זיבען אין אווענט.

קאנגרעס פון פוילישע אידען שטעלען ארויס פאדערונגען צום שלום קאנפערענץ

נחום סאקאלאוו אלס דעלעגאט

(אינט. איד. פרעס ביורא)

ניו יארק יאנואר 25

אינפארמאציעס וואס זיינען ערהאל־טען געווארען צו דער וואהרהייט מעלדען דאס דער קאנגרעס וואס די פוילישע אי־דען האבען אפגעהאלטען אין ווארשא האט אויסגעקליבען נחום סאקאלאוו אלס פארטרעטער צום שלום קאנפערענץ. די מאיאריטעט דעלעגאטען זיינען געוועזען פון ציוניסטישען לאגער.

פאדערונגען צום שלום קאנפערענץ

די אינפארמאציעס זאגען אויך דאס דער קאנגרעס האט ארויסגעשטעלט פאַ־דערונגען וועגען א אידישען שטאט אין פאלעסטינא און נאציאנאל קולטורעלע אוי־טאנאמיע פאר די אידען פון פוילען, און אין אלע אנדערע לענדער וואו אידען גע־פינען זיך אין א גרעסערע צאהל. זיי פאדערן אויך פאלשטענדיגע רעכטע פאר אידען אין אלע אנדערע לענדער.

שטעלען זיך אין פארבינדונג מיט'ן אמעריקאנער קאנגרעס.

דער קאנגרעס האט אויך אויסגעקלי־בען א דעלעגאציע וואס זאל זיך שטעל־לען אין פארבינדונג מיט דער דעלעגא־ציע וואס דער אמעריקאנער קאנגרעס האט געשיקט.

פיער הונדערט ווייסט מאנו־פעקטשורערס גיבען נאך פאר־דערונגען.

(אינט. איד. פרעס ביורא)

ניו יארק יאנואר 25.

פיער הונדערט פון די ווייסטען מאַ־נופעקטשורערס האבען שוין נאכגעגעבען אלע פאדערונגען פון דער יוניאן. עס ווערט ערווארטעט אז אין איניגע טעג ארום זאל דער גאנצער סטרייק זיין פאר איבער מיט א פאלשטענדיגען זיג פאר די ארבייטער.

ניט היינט פארן פאלעסטינא ארבייטער פאנד

די אידישע הייזער וועלען היינט בא־זוכט ווערען פון קאמיטעס נאך שטיצע פארן פאלעסטינא ארבייטער פאנד, און ווי די ארגאנזשירער פון דיעזער הויז צו הויז זאמלונג גלויבען קען געשאפען ווער־רען צוויי טויזענד דאלאר, אויב יעדער איינער וועט נאר געבען וויפיעל ער קען.

די זאמלונג איז ארגאנזשירט פון די היגע פועלי ציון, צוזאמען מיט א רייהע אנדערע ארגאניזאציעס.

פראטעסט מיטינג אין סטרענד טעאטער

היינט צווייי א זייגער נאכמיטאג וועט געהאלטען ווערען א פראטעסט מיי־טינג אין סטרענד טעאטער, געגען דער באליידיגענדער האנדלונג פון דער „יאנג מענס קריסטשען אסאסיאיישאן" אדמי־ניסטראציע מיט דעם וואס די אידישע מיטגליעדר זיינען אפגעזונערט געווא־רען אין בעזונדערע קלאסען ניט ערלוי־בענדיג זיי צו זיין צוזאמען מיט די ניט־אידישע מיטגליעדער.

וועלען רעזיגנירען אלס קערפערשאפט

דער מיטינג איז איינגערופען געווא־רען מיט'ן צוועק פארצולייגען די לאגע פאר אלע אידישע מיטגליעדער פון דער גענאנטער אסאסיאיישאן און פרעגען אן עצה וואס צו טון געגען אזא באליידיגונג. די שטימונג צווישען דער גרעסטער צאהל מיטגליעדער איז אז אלע אידישע מיט־גליעדער זאלען צוזאמען ארייגגעבען זיי־ערע רעזיגנאציעס און זיך ענטזאגען צו באלאנגען צו דער דאזיגער אינסטיטוציע דערפאר ווייל זי האט געבראכט איהר עהרענווארט.

וועלען ניט אפקומען מיט'ן ריידען.

אבער א חוץ דעם וואס די מיטגליע־דער וועלען זיך דארטען אפרידען, פון הארצען האט אבער דער מיטינג נאך א הויפט צוועק, און דאס איז צו שאפען פאר די אידישע יונגעלייט דיזעלבע מעג־ליכקייטען און באקוועמליכקייטען וואס די י. מ. ק. א. גיט איהרע מיטגליעדער אבער אונטער א אידישען דאך. די האנדלונג פון דער אדמיניסטראציע האט ארויסגערופען א שטארקע ענטריסטונג אין טאראנטאר אידישע קרייזען און מענ־שען וואס זיינען פאראינטערעסירט און וואס וויסען באהויפטען דאס גאר אין גיכען וועט זיין א פאנד פון 150 טוי־זענד דאלאר אויף אויסצובויען אן איי־גענע געביידע אין שטאדט.

וועלען די האָהענצאָלערנס קו־מען צוריק נאך בערלין ?

לאנדאן יאנואר 25

א טעלעגראמע פון בערלין צו דער „דיילי מייל" מעלדעט א סענזאציאנעל ספעציעלע אויסגאבע פון צייטונגען ווע־רען דא צוכאפט זעהר שנעל מיט דער נייער דאס אזוי שנעל ווי דער פארלא־מענט וועט זיך געזעצליך קאנסטיטואירען וועט דער געוועזענער קייזער מיט זיין פאמיליע קומען צוריק קיין בערלין.

2 דרייווער בעשטראפט מיט וואכען ארעסט פאר מיסעס בערקאוויטשעס טויט

וויליאם פוירגיסאן, דער טרייבער פונ'ם אויטאמאביל וואס האט געטויטעט מיסעס טינא בערקאוויטש, דעם 20-טען דעצעמבער אויף'ן קארנער טשורטש און קווין סטריט איז פרייטאג באשטראפט געווארען צו זיצען צוויי וואכען אין גע־פענגניש און צו באצאהלען 250 דאלאר שטראף. די דזשורי האט ארייגגע־בראכט אן אורטייל שולדיג אין טויט־שלאג און האט רעקאמענדירט רחמנות צו האבען אויף איהם און געבען איהם א מילדע שטראף.

איז געווען שכור

הואדזש ראוז פאר וועמען דער משפט איז פארגעקומען האט ערקלעהרט דאס ער איז זיכער אז פוירגיסאן איז גע־ווען שכור אין יענער נאכט ווען דער אונגליק האט פאסירט, און ער וואלט איהם געגעבען א גרויסע שטראף. נור ער מוז נעהמען אין אנבעטראכט זיין שלעכטע לאגע און די רעקאמענדאציע פון דער דזשורי רחמנות צו האבען.

היינט דער יעהרליכער מיטינג פונ'ם מלחמה קאנפערענץ אין מאסי האל

רעוו. צבי ה. מאסליאנסקי קומט ספעציעל פון ניו יארק אדרעסירען די פארזאמלונג — די טאראנטער אידען וועלען הערען א באריכט וועגען זייערע נדבות.

היינט אכט א זייגער אין אווענט וועט געהאלטען ווערען דער יעהרליכער מיטינג פונ'ם מלחמה קאנפערענץ אין מעסי האל. ביי דעם דאזיגען מיטינג וועלען די אידען פון טאראנטא הערען א באריכט פונ'ם טשערמאן מר. גאלדסטיק, וועגען דעם וואס דער קאנפערענץ האט געטון מיט'ן איינגעזאמעלטען געלט און א חוץ דעם וועט האלטען א רעדע דער בארימטער פאלקס רעדנער רעוו. צבי הירש מאסליאנ־סקי. די וואס האבען געהערט מאס־ליאנסקי'ן רעדען לעצטען מאל ווען ער איז דא געווען אין טאראנטא וועלען זיכער ניט פארפעהלען צו קומען היינטיגען מאל. עס ווערט דארום ערווארטעט דאס מעסי האל זאל זעהר שנעל אנגעפילט ווערען מיט טאראנטער אידען.

וועלען גערענקען די קריטישע שעה.

אבער א חוץ הערען דעם באליעבטען רעדנער וועלען די טאראנטער אידען קומען היינט אין מעסי האל מיט'ן צוועק צו דער האלטען און העלפען מיט וויפיעל זיי קא־נען זייערע ליידענדע ברידער און שוועס־טער פון יענער זייט ים. איצט ווען די קאנאנען האבען אויפגעהערט, דערפילען ערשט די אידען פון רוסלאנד, פוילען און גאליציען די וויטאגען וואס די מלחמה האט זיי געבראכט. עס איז ניט נויטיג נאכאמאל איבערציחזר'ן. אלע טאראנטער אידען וויסען שוין צו גוט די אידישע לאגע אין פוילען — אוקראינע, און אין בערהויפט וואו אידען געפינען זיך.

די קענערער אידען זענען ניט אין דער לאגע צו העלפען זיי מיט עטוואס אנ־דערש א הוץ געליבע דאלאר, און דען מעגליך דאס די טאראנטער אידען וועלען ניט קומען ברענגען די עטליכע דאלאר איצט אין אזא קריטישען מאמענט ?

די דזשאינט דיסטריביושאן קאמיטע פון אמעריקא האט אוועקגעשיקט א ספע־ציעלען שליח קיין פוילען כדי צו זעהען אז די אידען זאל געהעריג איבערגעגעבען ווערען די שטיצע וואס ווערט געשיקט פון אמעריקא. די קאמיטע האט מיט א פאר וואכען צוריק געגעבען א מיליאן מיט א האלבען צו שטיצען די פוילישע אידען. דאס געלט מוז געשאפען ווערען און נאך פיעל מאל מעהר, דאס איינציגע וואס די אידען פון דיעזער זייט ים זענען ביכולת צו געבען.

פארטרעטער אויף'ן פלאטפארמע.

אלע פארטרעטער פון פארשיעדענע שטאדטישע ארגאניזאציעס וועלען פאר־נעהמען פלעצער אויף דער פלאטפארמע. א הוץ דעם באריכט פון מר. גאלד־סטיק און די רעדע פון רעוו. מאסליאנסקי וועט זיך אויך באטייליגען אין מיטינג חזן מאגאוויטש.

די טירען פון האל עפענען זיך פונקט זיבען א זייגער, און דער מיטינג וועט זיך אנפאנגען אכט א זייגער, צו דער מינוט.

היינט א פארזאמלונג

היינט 2 נאכמיטאג וועט אין דער סימחא סטריט תלמוד תורה פארקומען א וויכטיגע פארזאמלונג פון אלע טוער ארום דער „פאראקיעל סקוהל".

אלע וועלכע זיינען פאראינטערעס־סירט אין דיעזער ארבייט ווינען געבעטען צו קומען אין צייט.

א באגריסונג פון דעם טאראנטאר קאנפערענץ פאר די מלחמה קרבנות

ווערטער רעדאקטאר א. רייגוויין : —

מיר, דער „טאראנטער קאנפערענץ" פאר די אידישע מלחמה ליידענדע שיקען אייך די הארציגסטע באגריסונג צו דעם 5-יאהריגען יובילעאום פונ'ם „אידישען זשורנאל".

ביי דיעזער געלעגענהייט, ווילען מיר אייך אויסדריקען אונזער טיעפסטע אנערקענונג צים ארויסגעבער פון „זשורנאל" מר. ה. וויינבערג, וועלכער איז אויך דער טרעזשורער פונ'ם „קאנפערענץ", און צים רעדאקטאר און אלע אנדערע מיטארבייטער פאר דעם גרויסען ביישטאג וואס איהר האט בייגעטראגען פאר דער גרויסער הילפס טעטיגקייט אין טאראנטא.

דער „זשורנאל", מעגען מיר מיט רעכט צוגעבען, האט א גרויסען חלק אין דעם ערפאלג פון די זאמלונגען פאר די מלחמה ליי־דענדע ; דער „זשורנאל" שטעהענדיג מיט'ן קאנפערענץ זייט דער גרינדונג האט ביי יעדער געלעגענהייט געוועקט און גערופען, אפע־לירט און געפאדערט אז די טאראנטער אידען זאלען טון זייער חוב צו די אומגליקליכע ברידער.

אייערע בלעטער, וועלכע זענען פארשריבען מיט די אפיעלס, איפהעפען א. ג. וו. פאר דער הילפס זאמלונג, וועלען געוויס זיך וואַרפען אין די אויגען פונ'ם היסטאריקער און וועלען באקומען די ריכטיגע אפשאצונג אין דער געשיכטע פון „אידישען זשורנאל", וועלכעס איז אויך די געשיכטע פון קענעדער אידישען זשורנאליזם.

האפענדיג אז איהר וועט באקומען די אנערקענונג פון די טא־ראנטער אידען, ווינשען מיר אייך אריכות ימים ושנים.

מיט פאלקסט הילפס גרוס,

פאר'ן „טאראנטער קאנפערענץ" פאר די אידישע מלחמה ליידענדע, ל. ראזענבערג, סעקרעטער.

היינט היינט אן צו לעזען אונזער נייעם ראמאן „די העלדען פון ירושלים"

אינטריגעס פון דייטשען קייזערליכען הויף

א שפאנענדער ראמאן, וואו עס ווערען אויפגעדעקט די דייטשיש-פרייסישער גרויזאמקייטען און די מיליטאריסטישע שטרעבונגען פון די יונקערס, וועלכע האבען פאראורזאכט די יעצטיגע בלוטבאד.

פון עקס

(119-טע פארזעצונג)

אויף'ן גאס האט זיך דערווייל אב-געשפיעלט אזא מין מערקווירדיגע סצע-נע.

ווען דער גראף איז ווי א פערם'טער אראבגעלאפען די טרעפ שילטענדיג, שריי ענדיג, שפייענדיג און שימפענדיג, האבען זיך איהם פארן טיהר פארגעשטעלט צוויי הערען, אייגער פון זיי האט אויפגעהויבען א לאטערנע, און האט בעלייכט דעם גראף'ס געזיכט, און דער אנדערער, האט, איהם אריינקוקענדיג אין די אויגען גע-פרעגט:

— קענט איהר מיר ?

ווי ווען א שלאנג וואלט איהם געבי-סען, האט דער גראף א שפרונג געטהאן. ער האט אין איהם דערקענט „דעם מאן מיט די פורכטבארע אויגען, וועלכען ער האט שוין געזעהען אין מאדאם פאהלס הויז קעמפענדיג מיט פילידארן, אין דער קירכע זיצענדיג ביי מאריאנעס זייט, און דערנאך אין דרויסען ריידענדיג מיט דעם קרוינפרינץ.

— קומסט שוין ווידער מיר אין וועג, דו פערדאמטער שורקע ? האט דער גראף געשריען זיך כאפענדיג מיט'ן האנד צום דעגען.

מעהר האט ער אבער ניט געקענט ריידען און ניט זיך ריהרען. זיין געגנערס א בליק האט זיך איהם אריינגעבערענט אין מח, זיין האנד איז געווארען שטייף, זיינע גליעדער ווי געליימט, און זיין זי-נען האט אנגעהויבען צו פארשווינדען, שטייף און פערקיהלט איז געבליבען שטעהן דער גראף ווי פילידאר אין מא-דאם פאהלס הויז.

אין דעם מאמענט זיינען איבערן וועג אריבערגעלאפען א חברה אפיציערען, וועלכע האבען אונטער די מאנטלען גע-טראגען ברענענדיגע לאמטערנעס.

— בראוואָ, לעגאציאן סעקרעטער !

— האט קוואסט א געשריי געטהאן — דאס האט איהר געמאכט ווי א בריה ! ארויס מיט די לאמטערנעס קאמעראדען.

אילומינירט דעם קערל פון קאפ ביז פוס! וואו זיינען די הערען אבערסטען, זאלען זיי זיך דאך אויך אנשפיעלען מיט דעם פערשטיינערטען גאסט.

פון דעם שוישפיעל איז די גאס גע-ווארען שווארץ פון מענשען; עס איז גע ווארען א קוויטשעריי, א געלעכטער, א ליארעם און א געפילדער, און אין דעם מאמענט האבען זיך ווי צופעליג בעוויע-זען די צוויי אבערסטען, פאן האלצענ-דארף און פאן וויניג.

— וואס איז דא פאר א סקאנדאל, מיינע הערען ? האט האלצענדארף גע-פרעגט.

— קוקט זיך צו, הער אבערסט — האט קוואסט געענטפערט לאכענדיג — אט דער שטיינערנער גאסט איז אמאל געווען דער הער גראף פאן פלאוויל, וועל-כער האט מיט ליעבעס שמערצען טאג און נאכט פערפאלגט די שוישפילערין מאדאם העלמוט, מיר האבען איהם דא אבגעהיט ווי ער איז פון איהר ארונטער-געקומען מיט א ביטערע הארץ, און איי-נער פון אונזערע פריינד האט איהם מאג-נעטיזירט כדי ער זאל ניט קענען אנט-לויפען איידער מען האט זיך מיט איהם גוט אנגעשפיעלט.

— ביי גאט, דאס איז דער ארימער גראף — האט וויניג געלאכט — מיר וועלען די געשיכטע מעלדען אין דעם העכסטען ארט, אבער איהר מיינע הערען מאכט א סוף פון דעם שוישפיעל. לאזט דעם אונגליקליכען פערליעבטען לויפען, איך וועל דערווייל ארויפגעהן זעהען צו האבען זיך די דאמען ניט איבערגעשראָ-קען.

אולריך, וועלכער איז ביז יעצט גע-שטאנען אן א זייט, איז צוגעקומען, האט געמאכט עטליכע שטריכען געגען דעם גראפס פנים, און איז געשווינד אוועק צום טהעאטער זייט.

דער גראף האט זיך אויפגעכאפט ווי פון א הארטען שלאף. ער האט אנגע-הויבען זיך ריהרען, זיך ציהען, געגעצען און ניסען, און צו ווארפען ארום זיך וויל-דע בליקען. ער האט יעצט ערשט אנ-געהויבען צו בעגרייפען וואס מיט איהם איז דא געשעהען.

— פארלעשט די לאמטערנעס !

האט קוואסט וויטער קאמאנדירט — לאזט דורך דעם „דאן זשואן" זאל ער געהן זיך איבערלעגען צו לוינט איהם נאך וויטער צו בעלעסטיגען די אונדאנק בארע דאמען !

א גרויס געלעכטער האט דעם לוסטיגען אפיציער בעלוינט פאר זיין וויץ און דער ארימער גראף האט מיט זיינע בע-טויבטע גליעדער זיך געהיילט צו אנטלוי-פען ווי פון א חברה שדים.

ווען דער גראף איז אויף מארגען אויפגעשטאנען, האט ער שוין געפונען אויף'ן טיש א בריעף וואס האט איהם אב געדאנקט פון דיענסט, און וואס האט איהם פערוויעזען פון קעניגליכען הויף אויף אייביג.

די יונגע רעטערין

אין דעם זעלבען אבענד געהענדיג אהיים פון טהעאטער, האט אולריך מאַף יאנען ערקלעהרט וואס מיט דעם גראף האט פאסירט פאר איהר הויז.

ווי ער האט דורך ניימאנען ערפאהרען פון דעם גראפס גראבקייט, פון זיינע שימפפערטער און דראהונגען, איז ער גלייך אוועק צו גאלענדארף'ן. דארט האט ער געפונען די ביידע אבערסטע, האלצענ דארף און וויניגען מיט דעם לייטענאנט פאן קוואסט.

אלע פיער האבען זיך בעראטהען וואס צו טהאן און ביי זיי איז געבליבען, אז קיין אנדער זאך וועט ניט היילען דעם גראף פון זיין אונפערשעמקייט און דער מוטער פון איהרע טיראניי, סיידען א עפענטליכער סקאנדאל, דורך וואס ביידע זאלען גוט בעשעהמט ווערען.

קוואסט האט זיך אנגענומען מיט זיינע קאמעראדען אבצוהיטען דעם גראף ווי ער וועט ארונטערקומען פון זיין בע-זוך און איהם גוט אבצוהוזק'ען אויף'ן גאס. אין פאל ווען ער, אולריך וועט איהם מאגנעטעזירען, ער זאל ניט קענען אנט לויפען. ער איז אפילו אין אנפאנג ניט צופריעדען געווען מיט קוואסטס בעדינ-גונג, אבער קוואסט איז דערפון ניט אב-געשטאנען און ער האט געמוזט אזוי טהאן.

מאריאנע, האט ביז היינט נאך ניט גע וואוסט וואס מאגנעטיזירען איז, און אולריך האט איהר יעצט געמוזט ערקלער רען וואס דאס איז פאר א מין קונסט און ווי אזוי ער האט זיך דאס אויסגע-לערענט אין פאריז.

אין איין גאנג, האט ער איהר שוין ער צעהלט פון דאס וואס מיט איהם און מיט פילידארן האט פאסירט אין מאדאם פאולס הויז, ווי אזוי ער האט דארט אויפגעדעקט דעם שווארצקינסטלערס בע טרוג און דעם בעטרוג פון וועלנער, בי-שאפס ווערדער און דעם גראף פלאוויל, וועלכע זיינען פון יענעם אבענד אן גע-ווארען זיינע טויטליכסטע פיינד.

מאריאנא איז ווידער געווארען דער-שראקען און באזארגט, אבער אולריך האט איהר בערוהיגט מיט דער פערזיכע-רונג, אז ער האט פאר זיי קיין פחד ניט, ווייל דער טראהנפאלגער און דער גראף הערצבערג וועלען איהם בעשיצען פאר זייערע פערפאלגונגען.

אויב אולריך אליין האט אבער גע-גלויבט אין דער פערזיכערונג וואס ער האט געגעבען מאריאנאן, איז שווער צו גלויבען, דען נאר א קורצע צייט נאכדעם, האט זיך אויפגעהויבען פאר איהם א בי-טערע און בייזע צייט.

דער פאליטישער הימעל האט זיך וויע דער בעצויגען מיט שווארצע וואלקען, אין אריענט האט מיט נייער קראפט אויסגעבראכען דער אלטער קריעג צווי-שען רוסלאנד און דער טערקיי. אין פראנקרייך זיינען געווארען גרויסע צרות מיראבא איז פלוצלונג געשטארבען און מיט איהם איז בעגראבען געווארען די לעצטע האפנונג אויף א קאמפראמיס צווישען דעם קעניג און דער רעוואלוציא נערער פארטיי. דער קעניג לודוויג איז אנטלויפען און איז געכאפט געווארען, נאכדעם ווי מען האט איהם געצוואונגען ער זאל ערקלעהרען דעם קריעג אן עסט-רייך.

אין פוילען האט זיך אויפגעהויבען פא ניאטאווסקי, רוסלאנד האט זיך געכאפט צום שווערד, און פרייסען האט געמוזט ארויסשיקען זיין מיליטער צו ציהען א קארדאן ארום זיין גרעניץ.

פאר דעם אויגענבליק האבען זיך אלע געשראקען, און דער אויגענבליק איז געקומען, דער בערלינער גארניזאן האט געמוזט ארויס אין פעלד, און אולריך איז געבליבען עלענד ווי א שטיין, דער זיידע, זיינע בעסטע פריינד, און דער גרעסטער טייל פון זיינע בעשיצער זיינען אוועק פון בערלין.

וואס אולריך'ן האט אבער נאכמעהר און בעזונדערס בעזארגט געמאכט איז גע-ווען, דאס וואס ער האט געזעהען ווי בישאפסווערדער שטייגט מיט יעדען טאג העכער, און ווי גראף הערצבערג פאלט אלץ ניעדריגער.

בישאפסווערדער, איז אין די לעצטע צייט געווארען דעם קעניגס רעכטע האנד זיין ראטהגעבער, דער גאנצער פיהרער פון די אינערליכע און אויסווערטיגע פא-ליטיק, און אין די ערטער וואו דער קעניג פלעגט זיך פריהער בענוצען מיט הערצבערגען, האט ער זיך יעצט בעדיענט מיט בישאפסווערדערן.

אויף דעם אופן, האט אולריך פערשטא-נען, אז הערצבערג וועט מוזען קירצ-ליך אבדאנקען, און אז ענדליך וועט ער, אולריך, דאן מוזען אריינפאלען אין די הענד פון זיינע טויטליכע פיינד.

איין אבענד, ווען אולריך איז געווען ביים מיניסטער, האט יענער איהם ער-קלעהרט, דאס ער איז שוין מיער שפיע-לענדיג די קאמעדיע, און טראגענדיג דעם נאמען מיניסטער בלויז פון שיין וועגען.

(פארזעצונג פאלגט)

קלוגע מענער און פרויען

האלטען ניט זייערע איבער-ריגע געלט אין הויז אדער טראגען עס ארום אין די קע-שענעס.

זיי לייגען עס אריין אין א סייווינג באנק אזוי אז דאס געלט פארדיענט געלט.

באשליסט יעצט צו לאזען אונז העלפען אייך שפארען, אינטערעסט געצאהלט יערע זעקס מאנאטען.

אפגעצאלט קאפיט.	$6.500.000
רעזערוו פאנד	$12.000.000
רעזארסעס	$130.000.000

די בענק אף נאווא סקאשיא

ברענטשעס
קווין און מיקאל סטריט, ה. ל. טנמאו מענעדזשער
ספעדיינא און דאנדעס סט. א. וו. הורלסמאן עקטינג מענעדזשער

BANK OF NOVA SCOTIA — ESTABLISHED 1832

CARLING'S GOLD MEDAL ALE, PORTER & LIGHT BEER — CARLING LONDON

מאקס סיגיל 292 יוקליד עוו. טעל. קאלעדזש 3826.
דער איינציגער האלסייל פארקויפער אין טאראנטא פון די אויבענדער-מאהנטע אויסגעצייכענטע ברענדס.
איך צו באקומען קארלינגס ביער ביי די אנטעריא - סאדא וואטער קאמפ. 229 מארקהעם סטריט. טעלעפאן קאלעדזש 4199

זיסמאן קאפלאן
וויאלין ווירטואז

לעהרער אין דער קענעדיען אקע-דעמי אף מוזיק און איך פריוואט לעססאנס ווערען געגעבען אין סטודיא.

184 פאלמערסטאן עוו.
טעלעפאן קאלעדזש 2814, אדער קאלעדזש 1343.

אוהרין אויספליסונגען קוריר אין 24 שטונדען
SANTAL CAPSULES MIDY
יעדע פיעל האט דעם נאמען MIDY
היט זיך פאר נאכמאכעכץ

צו אלע פעדלערס און עקספרעס לייטע

מיר פארקויפען יעצט היי, טשאפ, האבער ביליגער ווי איבעראל, און די בעסטע סחורה. קומט און איבערציינגט זיך.

יונייטעד פיעד און גריין קא.
100—102 עליזאבעט סט. טעלעפאן ארעלייד 1415.
4006 1 30

די לאיער פירמא פאקטאר און שולמאן

לאזט וויסען אלע קליענטען, פריינד און בעקאנטע דאס פון דעם ערשטען יאנואר, 1919, וועט זייער אפיס זיך געפינען אין דעם לומסדען בילדינג, אדעלייד סט. איסט, קארנער יאנג, אין סוויטע 303, אנשטאט דעם יעצ טיגען פלאץ אין 299 קווין סטריט. ביטע נעהמט אין אכט דעם נייעם אדרעס:

FACTOR & SHULMAN
303 Lumsden Bldg.
Adel. St. East. Cor. Yonge Street

איזידאר פינבורג

באריסטער, (לאיער) קאמישאנער אוו דיעדס.
געלט צום פארליהען 35 אימפיריעל בענק
171 יאנג סטריט
טעל. מיין 3406
וואוינונג טעלעפ. היל. 2296

אברהם קאהען
באריסטערס

נאטארי פאבליק קאמישיאנערס א. א. וו.
Sun Life Building
60 Victoria Street
Main 2984
אברהם קאהען נארט 267
סעמיועל קאהען דזשאנקשאן 1545

חזן מאנאוויטש
מוהל מומחה און מסדר קדושין

איך בעט אלע סאסייטי ברידער, וועל-כע באלאנגען מיט מיר אין פרייד אף איזראעל, סאנס אף דזשייקאבס, היברו פרענדלי און אלע אידען פון מיקאל שוהל מעמבערס און סיט האלדערס און אלע אידען פון טאראנטא, פארגעסט ניט צו צו רופען חזן מאנאוויטש צו אייערע שמחות! איך פארשפרעך און גאראנ-טיר די בעסטע צופריעדענהייט. וועז גאט בענשט אייך מיט א ברית מעג עס זיין אין הויז אדער אין אבי וועלכען האס-פיטאל אין סיטי אף טאראנטא וועל איך עס אטענדען מיט דאנק.
ארימע פאזיטיוו גאנץ אומזיסט.
איך נעהם אויך אן קאונטרי ארדערס.
ריכטיגע בעהאנדלונג און אטענשאן.
פארגעסט ניט מיין אדרעס:
רעוו. א. י. מאנאוויטש 233 בעווערלי סט.
מיין טעלעפאן נומער איז קאל. 2033.

פאטראנייזט די איינציגע אידישע ווינדא קלינינג קאמפאניע

מיר אטענדען צו אלערהאנד הויז, סטארס, אפיסעס און פאקטארי קלינינג. בעסטע ארבייט צו די בילינסטע פרייזען. מיר מאכען קאנטראקטען מאנאטליך און יעהרליך. 10 טעראלי סטריט. טעלעפאן ארעלייד 7587.

NEW YORK WINDOW CLEANING COMPANY, 10 TERAULEY ST

חזן קאפלאנס
שופס קאנטאר

אין דער פליים וואו איהר קענט בעקומען אלע קאפלאנס אינשטרומענטס אין די שטארק סטע קאמפאניעס אין די ווינער וויקטרא און פליער קאנטאר...
אין חזן קאפלאנס שופס קאנטאר
297 קווין סט. טעלעפאן ארעלייד 239

היט זיך פון דעם הוסט

קויפט א 25 סענטיגע פלעשעל פון דר. מאקע הוסט רפואה און בא-פרייט זיך פון דער געפעהרליכער אנ-שטעקונג וועלכע פיהרט צו קאנסאמפ-שאן און לונגען אנצינדונג.

אבסאלוט גאראנטירט.
ווערט פארקויפט נאר ביי:
Claude J. Halloran
קאט רייט דראגיסט
202 דאנדעס סטריט וועסט קארנער סענטער עוועניו, טאראנטא.
טעלעפאן ארעלייד 1281.

דר. פאומאן
דענטיסט
האט זיין
דענטיסט אפיס
אויף'ן קארנער מיקאל און דאנדעס סט. איבער דער דאמיניאן באנק.
טעלעפאן קאלעדזש 7782.

מ. בראון
דזשענעראל אינשורינג אגענט
איך רעפרעזענטירע די
Ocean Insurence Co.
Assets $24,000,000
וועלכע גיט פאליסעס פיר פארנימ-שור פיר 3 יאהר און שטעלט אריין קיינע ספעציעלע פונקטען אין די אידישע פאליסעס
. Ocean Office Cor. King & Yonge St. M. 4124
M. BROWN Agt.
147 Seaton St, Phone M. 2364

צו זיין געזונד האלט ריין אייער מאגען
העפי האם
ווירקט! רייניגט! לויטערט! דעם מאגען און דאס בלוט
פארקויפט איבעראל. אין 10 און 25 ס. באקס.

דר. מ. פיוזניק
דענטיסט
שמערצלאזע עקסטרעקשאן פון ציינער
קאר. קווין און ספעדיינע עוו. רום 2
טעלעפאן ארעלייד 4067

דר. ד. א. סיגעל
הענטיסט
קארנער דאנדעס סטריט און ספע-דיינא עוו. אפיס טעלעפאן קאלעדזש 6073 הויז טעלעפאן קאלעדזש 6937

דר. בערנארד שאפער
דענטיסט
האט ערעפענט א דענטיסט אפיס
אין 346 קאלעדזש סטריט
איבער'ן פליי האוז טעאטער.
טעלעפאן קאלעדזש 252

כלויז חזן וולאדאווסקי

איז אנשטענדיג, ריין און פארזיכטיג
אלס מוהל
און אלס מסדר קדושין

אלע עלטערען פון קינדער זאלען דאס נעהמען אין אכטונג ווייל דאס איז אין זייער אייגענעם בעסטען. קאנטרי ליים קענען מיך אויך רופען אויף זייערע שמחות.
וואהנונג 63 בראנזוויק עוועניו. און טעלעפאן קאלעדזש 1076

ארבייטער פערלאנגט

פארלאנגט א פרוי אדער א מיידעל אלעס אינטערעסירטע פאר'ן אידישען פאלקס פאר - איין שריפטליך 71 אגוסטא עוו. ל. מ. קירשענבוים סעק. אדער דינסטאג אין מיטוואך אוונד פון 8 ביז 9 אין 307 דאנדעס סט. וועסט.
4307—1—28

עלעקטרישע פיקטשורס עלעקטרישע פארמאכטע וויירינג ווערט פון אונז אריינגעשטעלט אין אלטע הייזער. מיר מאכען אויך מאטאר - וויירינג, רי - פיירס און אלעס אנדערעס אין דער עלעק טרישער ליין. ארבייט איז גאראנטירט. עסטימייטס ווערען פריי געגעבען. ארט עלעקטריק 307 יאנג סט. פאן מעין 2413.
4117—6—7

פערלאנגט עקספיריענסד אפריי-טארס פאר קאוטס נאכפרעגען פידער קלאוק קא. 103 עדלייד וועסט
4303—1—26

פארלאנגט א קליינע מיידעל פאר לייב טע הויז ארבייט און לערנען די פאטענרא פיע טרייד, מ. טשאכטער 452 קווין וו.
4326—1—26

א פרוי אין ווילינג צו געהן אלאס וואטש פרוי אדער צו אטענדען א הויז 80 וועגאלי סט.
4332—1—26

פארלאנגט עקספיריענסד אפרייטארס און פינישערס פאר קאוטס נאכפרעגען פי דער קלאוק קא. 103 עדלייד וועסט.
4303—1—27

פערלאנגט עקספיריענסד אפערייטארס און פינישערס פאר קאוטס און א מיידעל צו נייען באטאנס.
נאכפרעגען פידער קלאוק קאמפא-ניע 103 אדעלייד וועסט.
4383 1 27

פערלאנגט א מיידעל, גוטע קעכין, און א גוטע הויז ווירטין, מוז האבען רע-פערענס, גוטע וויידזשעס, פאר א פא-מיליע פון 2 מענשען, נאכפרעגען 46 סענט קלייר וועסט, אדער טעלעפאן בעלמאנט 279.
4364

פערלאנגט עקספיריענסד באטאן נייער צו לידיעס קאוטס און סוטס, סטעדי ארבייט. פרעגען פון 8 און 9 מארגענס ס. גרינפארב און קא. 260 ספעדיינא עוועניו. קופער קעפ בילדינג.
4358 1 26

פערלאנגט מיידלאך צו ארבייטען ביי שניידעריי שלעסער, 126 יארק סטריט.
4353 1 27

פערלאנגט

זעהר א סך אידען פאר לייף אינ-שורענס, עקסידענט אינשורענס און אינ שורענס בכלל.
י. ר א ז ע ן.
טעלעפאן קאלעדזש 3741
מיין נייער אדרעס לעאנארד עוועניו אפארטמענטס.
4337—1—29

פארלאנגט פינישערס צו קלאוקס און סוטס נאכפרעגען דזשיי און דש. גארמענט קא. 260 ריטשמאנד סט. וועסט.
4320—1—26

פארלאנגט א פרוי אדער א מיידעל צו העלפען מיט לייכטע הויז ארבייט, זעהר א גוטע היים פאר דעם ריכטיגען פערזאן נאכפרעגען 472 קווין סט. וו. קאלעדזש 1614
4334—1—29

פארלאנגט עקספיריענסד פינישערס נור מענער זאלען זיך ווענדען צו דזשוא-וועגאל ווייער 539 קינג וועסט טאפ פלאר
4351—1—26

פארלאנגט אפרייטארס צו טשילדע-רענס קלאוקס אויך א סאמפעל מאכער, נאכפרעגען פערפעקשיאן קלאוק קא. 118 ריטשמאנד וועסט.
4339—1—27

פארלאנגט עקספיריענסד אפער מיי-קערס גוטע וויידזשעס און סטעדי אר-בייט נאכפרעגען קענעדיען שוה און סלי-פער מאנופעקטשורינג קא. 106 פראנט סטריט איסט.
4340—1—27

אן עקספיריענסד דעזיינער פון סקוירטס און דרעסעס זוכט א דזשאב און קען אויך מענעדזשען א שאפ. באקס 1313
4352—1—27

דעכער פיקסען

מיר מאכען נייע דעכער און מיר פיק סען אלטע און אלערליי בלעכער ארבייט אלעס איז גאראנטירט. נאכפרעגען בלום און קאמינסקי 115 עליזאבעטה סט. פאן מעין 2571
4344—2—23

אויפמערקזאם.

די קווין פענטס קאמפאניע מאכט בע-קאנט אז זי האט ערעפענט זיין א פענטס שאפ און מאכט צו ארדער פענטס פאר 4 דאלאר א פאאר מיט גוטע סחורה. נאכפרעגען 322½ קווין וועסט.
4199 1 29

אויפמערקזאם צו קארפענטערינג און קאנטראקטינג

מיר נעהמען אן ארבייט פון 1 דאלאר און העכער אויף פארניטשור ווערט גע-פיקסט, זיך ווענדען צו שטיינער 665 קווין וועסט, טעלעפאן ארעלייד 3359.
4189 2 13

פיינטינג און פייפערהענגינג

איך פייפער און פיינט צו ביליגע פרייזען לאזט וויסען דורך א פאסט קארט פ. טשערניצקי 10 הענרי סט.
4043—2—1

לערנט דעזיינינג

איך גיב לעסאנס פאר דעזיינינג קאטינג און גריידינג פאר מע-נער קליידער. פערזיכער אויס צולערנען אויסשטודירט אין ניויארק. י. פרימאן 27 בארדען סטריט

צו פערענטען!

צו פארענטען א הויז פון 7 רומס מי טאלע קאנוויניענס, 7 וואלטאן סט.
4366 1 27

צו פארענטען א פלעט פון 3 רומס אלע קאנוויניענס, גרויט אריינצומופען, 6 באלדווין סטריט.
4360 1 26

צו פארענטען א פורנישד רום אין איין אפארטמענט ביי איין קליינע פאמי ליע פרעגען 239 סימקא סט. אפארט מענט 4
4345—1—26

צו פארענטען א 9 רומיגע הויז און אויך עטוואס פורניטשור צו פערקויפען קוילען און אזויקלאטה 263 ריטשמאנד וועסט.
4348—1—26

צו פארדינגען א פלעט פון 3 רומס מיט אלע קאנוויניענס, פאר א קאפעל נאכ פרעגען 317 דאנדעס וועסט.
4346—1—26

ביזנעס קויפען און צו פערקויפען

א גרויסען בארגין 6 שניי דער מאשינען 2 זיג-זאג מאשי-נען 1 פעד מאשין מיט טייבעלס און שעפטינג קאמפליט האלב פרייז אויב שנעל פארקויפט. נאכפרעגען 377 דאנדעס וועסט אדער טעלעפאן קאלעדזש 4261
4356—1—30

צו פארקויפען א בייבי קערידזש, אזוי גוט ווי נייע זיך נאכפרעגען 164 באלדווין סטריט.
4243 1 25

קינגס פיקעל און עסיק קא. האט 50 בארעל זויערע פיקעלס צו פארקויפען ביליגער ווי האלסייל פרייזען, נאכפרעגען 47 אסינגטאן עוו. טעלעפאן פארקדייל 6903 קענעדא פוד באארד לייסענס נומער 14527
4287—2—21

איבערצוגעבען א גוטע איינגעפירטע סעקאנד הענד קלאדינג ביזנעס זי כער צו מאכען א לעבען, גיט ווייט פון שטאדט א טאון פון 20.000 פאפולייישאן די ביזנעס פאהרערט גיט קיין געלט, בעסטע טשאנז פאר דעם קויפער, און זאכע וועט ערקלעהרט דעם פליין 183 קווין וועסט.
4289—1—27

צו פארקויפען א הויז פון 8 רומס מיט אלע קאנוויניענס אורזאכע פערלאזט די שטאדט, איהר קענט דאס אבקויפען ביליג מיט 300 דאלאר נאכפרעגען 153 מענינג עוו.
4314—1—30

צו פארקויפען א סעקאנד האנד סטאר, גארענטירט א לעבען צו מאכען. 309 קווין איסט.
4325—1—26

א מילינערי סטאר אין א גוטען גע גענד איבערצוגעבען ווענדען זשורנאל באקס 913 פאר מעהר איינצעלהייטען אויפ'ן פלאץ
4313—1—26

א שעהנע פארנישד רום צו פארענ-טען. טעלעפאן פריי. פרעגען ניסענעוויץ 37 מיידזשאר סטריט.
4372 1 26

צו פארקויפען א גראסערי און סי-גאר סטאר, אין א קריסטליכען געגענד בלויז קריסטליכע טרייד גאראנטירט א לעבען צו מאכען עס מוז גלייך פארקויפט ווערען 358 קינג וועסט.
4338—1—27

צו פערקויפען א גוטע אלטע עסטאב-לישט קלאדינג און דזשענטס פורנישינג סטאר. אן אפ-טו-דייט און קליינער סטאק. דער קויפער מוז האבען פון 3 ביז 5 טויזענד דאלאר קעש. נאר די יעניגע וועלכע מיינען ביזנעס זאלען אד רעסירען צו יוניווערסאל קלאודינג קאמ. 246 מר. אבראמאוויטש.
4357 1 27

צו פארקויפען 2 האמילטאנער פרעס מאשינעס אזוי גוט ווי נייע. נאכפרע-גען שידערסאן 48 ראבינסאן סטריט. טעלעפאן קאלעדזש 4572.
4367 1 27

א שניידער מאשין 20—31 סטייל און אויך א גאז אייזען צו פערקויפען ביליג. נאכפרעגען 87 מיקאל סטריט.
4362 1 26

ביזנעס שאנסען

רייזערס צו פיקסען
רייזערס קליננלאך געשארפט פון עקספערטען, 1 גילעט, 35 סענט א דאזען עוווער רעדי 25 סענט, שיקט צו אלבערט קיען עידוש קאמפאניע 180 באטהורסט סטריט טאראנטא, טעלעפאן ארעלייד 153.

מאטאר טראק עקספרעס און מואווינג דזשאבס ווערען גע מאכט צו ביליגע פרייזען. טאמציו, 67 יוקליד עוו. טע לעפאן קאלעדזש 8834
4333—2—23

קעשים
CASH OR CREDIT
דזשועלערי סטאר
145½ קווין סטריט וועסט.
טעל. אדעלייד 3588.

אזוי ווי איך האב א גרויסען סטאק דיאמאנטס רינגען נאלד וואטשעס און טשיינס שעהנע לאוואליעס, מיט ספעשיעל פרייזען, וויקטארי באנדס נעהמען מיר פאר געלד אויף אויס-וואהל פון שעהנע לייכטער און אנ-דערע סילווערוואר און גראמאפאנס פון די בעסטע קאמפאניעס.

די העלדען פון ירושלים
א היסטארישער ראמאן
— פון —
דניאל מארדאוויצעוו

דער חורבן הויבט זיך אן.

גלייך ווי א גיסט מיט'ן לעבען הא.: זיך דאס קעניגרייך פון יהודה גראנגעלט מיט זיין עקזיסטענץ. אגריפוס דער ערשטער איז געשטארבען און זיין זוהן אגריפוס דער צווייטער האט זיך ווייניג וואס געקימערט וועגען זיין פאטערלאנד. א בעל פחדן און דערצו און עגאאיסט האט דער לעצטער יודישער קעניג בעסער פערבראכט אין רוים ווי אין ירושלים. דארטען האט ער צוגעקוקט ווי דער אכזר נירון קיסר האט זיך אין גאנצען אריינגעלאזט אין ווילדע תאות און רשעות. דער רוימישער קיסר, וועלכער האט יעצט מיט געוואלט געהערשט כמעט איבער דער גאנצער וועלט איז ניט זאט געווארען מיט דער ממשלה אין דער היים און האט געוואלט ווייזען זיין נארישע גאוה אויך אין דער פרעמד, און מיט גרויס פאראד האט ער דער שלעכטער מענש און גרעסטער קיסר געמאכט די לאנגע נסיעה איבער דער עלאדא וואו ער קומט פאר אין אלע זיינע נארישע ראלען אלס זינגער, שפילער און אקטיאר, דער נארישער בעל גאוה זעהט ניט ווי דאס פובליקום פאטשט בראווא נור פון גוים פון מורא, אבער ניט פון גוטען ווילען.

דער קיסר שפירט עס ניט און מיט שטאלץ קוקט ער אן די 1800 לארבען־קרענץ וועלכע ער האט געקראגען אין עלאדא (עלאדא האט אמאל געהייסען גריכענלאנד) פון זיינע אונטערטענער און איהם דאכט זיך אז דאס איז טאקי דער פאר ווייל דאס פאלק איז ענטציקט פון זיין זינגען און שפיעלן.

עס איז אויך קיין וואונדער ניט אז דער פוסטער בעל גאוה רעדט זיך אן אזעלכע זאכען פון דער גאנצער סוויטע איז ניטא קיין איין מאן וועלכער זאל האבען די העזה דעם קיסר אויפמערקזאם צו מאכען, אז איהם פעהלט פיעל צו א טאלאנט, די גאנצע פארשטעלונג האט קיין טעם ניט, און דאס הייסט נאר זיך און אנדערע צום נארען מאכען, ניין קיינער זאגט עס איהם ניט און נירון איז שטאלץ פון די אפלאדיסמענטען, שרייט אז ער איז דער גרעסטער קינסטלער אין דער וועלט, אויסער מיר איז ניטא קיין פאעט, קיין זינגער און קיין שפיעלער, איך נירון קיסר בין גרעסטער פון אלע מענשען און דעריבער בין איך א גאט.

און דער מענשליכער גאט איז ניט אויף א געלעכטער בייז געווארען ווען מען האט איהם אנגעזאגט די בשורה אז די אידען האבען זיך בעשלאסען אראבצווארפען פון זיך דעם רוימישען יאך.

די קליינע שוואכע יהודה איז מיעד געווארען צו טראגען דעם אבצאהל אין רוימס קאסע, אברהם יצחק ויעקבס קינדער, וועלכע האבען אויף דעם בארג סיני מקבל געווען די תורה פון איין גאט וואס צו איהם געהערט דער הימעל מיט דער ערד, און ער איז א מושל איבער דער גאנצער וועלט, דער בורא, וועלכער מאכט קעניגען אלע מלכים און אין זיין האנד איז דאס לעבען און דער טויט פון דעם קלענסטען ווערימעל ביז דעם שטארקסטען לייב, די אידען, וואס די הייליגע תורה האט אויסגעשארפט זייער שכל, אויסגעאיידעלט זייער כאראקטער האבען פערשטאנען, אז נירון קיסר איז אויך מעהר ניט ווי א מענש פון בלוט און פלייש, וועלכער וועט ניט אייביג געוועלטיגען און אלענפאלס איז איהם נאך ווייט צו ווערען זייער גאט.

געהולדיג האבען די אידען געליטען צרות פון נירונס מיליטער און פירשטען, ניט איין מאל האבען זיי געמוזט בעצאהלען זייער פריוויגיום מיט געלד, נור אז דער שונא האט געוואלט זיי שטערען אין אמונה, זיך אריינמישען אין רעליגיאנס פראגען, דעמאלט האט די געדולד געפלאצט און די אידען האבען זיך דערמאהנט אן אמאליגע גבורות פון זייער פאלק, אן דעם מלך דוד, די העלדען חשמונאים, און די ערשטע פראבע איז זיי געלונגען.

מיט ווייניג מענשען האבען זיי פערזאגט פון ירושלים'ס טויערען דאס שטארקע רוימישע מיליטער מיט זייער אנפיהרער צעסטאס גאלוס. דער נצחון איז געווען אזוי גרויס, אז די אידען האבען נאכגעיאגט דעם שונא א שטיק וועגס און געמאכט פון איהם א תל. מען קען זיך לייכט פארשטעלען ווי די ידיעה האט געשמערצט דעם רוימישען קיסר. נירון איז געווארען אויסער זיך פון כעס. די גאנצע וועלט איז שוין כמעט זיינע, די גרויסע בעריהמטע קעלארע מיט איהרע פילאזאפען און געלערנטע מענשען פאטשען איהם בראווא. מצרים, בריטאניע, גערמאניען, די הייסע אפריקא און נאך פיעל פיעל לענדער און נאציאנען האבען זיך געמוזט אונטערגעבען פאר די רוימישע מיליטער, גאר איין קליינע שוואכע יהודה האט א העזה אויפצוהויבען דעם קאפ און געהן אנטקעגען אהים נירון דעם קיסר פון דער גרויסער רוימישער מלוכה.

וואס פאר א ווערטה קען האבען יהודה קעגען רוים ? ווי א שעפעלע געגען א לייב, און דאס שעפעלע מיט איהרע פרומע אייגעלאך שרייט פאר אלעמען אז זי איז גאטעס פאלק, און אהן בושה, אהן חרפה פרובירט זי איהרע שוואכע כחות מיט רוים.

א געלעכטער כלעבען ! א חרפה פאר יופיטער ! (יופיטער איז געווען דער גרעסטער גאט פון די געצענדינער) ווי בייז דער רוימישער קיסר איז ניט געווען אויף יהודה וועלכע האט געראדע יעצט זיך פערנומען ווי עקסטרא צו שטערען זיין כבוד, האט ער דאך מיט פליים געשטיקט דעם כעס אין זיך, כדי די סוויטע זאל ניט בעמערקען זיין עגמת נפש און מיט א געמאכטער גלייכגילטיגקייט האט ער זיך אבגערופען צו דעם גרויסען עולם, וועלכער איז איהם נאכגעגאנגען אין דער לאנגער נסיעה :

אין דעם וואס איז פארגעקומען אין יהודה זעה איך נור איין, אז אונזער אנפיהרער האט ניט געטויגט, דער שונא האט ניט איינגענומען דורך זיינע גבורות נור דורך אונזער שוואכקייט, רוים וועט שוין קיין מאל ניט אנקוקען דעם נאכלעסיגען צעסטיאוס גאלוס. גלייכער וואלט ער גאר ניט געבארען געווארען, וואלט ער מיר פערשפארען די ארבייט איהם יעצט דעם טויט צו מאכען פאר זיינע פוילקייט.

נירון האט גערעדט מיט גאוה, זיין מוח האט אבער שטארק געארבייט און אין קאפ ביי איהם האט זיך טיעף פארזעצט די פראגע. וועמען צו שיקען אויף צעסטיוס ארט ? ווער פון די אנפיהרער זאל ווערען ירושלים'ס מלאך המות ?

און דעם קיסר'ס אויגען האבען אנגעקיקט אלע זיינע אנפיהרער, וועלכע זיינען געזעסען ארום טיש, יעדער האט געהאלטען אראבגעלאזען, פערשעהמט די אייגען און איז געווען טרויעריג פון דער ערהאלטענער שלעכטער בשורה, ענדליך האט זיך נירונס בליק אבגעשטעלט אויף וועספעסיאנס גרויען פנים, וועלכעס איז פעסט געזעסען אויף דעם אקסענהאלז.

— איהם בעדארף מען שיקען, אט דעם אפגעפרעסענעם חזיר, וועלכער איז דיק געווארען פון די בריטאניענס בלוט, ער וואלט טויגען דערצו צוצודריקען מיט זיין לאפע דאס קעצעלע פון יהודה.

באלד אבער האט זיך נירון עפעס דערמאהנט.

— דער אבגעפרעסענער חזיר, האט ער געמורמעלט בייז צו זיך אליין, איז דאך אכאל איינגעשלאפען, געווארען ווען דער גרעסטע זארטיסט פון דער וועלט האט בעוויזען זיינע קונסט שטיק.

נירון קען עס נאך ביז היינט ניט מוחל זיין, וואס וועספעסיאן איז אמאל מיעד געווארען, ווען דער קיסר האט געזונגען און דערנעשטעלט פאר דער גרויסער בערזאמלונג און דעמאלט ווען יעדערער בעזונדער איז געווארען ענטציקט פון פאר'נעניגען האט וועספעסיאן געשמאק געכראפעט.

— איז עס דען וויאו געהערט געווארען ? אנצוקוקען אפאלאן (אפאלאן איז ער פון די גרעסטע אמאליגע גריכישע געטער וועלכער בעשאפט ח ליכט און שעהנהייט, מוזיק און קונסט, און נאך פיעל אנדערע זאכען. געצענדינער האבען געהאט פיעל געטער און יעדער פון זיי האט געהאט א בעזונדערע ממשלה אויף א געוויסען געגענשטאנד. נירון האט זיך געהאלטען פאר דעם גרעסטען גאט, וועלכער האט די ממשלה איבער אלין). גלייך אין פנים און דער זיי גאר יועלען שלאפען ? דאס קען נור אזא אנגעפרעסענער חזיר ווי ער.

און נירון האט ווידער אנגעקוקט אלע מען וואס זיצען ארום טיש.

(פארזעצונג קומט)

ענגלאנד צופריעדען צו געבען פאלעסטינא - פראגע צו א נאציאנען - ליעג

לאנדאן יאנואר 25

דער פאריזער קארעספאנדענט פון דער רייטער אגענטור באהויפטעט דאס מען האט איהם געגעבען צו פארשטעהן אז גרויס בריטאניען איז צופריעדען איבערצוגעבען אזעלכע פראבלעמען ווי די פאלעסטינא פראגע, וועגען מעסאפאטאמיען און וועגען די דייטשע קאלאניעס צו א נאציאנען ליעג אזוי שטעל ווי די ליעג וועט פארמירט ווערען. דער צוועק איז כדי צו פארשפארען צייט פונ'ם שלום קאנפערענץ.

דער קארעספאנדענט באהויפטעט דאס ענגלאנד האט ניט ברעה צו פאדערען איר געגנד וועלכע טעריטאריעס אהן דער צושטימונג אדער וואס זענען אין געגענזאץ צו די פרינציפען פון א נאציאנען ליעג.

די ליעבע ערלויבט קענעדער סאלדאטען חתונה האבען מיט דייטשע מיידלאך

דאס ווערטעל אז „די ליעבע ערלויבט אלעס" איז נעכטען נאכאמאל מאניפעסטירט געווארען אין אזא פארמע דאס קיינער האט ניט געקאנט לייקענען דעם אמת, דנס איז געווען דאן ווען סער סעם יוהז, וואס געפינט זיך איצט אין טאראנטא האט אנאנסירט דאס ער ווייס אויף זיכער אז זעקס קענעדער סאלדאטען וואס געפינען זיך אין דער דייטשער פארנומענער טעריטאריע האבען חתונה געהאט מיט זעקס דייטשע מיידלאך.

„קיופיד איז שטארקער פון מארסען" האט דער גענעראל געזאגט, „און פאר ליעבע זיינען ניטא קיין שלעסער".

פאליציי פארנעהמט פאר צעהן טויזענד דאלאר שנאפס

פרייטאג האט די פאליציי ווידער פארנומען אן אונגעהייער גרויסע צאהל באטעלס מיט שנאפס. אין א וואגאן פון דער סי. פי. אר. האבען די דעטעקטיווס „דערשמעקט" עפעס ניט קיין כשר'ע סחורה. דארטען האבען זיך געפונען גרויסע קאסטענס וואס זיינען געצאהרען אונטערען נאמען „גלאז", אבער דאס גלאז איז פארדעכטיגט געווארען און אויפגעפאקענדיג האט מען דארטען געפונען 2,112 באטעלס שנאפס וואס טרעפען אן ערך צעהן טויזענד דאלאר. די פאליציי האט ארעסטירט אשלי פעטערסאן פון מאנטרעאל, ווילפרעד ה. בענער פון גרוים סטריט און דזשאהן לואיס פון פאלמערסטאן עווענו.

קוויטירונגען ת"ת עץ חיים

א תנאים ביי מר שפיגעל 21 גרענדזש עווענו געזאמעלט 5 דאלאר דער מחותן האט געבראכט די געלד.

א מלוה מלכה ביי יצחק מאיר קאראלניק 35 באלדווין געזאמעלט 24 דאלאר און פאר די הלבשת ערומים $6.75

א חתונה ביי הירשעל בערקאווסקי 343 פארלאמענט סטריט געזאמעלט $3.85

י. שידלאווסקי פרעזידענט
מאיר דיזענהויז סעקרעטאר

פאלקס פעראיין קוויטירונגען

ביי א תנאים ביי מר. בעני לייטסטאן צו מיס. מיימע קעמינס-איז געזאמעלט געווארען דורך חזן מאנאוויטש און מר. שפיגעל $5.55 מר. שפיגעל האט געבראכט דאס געלד צום פעראיין.

דער פאלקס פעראיין ווינשט מזל טוב די בעלי שמחות און דאנקט די מנדבים און זאמלער.

אברהם שער פרעזידענט
אליעזר משה קירשענבוים סעק.

טעפ און פאנען זענען לייכט פאר אלד דאטש. עס רייניגט צוגעברענטען פעטס בעסער ווי קיין אנדער זאך קען טון פראבירט עס איין מאל מאל אויף שווערע זאכען צום רייניגען

באלשעוויקעס פארכאפען די שטאדט אופא אין סיביר

וולאדיוואסטאק, יאנואר, 25

די באלשעוויסטישע ארמייען איז געלונגען צו פארכאפען די שטאדט אופא די רוסישע ארמייען זיינען געווען זעהר שלעכט בעוואפענט, און די טשעכא סלאוואקען זענען שוין זעהר אויסגעמאטערט פון דער מלחמה. די סאלדאטען וואס האבען פארטיידיגט די שטאדט האבען זיך צוריקגעצויגען ביז זלאטאסק ארום 140 מייל ווייטער. מיליטערישע עקספערטען באהויפטען דאס נאך שוואכע פונקטען זיינען די שטעדט שעלמא בלינסק און ווייטער צו דרום זייט איז די שטאדט ארענבורג, ווען די באלשעוויקעס וועלען האבען פארכאפט ארענבורג וועלען זיי האבען א פרייען קאנטראל איבער די אייזענבאהנען וואס פיהרען צו טורקעסטאן.

אויפמערקזאם!
טאראנטאר אידען

דעם זונטאג וועלען די טאראנטאר אידען האבען א געלעגענהייט צו שטיצען א וויכטיגען פאנד און דאס איז

די האלב יעהרליכע זאמלונג פאר'ן פאלעסטינא ארבייטער פאנד
היינט דעם 26-טען יאנואר

די זאמלונג ווערט ארגאנזירט פון פאלגענדע ארגאניזאציעס.

פועלי ציון
בר. 72 אידיש-נאציאנאל ארב. פארבאנד
בר. 26 אידיש-נאציאנאל ארב. פארבאנד
בר. 49 אידיש-נאציאנאל ארב. פארבאנד
בר. 124 אידיש-נאציאנאל ארב. פארבאנד
נאציאנאל ראדיקאלער ברענטש ארבייטער רינג ברענטש 293
פועלי ציון יוגנד קלוב פרץ יוגענד קלוב

דער פאלעסטינא ארבייטער פאנד האט געטהאן גוטע ארבייט אין די פארגאנגענהייט און ער וועט טהאן נאך מערר פאר די צוקונפט מיט אייער שטיצע. אונזער אויפגאבע איז צו שאפען צווישען די טאראנטאר אידען די סומע פון

$2000

מיר האפען דאס איהר וועט אונז העלפען די סומע שאפען.

טאראנטאר אידען

איהר האט אלע מאל געשטיצט די ארבייטען פון פאלעסטינא אין א פולע מאס, מיר האפען אז יעצט ווען אונזערע האפנונגען האלטען שוין ביים פארווירקליכט ווערען וועט איהר אייערע ביישטייערונגען געווים פארדפלען אדער פארדרייפאכען.

טאראנטאר אידען טהוט אייער פליכט

נ. ב. צו די זאמלערס דיסטריקטען וועלען ווערען ארויסגעגעבען אין פרץ שולע 194 בעווערלי סט. 9 א זייגער פריה.

קומט אין צייט

שפארען, מיינט פארמאגען
זועט איהר ניט אפשפארען וועט איהר ניט האבען

דער בעסטער אופן צו שפארען איז אין וויינבערג'ס

סייווינג דעפארטמענט

א זעלטענע ערפינדונג ווי צו שפארען ביי אייך אין הויז, פון סענטער ווערטן דאלאר, און פון איינציגע דאלארען הונדערטער

קומט אריין אין מר. וויינבערגס סייווינג דעפארטמענט און נעהמט א סייווינג באנק, א זאך וועלכעס וועט אייך נוצען ברייגנען

סלייבט ביי אייך אין הויז און דעפאנירט אין אידישען סייווינג דעפארטמענט פון

מר. ה. וויינבערג
BANKER

אפיס 251-53 קווין סטריט וועסט
אפען פון 9 פריה ביז 7 אווענט

THE DAILY HEBREW JOURNAL

H. Winberg, Pres. & Gen. Mgr.
The Only Daily Jewish Newspaper in the Province of Ontario
PUBLISHED BY
— CANADIAN JEWISH PUBLISHING CO., LTD. —
251 - 253 Queen Street West Telephone Adelaide 3967
Subscription Rates $5.00 Per Year
Single Copy — 2 Cents

Entered as Second Class Mail Matter at C.P.O. Toronto Ontario January 22nd. 1913

א ווארט צו די לעזער

ווען די צייטונג האט אנגעהויבען צו ערשיינען, האבען פיעלע געקוקט אויף דעם מיט מיסטרויען, פשוט נים געגלויבט, אז אין טאראנטא זאל קענען ערשיינען א אידישע טעגליכע צייטונג. פון פיינט און פון פריינט, האבען מיר באמערקט דיעזע קאלטקייט און נים גלויבען — די ערשטע האבען אונז גאר פארמשפט צו אפגעשניטענע יאהרען, די אנדערע ווי-דער, האבען עס אנגערופען א פאנטאזיע, און געגלויבט, אז העכסטענס וועלען מיר זיך מאטערען א שטיקעל צייט, און דאן עס מוזען איפגעבען, וויל א אידישע צייטונג אין א שטאדט, וואס האט אין גאנצען דרייסיג טויזענד אידען, איז לויט זייער מיינונג אן אוטאפיע.

אויף אלע זייערע טענות און רייד, איז דער בעסטער ענטפער דער פאקט, וואס דיעזע צייטונג געהט שוין ארוים מעהר ווי פינף יאהר אלס טעגליכע צייטונג, און איז פריהער ערשיענען א יאהר צייט אלס וועכענטליכע. דאס וואס פיעלע האבען געהאלטען פאר אן אוממעגליכקייט איז געווארען א פאקט, און די אידען פון טאראנטא ווי פון גאנץ אנטאריא דארפען היינט נים ווארטען אויף א צייטונג, וועלכע זאל אנקומען צו זיי אויפ'ן דריטען טאג ערשט.

נים פאר אונז דארף זיין די איפגאבע צו רעדען וועגען דער ליטעראַרישער זייט פון דער צייטונג. דיעזע איפגאבע וועלען מיר איבערלאזען צו די קריטיקער, איין זאך אבער ווילען מיר דא זיך יא אפשטעלען, פארבייגענדיג אויף א וויל די ענוות.

דער „אידישער זשורנאל" האט פאר די קאנאדער אידען ענטדעקט קאנאדע.

פרעמד איז געוועזען דער קאנאדער איד צו זיין לאנד, צו זיין נייער היים, ווייל עס איז נים געוועזען דער, וועלכער עס זאל זיין דער פארמיטלער צווישען זיי. דער אידישער אימיגראנט אין קאנאדע האט דורכגעלעבט דאס זעלבע, וואס זיין ברודער אין די שכנה'שע שטאאטען, דארטען אבער איז געוועזען א מעכטיגע אידישע פרעסע, וואס האט דעם ניי געקומענעם באקאנט מיט זיין נייער היים. געפעהלט האט אבער דאס אין גאנצען ביי אונז די פרעסע, די אימפארטירטע צייטונגען, זענען קודם כל געוועזען אמעריקאנער, זיי האבען נים געקענט ערפילען דיעזע איפגאבע, און קאנאדע איז אלין געבליבען א רעטעניש פאר דעם קאנאדער איד. דער קאנאדער איד האט אפשר פיעלעס געוואוסט וועגען וואשינגטאן, אלבאני און יארק, געוואוסט אויך איטוועניג אלע נעמען פון די אמעריקאנער —. אבער וואס עס טוט זיך אין זיין אייגענער סביבה, וועגען דעם האט ער קיין באגריף נים געהאט. עס האט געמוזט געשאפען ווערען אן אייגענע פרעסע, ארויסגעגעבען דא אין לאנד. וועלכע זאל דיעזע איפגאבע ערפילען, און אזא פרעסע איז געשאפען געווארען.

באקאנען דעם קאנאדער אידען מיט קאנאדע, שטעהן אויף דער וואך פון די אידישע אינטערעסען אין קאנאדע, זיין די פארמיטלערין צווישען די טויזענדער קאנאדער אידען, צישפרייט איבער דער גאנצער „דאמיניאן" — דער „אידישער זשורנאל" האט פיעלע פארדיענסטען אויף דעם געביט, און מיר מעגען מיט צופריעדענהייט זאגען, אז דיעזע איפגאבען זענען פאלשטענדיג דערגרייכט געווארען.

זעקס יאהר ווי עס עקזיסטירט אונזער צייטונג אין טאראנטא, און מיט פולער פאראנטווארטליכקייט פאר דעם, מעגען מיר זאגען, אז עס איז נישטא קיין איין אינסטיטוציע ביי אונז אין שטאדט, וועלכע זאל נים האבען באקומען גענוג הילף דורך דיעזער צייטונג.

דער קאנפערענץ פאר די מלחמה ליידענדע, די צדקה פעדעראציע און דער פאלקס - פאראיין, די פרייע שולען און די תלמוד תורות, די ארבייטער באוועגונג און די ציוניסטישע באוועגונג — אלע האבען באקומען אונזער הילף אין דער פולסטער מאס, און דיעזע הילף וועלען זיי אויך באקומען אין דער צוקונפט.

אז דער „אידישער זשורנאל" איז שטענדיג א טרייער קעמפער פאר אלעס וואס איז פראגרעסיוו, איז גענוג צו דערמאהנען אונזער שטעלונג צו דעם געוועזענעם אידישען פאלקס - פארבאנד, און די יעצטיגע קאנגרעס באוועגונג. און דיעזען פראגרעסיווען וועג, וועט דער „אידישער זשורנאל" אויך פארזעצען.

* * *

ווען עס איז געווארען פינף יאהר, ווי דיעזע צייטונג ערשיינט טעגליך, האבען מיר געפלאנט ארויסצוגעבען א גרויסע אויסגאבע, פון וועלכער די גאנצע הכנסה זאל געהן פאר די מלחמה קרבנות — האט זיך אבער אריינגעמישט א'קראנקהייט — די אינפלוענציע — און צושטערט טיילוויז דעם פלאן. מיר האבען זיך גערעכנט, אז ווייניגסטענס זאל די אויסגאבע אריינברענגען צעהן טויזענד דאלאר פאר די מלחמה קרבנות, האט אבער די אינפלוענציע קאליע געמאכט דעם פלאן, און די אויסגאבע קומט אויך ארוים א פארשפעטיגטע.

ווי צושטערט אבער דער פלאן איז נים געווארען, וועט די היינטיגע אויסגאבע אריינברענגען א גאנץ היבשע סומע פאר די מלחמה קרבנות, און דיעזע סומע איז דער „אידישער זשורנאל" גערן מנדב פאר'ן מלחמה קרבנות פאנד.

די היינטיגע דריי אונטערנעהמונגען

דריי וויכטיגע אונטערנעהמונגען וועלען היינט פארקומען אין דער אידישער טאראנטא, און אויף אלע דריי ווילען מיר היינט אויפמערקזאם מאכען די לעזער אונזערע. אז זיי זאלען העלפען מאכען עס פאר אן ערפאלג — עס איז זייער פליכט צו מאכען זיי פאר אן ערפאלג.

דאס ערשטע, אויף וועלכען מיר ווילען דערמאהנען די לעזער, איז די היינטיגע פארזאמלונג פאר די מלחמה קרבנות, וועלכע וועט געהאלטען ווערען אין אווענט אין מעסי האל. מיט רעוו. צבי מאסליאנסקי, אלס הויפט - רעדנער.

דער טאראנטאר מלחמה קאנפערענץ האט שוין לאנג נים געהאט קיין פארזאמלונג, אזוי אז עס וועט זיין אינטערעסאנט פאר אלעמען צו הערען וואס דיעזע הילפס - ארגאניזאציע האט היינט צו באריכטען. דעם אידישען לעבען שטעהט יעצט פאר א וויכטיגע פעריאדע פון ארבייט, פון צוריק אויפבויען די אלטע חורבות, און דער מלחמה קאנפערענץ וועט דארפען ביישטראגען זיין טייל, און די היינטיגע פארזאמלונג דארף דעם קאנפערענץ פארשאפען די מעגליכקייט צו קענען ערפילען זיין איפגאבע.

מיר ווילען האפען אז מעסי האל וועט היינט אווענט זיין אזוי איבערפילט, ווי דער פאל איז געוועזען מיט אלע פריהערדיגע פארזאמלונגען, וועלכע זענען אראנזשירט געוועזען פון דעם מלחמה קאנפערענץ.

* * *

די צווייטע וויכטיגע אונטערנעהמונג איז היינט געוויס די זאמלונג פאר'ן פאלעסטינא ארבייטער פאנד.

דער באטרעפענדער פאנד איז שוין גענוג פאפולער, און עס זענען איבעריג אויסצורעכענען זיינע איפגאבען און אויפטועונגען. דער פאלעסטינא ארבייטער פאנד העלפט באשאפען אין ארץ ישראל א געזונט און נארמאל עקאנאמיש לעבען, העלפט אשאפען באדינגונגען, וואו מען זאל קענען לעבען פון עהרליכער ארבייט אנשטאט פון „חלוקה", און אז דער פאנד זאל קענען אנגעהן מיט די פיעלע צווייגען פון זיין טעטיגקייט, מוז מען איהם שטיצען, מוזען מיר איהם אלע שטיצען.

דער פאלעסטינא ארבייטער פאנד ווענדעט זיך היינט נאך שטיצע, און דיעזע שטיצע דארף זיי געגעבען ווערען.

* * *

אויך אויף א דריטער אונטערנעהמונג ווילען מיר אויפמערקזאם מאכען — דאס איז דער פראטעסט - מיטינג, וועלכער וועט פארקומען היינט נאכמיטאג אין סטרענד טעאטער מיט'ן צוועק צו באטראכטען פלענער ווי אזוי צו ענטפערען אויף דער לעצטער האנדלונג פון דער יאנג מענס קריסטשען אסאסיאיישאן.

די יאנג מענס קריסטשען אסאסיאיישאן האט געלאזט וויסען, אז זי איז ווילינג צו ערלויבען די אידען צו באזוכען די רעגולערע קלאסען, בתנאי עס זאלען נים זיין מעהר ווי צוויי פראצענט אידען. וויל די אידישע טאראנטא, אז מען זאל איינפיהרען געגען איהר א פראצענט נארמע, אדער נים — דער ענטפער דארף היינט געגעבען ווערען.

א גוט באזוכטע פארזאמלונג וועט צייגען דער עפענטליכקייט, וואס די אידישע טאראנטא דענקט וועגען די מעשים טובים פון דער י. מ. ק. א.

דער ארבייטער קאנגרעס—א טויטע קאליקע

פון ש. ערדבערג.

אז דער כלומרשט'דיגער ארבייטער קאנגרעס וואס איז צונויף גערופען געווארען פון די דריי אפאסטאלען פון סאציאליסטישער פעדעראציע און פערראט צים אידישען פאלק און פאר דריי טעג מיט פיער נעכט געהאלטען אין איין נוסס'ן איז געבוירען געווארען א קאליקע און באלד געשטארבען — דאס האבען צוגעגעבען אפען און עפענטליך אויפ'ן קאנגרעס א סך רעדנער.

און זאל דאס קלאר ווערען אז דאס איז נישט געווען קיין ארבייטער קאנגרעס, אויף קיין פאל נים. כאטש עס זענען געווען פערטרעטער פון אלע ריכטונגען און שטרעמונגען אין דער אידישער ארבייטער בעוועגונג זענען אבער אלין נישט געווען די פערשיעדענע שאטירונגען אמת'דיג פארטראטען.

— עס זענען קיין אמת'ע וואהלען נישט געווען, ווי דאס האבען פיעל דעלעגאטען ערקלעהרט פון פלאר, די פעדעראציע האט, ווי תמיד אין אזא פאל, א דריק געטהון א ספרונזשינקעלע און די אלע געשוואוירענע פערטרעטער האבען זיך געמעלדען.

א ליגען איז אויך די מעשה אז זיי זענען געקומען צו בעטראכטען ארבייטער פראבלעמען. דאס איז נאר געווען כדי צו שיטען זאמד אין די אויגען. האבען זיי די ארבייטער פראגען אדווערטייזט אלס א טייל פון טאגעס ארדנונג. אויף דעם קאנגרעס האבען זיי אבער קיין מינוט דערמיט זיך נישט פערנומען. דער הויפט צוועק איז געווען די פאלעסטינא פראגע, די פערטרעטער, די סאציאליסטישע פעדעראציאניסטען האבען נישט געקענט עסען און שלאפען וואס דער אידישער קאנגרעס האט אנגענומען די פאלעסטינא רעזאלוציע מיט דער צושטימונג פון אלע טיילען פון אידישען פאלק. און אט צוליעב דעם טעם האבען די סנבל'טען, די פערטרעטער, גערופען דעם קאנגרעס כלומרשט צוליעב ארבייטער טעטיגקייטען, כדי זיי זאלען קענען בעווייז'ען זייער נידערטרעכטיגע געגנערשאפט צו ארץ ישראל פאר אידען אלס אן אייגען לאנד.

פאר די גאנצע דריי טעג און פיער נעכט וואס דער כלומרשט קאנגרעס איז געווען אפען איז נישט געווען קיין איין אינטערעסאנטער מאמענט קיין איין רגע נישט וואס זאל זיי אויפהויבען אויף א טרעפ העכער. נידריג, נידריג איז דער קאנגרעס געלעגען פון אנפאנג אן, טיעף צעהן איילען טיעף אין דער ערד. עס האט געגודיעט אויפ'ן הארצען פאר נישט גוטקייט פון זייער אונוויסענהייט, עם הארצות, גראב - יונגגישקייט און פערראט.

ביי דער ערעפנונג פון דעם אומגליקליכען קאליקע - קאנגרעס האט מען גערעדט וועגען אלעס אויף דער וועלט, וועגען שטערען מארס, וועגען די אטלאנטען, נאר קיין איין ווארט איז נישט דערמאהנט געווארען פון פיהרער וועגען ארץ ישראל.

שלאסבערג דער ערשטער טשערמאן, ראבט זיך אליין פאר ארץ ישראל, האט אויך קיין ווארט נישט דערמאהנט אין זיין רעדע אז עס איז דא א לאנד וואס הייסט ארץ ישראל און דאס גאנצע אידישע פאלק וויל עס האבען פאר א היים.

איין דאקטאר מאגנעס האט דערמאהנט די צוויי ווערטער ארץ ישראל אין זיין ענגלישער רעדע, וואס ניינציג פראצענט דעלעגאטען האבען נישט פערשטאנען.

די נאציאנאל סאציאליסטען האבען זיך אויך נישט אויף א מינוט אונגעהויבען אויף דער געהעריגער הויך.

איינמאל פארוואס האבען די נאציאנאל סאציאליסטען נישט געפאדערט אויף דער ערשטער זיצונג אז מען זאל געבען דאס ווארט זייערם א פארשטעהער, ווי זיי האבען דאס געפאדערט אויפ'ן אלגעמיינעם אידישען קאנגרעס? און אזוי בסדר האבען זיי זיך אלץ מיטגעשלעפט מיט דער „חברה", אבגעלאזט בסדר פון מקח, בעשטאנען אפילו אויף א ניטראלע רעפובליק אין ארץ ישראל, אבגעליקענט די היסטארישע רעכט וואס אידען האבען אויף ארץ ישראל, אבי צו קריגען די פאר אפאסטאלען - פערטרעטער אויף זייער זייט.

און דאס איז געווען א סך מאהל. די אידישע ארבייטער ווילען יא ארץ ישראל. דאס איז קלאר און קיינער קען עס נישט אבלייקענען. נאר די עטליכע דזשאב - האלדערס, די שטענדיגע „געשוואוירענע פערטרעטער" שלעפען זיך נאך זייערע אפאסטאלען פון סאציאליסטישער פעדעראציע, וואס די פעדעראציע איז גיבער א פעדעראציע פון פערטרעטער, שונא ישראל אוידער פון סאציאליסטען.

די נאציאנאל סאציאליסטען זענען איינגעגאנגען אויף א ציעל מיט דעם טרויעריג בעריהמטען אונפארשעהמטען צבין און נאך איהם איבערגעגעבען דעם „שופר פון פערטיידיגונג". ער זאל דאס פערטיידיגען די כלומרשט פאלעסטינא רעזאלוציע.

און פערטיידיגט האט ער זי נאר ווי ער קען. פאלש, נידערטרעכטיג, ציניש אז עס איז קלאר געווארען, אז מען וועט זי פערווארפען. שפעטער ביים אבשטימען איז ער זעלבסט פערשטענדליך, ווי זיין שטייגער איז שטענדיג ארויסגעטראטען אפילו געגען דער דארער און קווארער ארץ ישראל רעזאלוציע, די זעלבע וואס ער אליין האט ערשט מיט עטליכע מינוט פריהער — אז אך און אז וועה, — פערטיידיגט.

וויעדער און אבער האבען זיי זיך אנגענומען פאר די... אראבער, די אומשולדיגע, די געקריוודעטע אראבער וואס ליידען נעבאך אזוי פיעל און ווילען זיכער אזוי פיעל און נאך מעהר ליידען פון די אלטע אונטערדריקער, די אידען. זיי האבען נישט פערגעסען צו פערטיידיגען די ארימע, נעבאכדיגע סירער, און אפי' די נאציאנאליטעטען וואס זענען נאך נישטא אין ארץ ישראל, די וואס וועלען אמאל ווילען קומען אהין. זיי האבען זיך אנגענומען פאר די „ארימע" ענגלענדער און פראנצויזען וואס ווילען ווער ווייס, ליידען פון די אידען אין ארץ ישראל.

און אויך די אלטע נידערטרעכטיגע מסירה און בלבול וואס די אסימילאטארען - שונא - ישראל יהודים פלעגען כסדר זאגען, אז מיט דעם וואס אידען ווילען אן אייגען היים אין ארץ ישראל, ווילען זיי ערקלעהרען די אידען פון דער גאנצער וועלט און אלע לענדער פאר פרעמדע, פאר עמיגראנטען וואס טארען נישט האבען קיין רעכט.

אלין, אלע מסירות און בלבולים פון אונטער דער ערד און בייזע טייוואלים האבען זיי אויסגעזוכט און געבראכט, אבי צו שטערען די אידישע גאולה, די אידישע האפנונגען.

און גערעכט איז שוין געווען וואלאדעק וואס ער האט געזאגט אז אויב זיי ווילען נישט ארץ ישראל זאלען זיי שווייגען, זאלען זיי די פראגע גאר נים פערהאנדלען, איידער זי מיט א בייזע בונה וועלען שטעלען און פערראבען, דער פערדעטער גייסט וואס איז אבער אזוי שטארק אין זיי. דאס ווילען פרעסען אידען יעדען טאג, צו יעדער מאל צייט אידען וואס ווילען יא ארץ ישראל, האט אבער געזיעגט און אונפערשעהמט, נידערטרעכטיג און געמיין זענען זיי ארויסגעטראטען געגען א אידיש ארץ ישראל, געגען דער אידישער רעפובליק, געגען א אידישער היים, נאר א ניטראלע רעפובליק זאל פאלעסטינא ווערן, וואו די ארימע אראבער, סירער, ענגלענדער און פראנצויזען זאלען נישט געקריוודעט ווערען פון די אייביגע אונטערדריקער די אידען.

זיי האבען אויסגעפיהרט זייער נידערטרעכטיגע שטערונגס טעטיגקייטען ווייל זיי האבען תמיד גרייט זייער סטאדע, מחנה אינוויסענדע, עמי הארצים פון פיער און אכציגער פראבע. זיי האבען דאס אויך אויסגעפיהרט ווייל די נאציאנאל סאציאליסטען האבען זיך געהאלטען אזוי שוואך און מורא געהאט ארויסצוטרעטען פון קאנגרעס.

אויסגעפיהרט האבען זיי אבער נאך ביי זייער אונוויסענדער סטאדע. אין אמת'ן זענען זיי גארנישט מיט נישט קאליקעס, קריפעלס, קיינער הערט זיי נישט, די אמת'ע אידישע ארבייטער ווילען ארץ ישראל און ווערען גיהן נאך ארץ ישראל.

בעאמטע און טעטיגע עקזעקוטיוו-מיטגלידער פונ'ם טאראנטאר קאנפערענץ פאר די אידישע מלחמה ליידענדע

מ. גאלדסטיק
פרעזידענט

ה. וויינבערג
טרעזשורער.

ה. ברעגסטאן
וויים פרעזידענט.

ש. פעלדבערג
פרעזידענט פונ'ם
פון וואלונטירען

דזש. ל. קאהן
האנ. פינ. סעק.

ל. ראזענבערג
אלגעמיינער סעק-
רעטער פון קאנפ.

מ. ז. דייוויס
נעוועזענע ר
קארעספ. סעק.

ה. דווארקין
טעטיגער עקז.
מיטגליעד.

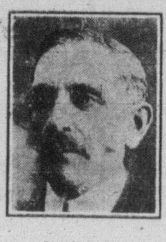

ד. טייך
טעטיגער עקז.
מיטגליעד.

אזא סקאנדאל

(מאנאלאג) פון לייזערקע

(געווידמעט שלמה פעלדבערג'ן — פאר זיינע קלעפ וואס ער האט געכאפט געהענדיג זאמלען הילפע פאר די מלחמה קרבנות.)

נו, אדרבא, הערט אויס די „סטארי" און זאגט אליין:

די מעשה דערהפון איז אזוי: ווי איהר קוקט מיך אן, בין איך א ליידי, נאך זעהר א יונגע, אין גאנצען 39 יאהר אלט ביז הונדערט און צוואנציג, מיין „שלימזל" זאגט אפילו אז איך בין שוין 49, נאר, אז ער כאפט מיט א באטעל מילך איבער'ן קאפ, גיט ער אליין צו אז איך בין נאך גאנץ יונג, מיט יונגע קרעפטען... אפשר נאך אייגנער פון 39. נו, בין איך מיר א ליידי וואס האלט פון „סטייל" — וואס נאר עס קומט אין „סטייל" אריין, מוז איך נאכטון, אט, למשל: מיט א יאהר צוריק איז געווען אין „סטייל" צו טראגען סקוירטס מיט א שפאלט אויף דער לינקער זייט, נו, האב איך דען נים געטראגען אזא סקוירט? איך האב אפילו געטראגען שעהנע זאקען - בענדלאך, מען זאל זיי ארויסזעהן, מיין שטיק „כאלע ריע" דעם שלימזל מיינעם, מיין איך, האט אפילו נים געוואלט באשטעהן דארויף. ס'איז זאגט ער נים אנשטענדיג, נאר, אז איך האב איהם דערלאנגט מיט א באטעל מילך איבער'ן קאפ האט ער איינגעשטימט . . .

איז הערט איהר, אזוי מיט א צייט צוריק אויפגעקומען א סטייל „מילעבאמע-קארבונעס", עפעס האט מען געגעבען געלד פאר די גרינגע אידען אין „יוראפ", איז הערט איהר, ווער ס'האט געגעבען עטליכע סענט, האט איהם ס'„פייפער" באשריבען פון קאפ ביז די פיס, אפילו זיין פיקטשור אריינגעשטעלט.

איז הערט איהר אמאל שפעט אין אווענט, זיץ איך מיר אזוי ביים וויגעל און וויעג מיין אייב'ן, ער זאל מיר לעבען און געזונד זיין, און ווארט אויף מיין „צרה" — אז נים דערלעבען זאל ער שוין אהיים צו קומען. נו, קוק, איך אזוי אויף מיין מלאך'ל ס'איז הערט איהר, א חיות א קוק צו טון: א פאר אויגעלאך, א מארדיטשקעלע, א נעזעלע, רבונו של עולם, מיר זאל זיין פאר זיינע ביינדעלאך ער רעדט שוין קיין עין הרע, איך זאג אייך, יעדעס ווארט, זיץ איך אזוי און פארטראכט זיך ווען מיין אייבי זאל מיר לעבען, וועט ווערען גרויס, און איך בין „שור", אז ער וועט זיין א גרויסער מאן! איך ווייס: אן אלדערמאן, א דזשאדזש, א פאליסמאן, א פרעזידענט, ער איז דאך דא געבוירען אין לאנד! מען דארף נאר זעהן, טראכט איך, אז זיין נאמען זאל זיין פאפולער, און באוואוסט. איז הערט איהר, פאלט מיר איין א געדאנק, איך זאג אייך א גליקליכער געדאנק:

כ'וועל איהם געבען 3 סענט, ער זאל עס אוועקגעבען פאר די „מילעבאמע קארבונעס" וועט מען שרייבען פון איהם אין די פייפערס, וועט זיין נאמען קלינגען, און מען וועט שוין באצייטענס אנהויבען צו רעדען פון מיין טייערען אייבי זאל לעבען און געזונד זיין!

איז הערט איהר, ארום 2 א זייגער ביינאכט, מיין ליעבהארציגער מאן קומט אהיים, געוועגטליך האב איך איהם געמאכט א פינסטערען, וויסטען סוף — וואס? איך זאל דארען און קווארען ביז שפעט אין דער נאכט און ער זאל זיך ערגעץ וואו אפליגען!

איך שריי און רייס מיר מיין האלז אויס, און ער — ווי די וואנד — א ווארט נישט. ווער איך שוין בייז און דערלאנג איהם מיט א באטעל מילך איבער'ן קאפ — שרייט ער אויס: — „אוי!" — זאל זיין „אוי" זאג איך אבי כאטש הערען א ווארט פון דיר, איך קען דאך מיינען אז דו ביסט שטום געווארען.

איז הערט איהר — וואס? פון וואנען נעהם איך אזוי פיעל באטעלס מילך? — ס'איז אל רייט.

איז הערט איהר, אויס'ן געלעגער דערצעהל איך איהם מיין „איינפאל" וועגען אונזער אייבי, זאל לעבען און געזונד זיין. גיט ער א קוק אויף מיר און דרעהט זיך איבער מיט זיין ליבטיגע צורה צו דער וואנד... א כאלעריע אויף איהם! — אלע מאל דאס זעלבע — שווייג איך, איז ער אל רייט, און א מאל נאך בעסער ווי „אל רייט"... רעד איך קוים אויס א ווארט, באלד דרעהט ער זיך איבער צו דער וואנד, א פינסטער וויסט לעבען אויף איהם, וואס? — טראכט איך מיר, איך וועל ביי איהם פרעגען א דעה? נישט דערהאלטען זאלען עס מיינע שונאים!

איז הערט איהר, צומארגענס אין דער פריה, צוזאג איך אוים מיין אייבי'ן, לעבען זאל ער, — ער האט דאס אבגעסעל געשריען, געוואלדעוועט, געפאטשט מיט די פיסלאך, אויסגעגאסען די שיסעל וואסער — בשום אופן זיך נים געלאזט אויס וואשען, אבער ווער פרעגט איהם? איך גיב איהם א נעהם צווישען מיינע קניהען ביז'ן העלזעל, בלויז דאס קעפעל שטעקט ארוים, ווארפט ער זיך נים מעהר...

ער ווערט אביסעל ברוין און בלא, פארציהט דעם אטעם א שטיקעל צייט, דאן גיט ער א קוויטש ארוים אבער ער איז שוין אן אויסגעצוואגענער, און אויסגעקעמטער אפילו דער „שכינט" שוין פארטיג.

גיב איך איהם דריי סענט און לערען איהם וואס ער זאל זאגען: „מיסטער, לערען איך איהם, נאט אייך געלד פאר די „מילעבאמע קארבונעס" איך וויל נים קיין קענדים" — שרייט ער נאך, ער וויל נים קיין „ליומע קאפארעס" ער וויל דוקא יא קענדים, שפעטער, טענה'ע איך צו איהם, וועל איך דיר געבען קענדים שפארט ער זיך איין, דוקא איצט — האב איך איהם ווי געוועגטליך אויסגעפיקסט דאס „געזעסעל" זאל לעבען און געזונד זיין, איהם געגעבען די דריי סענט און אוועקגעפיהרט אין דער „רעאקציע" וואו מען מאכט דאס „פייפער".

איז הערט איהר קום איך מיר אריין אין דער „רעאקציע" זאג איך צו מיין אייבי, נו, גיב דאס געלד און זאג וואס דו ווילסט, קוקט ער זיך ארום און זאגט: „מא, דא נישטא קענדים קאם אין א בעטער סטאר".

איז הערט איהר, גיב איך איהם א נעהם ביים הענטעל און פיהר איהם צו צום דזשענטעלמען א „בייז - אויג" אויף איהם — פון דעם „פייפער" און זאג איהם דא האט איהר געלד פון מיין אייבי זאל לעבען, פאר די „מילעבאמע קארבונעס" און איהר זאלט דאס באשרייבען אין אייער „פייפער" און בין מיר אוועק מיט מיין אייבי זאל לעבען.

איז וואס-זשע הערט איהר, א „בייז אויג" אויף זיי דארט, איז שוין די „סטארי" מעהר ווי אכצעהן וואכען און אין „פייפער" זעהט מען קיין ווארט נישט!

— זיי דענקען דארטען, די באנדיטען, אז איך וועל זיי שווייגען! איך בין זיי שוין מוחל דאס געלד אבי זאלען זיי עס באשרייבען!

נו, וואס זאגט איהר צו אזא סקאנדאל!

פולע פאלשטענדיגע וואג פון
אונפארגלייכבארער קוואליטעט
און ווערט אין יעדען פעקעל

"SALADA"

עקאנאמיש ביים נוצען
„אנגענעהם אין גלאז"

א טאראנטאר אינסטיטוט פאר ציון

(צום קאמפיין פאר א „פאראקיעל סקוהל")

פון דר. בן ציון שפייער

„געשטארקט זאלען זיין די הענט פון אונז'רע ברידער
וועלכע אין גלות, ו או זיי זאלען ניט זיין —
פאר ס'הייליג לאנד, דאס לאנד פון אונז'רע אבות,
טראגען זיי ליעבע אין זייער ארבייט אריין!"
ברכת עם, ביאליק.)

אין דיזע וואונדערבארע ברכה פון דעם גרעסטען פאעט, וואס דאס אידישע פאלק פארמאגט איצט אין גלות, דיזע ברכה קען זיך פארדיענט מאכען די אידישע טאראנטא. די אידישע טאראנטא האלט אין ערוואכען, און געהט בויען אן ערציהונגס אינסטיטוציאן פאר א נייעם דור, געהט ענערגיש דורכפיהרען דעם פלאן, אז די קומענדע גענעראציאן זאל זיין פארבערייטעט פאר דאס הייליגע לאנד, זאל זיין דורכגעדרונגען מיט נאציאנאלען בעוואוסטזיין, באזירט אויף היסטארישע קענטנישען, זאל זיין שטאלץ אויף זיין אידישע יחוס און נאכמעהר, זיי זאלען דאנקבאר בלייבען זייערע עלטערן פאר דיזער ערציהונג און מען קען מיט זיכערהייט זאגען, אז צום ערשטען מאל אין דער געשיכטע פון דער אידישער טאראנטא, טראגען די היגע אידען זייערע ביישטייערונגען צו בויען אן ערציהונגס אינסטיטוציע מיט א פרייער האנט און מיט א זעלטענער סימפאטיע און ליעבע.

עס ווילט זיך מיר גלויבען אז דאס איז א היסטארישער צוג, אז די טאראנטאר אידען זיינען אין דיזען גרויסען מאמענט מיט טאמאל ארויסגעוואקסען געווארען פון זייערע קליינליכע גלות ווינדעלאך און זאגען צו זיך: לאמיר פארגעסען אן דור הפלגה, — און ניט קענען צונויפריידען זיך איינער מיט'ן צווייטען, און לאמיר בויען א געביידע ניט אויף קריג, נאר א געביידע וואו די שכינה, דאס הייליגסטע און טייערסטע וואס אידען האבען האבען אין גלות וואו דיזע שכינה זאל דארט קומען צו אונז מיט ליעבע און ווארעמקייט.

מיר ווילט זיך האפען, אז דיזע געביידע וועט טאקי בלייבען אויף לאנגע צייטען, אבער די קינדער וועלכע דיזע אינסטיטוציאן וועט ערציהען, וועלען האבען רייכערע שטרעבונגען לענגערע פליגלען, און צעהנדליגער, אויב ניט הונדערטער פון זיי, וועלען אין א שעהנעם פריהלינגס טאג דערפיהלען, אז דא, אין קענעדע, האבען זייערע עלטערען נאר „געווינטערט", אבער זייערע היסטארישע נעסטען ווארטען אויף זיי, אין די וויינגערטנער פון יהודה, אויף די בערג פון כרמל און תבור, ביי די ברעגען פון ירדן, און מחנות וויז וועלען זיי זיך ציהען צו העלפען איפבויען דאס לאנד, וואו זייערע עלטער זיידעס וויגעלאך זיינען געבויט געווארען.

די אידען פון טאראנטא געהען ניט נאר טאן א פליכט, וואס יעדער געוועהנליכער פאטער דארף און מוז טון. לערנען זיין קינד אונזער היסטארישע שפראך, אונזער געשיכטע, אונזער עטיק, אונזערע טראדיציאן, אונזער היסטארישע געאגראפיע, פאלקס מוזיק א. ז. וו.. נאר זיי געהען עס טאן אויף א מאדערנעם און בארג־פטיגען אופן: זיי געהען בויען א גרויסע פרעכטיגע געביידע מיט אלע מאדערנע איינריכטונגען, מיט א שטאב פון ערפאהרענע לעהרער, און דארטען וועט בעשאפען ווערען א געזונטע אטמאספערע פאר די קינדער, אז ניט נאר וועט זייער גייסט דארט צערטליך געפלעגט ווערען, נאר אויך זייערע קערפערליכע פעהיגקייטען וועלען ענטוויקעלט און פערפאלקאמט ווערען. אויב דער אידישער גייסט האט געקענט דעו וועלט פאר הונדערטער דורות ווייזען אז ער קען בלייבען שטארק און ענטוויקעלט אין א ניט גינסטיגער אטמאספערע, וואס פאר א וואונדערבארען שטארקען גייסט קען א קינד האבען ווען ערצויגען אין אן אינסטיטוט, וואו אלעס וועט זינגען און ווידערהאלען צו איהם, אז ער האט דאס רעכט צו זיין שטאלץ וואס ער איז א איד, וואו אלעס וועט פארברייטעט ווערען פאר איהם, ער זאל קענען זיין גאנצען לעבען בויען אויף געזונטע נאציאנאלע פרינציפען און זאל אימער קענען קוקען אין דער גרויסער, ניט אידישער וועלט אריין רוהיג און קאלט און אלע אומשטענדען.

וואס פאר א מוסטער אזא קינד קען זיין, און וואס פאר א ברכה וועלכע עס גיבען זיך איצט די מיהע אזעלכע אינסטיטוציאנען צו שאפען אין דער פארמע פון פרעכטיגע תלמוד תורות, אנהויבענדיג פון א קינדער גארטען ביז א אידישע פאבליק סקוהל צו בעשאפען!

און ווי וועלען דאדורך אונזערע גויאישע שכנים קוקען? איז דאס ניט א ... א פרט אביסעל צו געוואגט — סעפעראטיש, דאס הייסט וועלען די גויאישע שכנים דאס אננעהמען פאר א בעווייז אז מיר ווילען זיך פון זייערע קינדער אבזונדערען און דאס וועט ארויסרופען א אונצופרידענהייט ביי די גוים? די וואס דענקען אזוי, קענען ניט די גויאישע פסיכאלאגיע, אדער זיינען אזוי שוין פאר גלות'ט אז זייער שאטען האבען זיי מורא צו האבען אין אייגענעם, ער זאל חלילה דעם גוי ניט אנשרעקען. דער אמת איז אבער אט וואס. א בעוואוסטזיניגע און געבילדעטע אנטיסעמיט קענט איהר מיט קיין זאך ניט צופרידען שטעלען, ניט מיט אסימילאציע, ניט מיט סעפעראטיזם — ווערט איהר ראפינירט אויף א גויאישען אופן, קריגט איהר זייערע מאניערען און גיבט זיך די מיה אריינצוקומען צו אפט אין זייער געזעלשאפט, אין זייערע קלובס, און ניט זיי שמייכלען און אנצוהערענישען, אז זייער געזעלשאפט איז אייך אנגענעהמער ווי א אידישע, — לאכט אויך אזא אנטיסעמיט גאנץ ביטער און גאנץ אפט אויס הינטער אייער רוקען, און מאכט בעסמאל אויף אין דער עפענטליכקייט, ער קלעהרענדיג אייך, אז איהר שטופט זיך רב איד, ניט וואו מען פערלאנגט אייך, און ער קען נאך ברענגען היפאמעזען, אז מיט'ן שטופען זיך זייט איהר נאר אויסען איינענוצען, מאטעריעלע פראפיטען, און דאס גלייכען.

אויף'ן סעפעראטיזם פון א אידען קען אויך אזא אנטיסעמיט בילען מיט די אויסגעדראשענע פראזען, אז „זיין" קאנטרי האט אייך גליקליך געמאכט, און איהר זייט אזוי אונדאנקבאר צו זיין „ביוטיפול קאנטרי". אז איהר ווילט ניט ממית'ן אייער נאציאנאלען שטאלץ, און איהר דערוואגט זיך צו זינגען מיט בעגייסטערונג „התקוה", ווען עס איז א מצוה צו זינגען „טיפארערי".

איז, הייסט עס, מיט אן אנטיסעמיט איז אבגערעדט, אז מיט צעהן קעפ און מיט די בעסטע ווינשען וועט איהר איהם ניט קענען אויף קיין אופן צו פרידען שטעלען, די פראגע איז וועגען דורכשניטליכען קריסט זיין פסיכאלאגיע, זעהט איהר, איז זייער וויכטיג צו וויסען און צו געדענקען.

ראשית, איז די פסיכאלאגיע פון אן ענגלענדער — א געזונטע און א פרייע. ער האט גרויס דרך ארץ פאר יעדען וועלכער איז בעוואוסטזיניג און רעספעקטירט זיין אייגענעם „איך".

איצט מעהר ווי אימער איז א געזונטער נאציאנאלער געפיהל פון א פאלק וועלכער האט היסטארישע קליימס, ביים ענגלישען פאלק אן ארטיקעל וואס האט א ווערטה, און מיט וועלכען מען דארף זיך רעכענען, אונזערע שכנים דא וועלען געוויס נור רעספעקטירען א מאדערן איינגעריכטעטען אינסטיטוט, וואו אונזערע קינדער וועט געוויזען ווערען די היסטארישע דאקומענטען אויף וועלכע אונזער פאלק בויט זיינע קליימס, אויף אן אייגען לאנד און אן אייגען אונאבהענגיגע קולטור, אזעלכע היסטארישע קליימס וועלכע די קריסטליכע וועלט מוז אנערקענען, אויב זי אליין וויל ניט באגעהן א היסטארישען זעלבסטמארד.

והשנית, איז אונזער נאציאנאלער געפיהל אין די אויגען פון אן אנשטענדיגען ענגלענדער, אן אסעט, א פלוס, וועלכער דארף צוגערעכענט ווערען צו אונזער קרעדיט, אין דיזען היגיכט [illegible] זיינען מיר אין גאנץ בעזונדערע און גליקליכערע לאגע ווי די קענעדער פראווינצען.

און גאנץ נאטירליך. דער נאציאנאלער געפיהל און די סעפעראטע ערציהונגס אינסטיטוציאנען פון די קענעדער פראווינצען איז א שארפער שווערט געריכטעט אטקעגען די בריטישע אינטערעסען אין דיזען לאנד אבער אונזער נאציאנאלער שטאלץ און אונזער סעפעראטיזם זיינען דאך ניט געציעלט געגען די בריטישע אינטערעסען, נאר אומגעקעהרט, גרויס בריטאניען צונעבען דעם גלייכגעוויכט, די אינטעליגענץ, די פעהיגקייט, די זעלבסטווירדע וועלכע אונזערע קינדער וועלען פון אזעלכע תלמוד תורות ירשנ'ען, צוזאמען מיט דער ליבע פארן ענגלישען פלאג, וועלכע דיזע אלע מעלות פון אונזערע קינדער וועט געשטעלט ווערען צו דיענסטען פון דער ענגלישער רעגירונג, אויב זי וועט זיי דארפען, און וועט זיי פארלאנגען.

און דאס איז דאך נאר פאר קינדער פון פיער ביז אכט אדער זעכסצענס צוועלף יאהר, ווייל פון צוועלף יאהר אן, מיט'ן אריינקומען אין הייסקוהל וועלען זיך דאך אונזערע קינדער ניט קענען אבזונדערען פון זייערע גויאישע חברים, און מיר זיינען דערפון אויך פארזיכערט צופריעדען.

וואס מיר ציעלען מיט דער נייער תלמוד תורה איז — צו געבען דעם נייעם דור, אנפאנגענדיג מיט קינדער פון פיער יאהר אלט, א געזונטע, נאציאנאלע ערציהונג און א פראכטפאלע געביידע און א גינסטיגער סביבה, צו פארבערייטען זיי צו זיין אינטעליגענטע שטאלצע, און געזונטע אידישע יונגעלייט און יונגע פרויען, און לערנען זיי עס וואס עס בעלאנגט צו אונזער הייליג לאנד, געבען זיי א מעגליכקייט אויך צו העלפען די בויער פון אונזער בעפרייט לאנד, אויב די גרינדער פון דיזע נייער תלמוד תורה שטעלען זיך דיזע אויפגאבען, און וועלען די זאך גרינד[illegible] אינגענעמען, און בויען אין ווייט דאן ניט נאר היגע אידען באראנטערעסירען [illegible] ניט אויפקלערען זייער ארבייט ביז די [illegible] דיזע טאראנטא וועט גאר א אינסטיטוט [illegible] און זיין [illegible] [illegible] דאס וועט די גרינדער [illegible] אדער ווייניגער פעלנגען, איז צו [illegible] אז די ברכה פון אונזער גרויסען [illegible] וועט אויף אונז מקוים ווערען, און [illegible] וועלען ניט דארפען די שכנים ערקלעהרען, וואס דאס מיינט „עוד לא אבדה תקותנו" אדער „עם ישראל חי חי חי" [illegible] אונזערע גויאישע שכנים וועלען דאס אליין גוט וויסען, און אונזערע קינדער רעספעקטירען, ניט ווי געוועזענע אימיגראנטען, נאר ווי פארטרעטער פון א גרויס און לעבעדיג פאלק, וועלכער האט [illegible]דערע פעלקער יחוס בריאה געגעבען, און וועלכער האט ווידער זיין באדען אונטער די פיס געפונען א פאלק וואס פון מזרח שיקט ער ווידער א מאל ליכט צום מערב, צו די גרויסע נאציאנען, וועלכע גאראנטירען זיין אונאבהענגיגקייט אויף'ן אייגענעם לאנד.

די צדקה פעדעראציע וואקסט

האט באקומען 413 נייע מיטגליעדער און 13,045.00 דאלאר אלס יעהרליכע ביישטייערונגען.

אין דעם לעצטען קאמפיין וועלכען די צדקה פעדעראציע האט אנגעפיהרט אין שטאדט איז זי געווען זייער ערפאלגרייך, זי האט ניט נאר פארגרעסערט איהר מיטגליעדערשאפט מיט 413 נייע מיטגליעדער וואס דאס אליין מיינט נאך 5,073.00 דאלאר א יאהר, נאר די אלטע צאהלער האבען די סומען פארגרעסערט מיט 13,045.00 דאלאר א יאהר.

די פעדעראציע טוט אבער יעצט אויך פיעל מעהר ארבייט א דאנק דעם וואס די ארבייטסלאזיגקייט אין שטאדט איז זעהר גרויס און די פערשידענע אינס טיטוציעס וועלכע ווערען פון דער פעדעראציע געשטיצט פארלאנגען פיעל מעהר.

די לעצטע עפידעמיע האט אויך פאר אורזאכט א גרויסע נויט אין שטאדט און די פאמיליען וועלכע האבען פארלוירען זייערע ברויט געבער ווערען דורך דער פעדעראציע געשטיצט.

מיט איין ווארט אלץ האט זיך אין דער פעדעראציע פארגרעסערט און עס איז אייך נויטיג א פארגרעסערטע אויפמערקזאמקייט פון די מיטגליעדער צו דער דאזיגער אינסטיטוציע.

דער בעסטער פריוואט טיטשער אויף פידעל שפילען פון אנפאנגס ביז ריסייטעל איז מר.

שפילמאן 93 וויליאם סטריט

וועלכער די פראפעסארען האמבורג און וואנקאניץ פון קענסריען אקאדעמיע רעקאמענדירען איהם. ווי אויף נעהם איך אן צו שפילען חתנות און בעלער מיט די בעסטע יוניאן ארקעסטערס.

סעדזשיסטרייט קינגספארד איז „צופריעדען" מיט'ן פאלקס אורטייל

וואטסאנס שטראף פארקלענערט אויף 30 טעג און טשיזמאנס אויף 15 טעג אונרוהיגער פראטעסט מיטינג.

די פראטעסטען פון דער קארפענטערס יוניאן געגען דעי פאראורטיילונג פון טאם וואטסאן און הארווי טשיזמאן פאר האבען ביי זיך סאציאליסטישע ליטעראטור האט דערוויל נאך ניט אויס געווירקט אפצושאפען די ארדער אין קאונסילס אבער די שטראפען זיינען כמעט אין גאנצען אפגעשאפט געווארען, וואטסאן וואס איז געווען פאראורטיילט צו דריי מיט א האלבען יאהר וועט בלויז זיצען דרייסיג טעג און טשיזמאן וואס איז געווען פארמשפט צו זעקס חדשים וועט נאך פופצעהן טעג באפרייט ווערען.

גאווערנאר דזשענעראלס באפעהל

די נייעס וועגען דער פארקלענערטער שטראף איז צוגעשיקט געווארען פון טהאמאס מאלאי, אונטער סעקרעטער סטייט צום לאיער מר. ראבאק וואס האט פארטיידיגט צביידע אנגעקלאגטע. מר. מאלוי ערקלעהרט דאס דער גאווערנאר דזשענעראל האט איהם באפוילען צו לאזען וויסען וועגען דעם בעשלוס און דער בעשלוס איז איבערגעשיקט געווארען צו די איפזעהער פון די געפענגנישען וואו די ארעסטירטע געפינען זיך.

פארלאזט זיך אויף'ן פאלק.

ווען מען האט איבערגעגעבען מעדזשיסטרייט קינגספארד וועגען דעם באשלוס פון דער רעגירונג האט דער מעדזשיסטרייט געענטפערט: „איך האב געטאן מיין חוב, אבער איך בין צופריעדען אז דאס פאלק זאל זיין דער ריכטער.

קראון אטורני קארלי וואס איז געווען דער אנקלאגער פון די צוויי פאראורטיילטע, און אנדערע געריכטס פארשטעהער האבען ניט געפונען פאר נויטיג צו מאכען אירגענד וועלכע ערקלעהרונג.

פראטעסט מיטינג אין מעסי האל.

טראצדעם וואס די באפרייאונג איז נאך באוואוסט געווארען פרייטאג פריה האט אבער די מאסען פארזאמלונג אין מאסי האל וואס האט געזאלט זיין א פראטעסט מיטינג געגען דער פאראורטיילונג דאך שטאטגעפונען. דער מיטינג איז געווען געפיהרט און א גרויסער אונארדנונג. אפשר צוליעב דעם וואס דער הויפט צוועק פון'ם מיטינג איז שוין בטול געווארען, יעדענפאלס, דער איינדרוק איז געווען זעהר א שלעכטער. טאם מור פרעזידענט פון'ם קענעדער טרייד קאנגרעס וואס האט געזאלט זיין דער הויפט רעדנער האט געקראגען זעהר א נייאסע אויפנאהמע, מען האט איהם עטליכע מאל אויסגעפייפט.

דער מיטינג האט אנגענומען א רעזאלוציע פאדערענדיג אין גאנצען אפצושאפען די ארדער אין קאונסילס.

קרופ פאבריקען מאכען אמוניציע פאר דער אמעריקאנער ארמיי.

קאבלענץ יאנואר 23

לעצטען דינסטאג האבען די קרופ פאבריקען אנגעפאנגען צו פראדוצירען אמוניציע פאר דער אמעריקאנער ארמעע.

איינער פון די פונקטען אין די שטילשטאנד קאנדיציעס איז געווען, אז א געוויסען טייל פון די קאנאנען דארפען די קרופ פאבריקען פאבריצירען פאר דער אמעריקאנער ארמיי וואס געפינט זיך אין דייטשלאנד.

ווילען ניט האנדלען מיט באלשעוויקעס

לאנדאן יאנואר 25

טעלעגראמען וואס זענען דא ערהאלטען געווארען מעלדען דאס אינפארמאציעס פון אמסק, ארכאנגעל, קרים און יעקאטערינאדאר מעלדען דאס זיי וועלען זיך אבסאלוט ענטזאגען צו קומען צום קאנפערענץ.

ארטיקעל נומ. 8
שניידט אויס פאר
רעפערענס

מאכען דעם סאלדאט פאר א ציווילען

אז אנפאנג פון דער מלחמה האט די רעגירונג געוואוסט אז דער צוריקגעקומענער סאלדאט וועט זיך נויטיגען אין איינער פון די דריי זאכען

(1) אויב ער וועט זיין קראנק, וועט ער זיך נויטיגען אין געזונט ווערען

(2) אויב ער וועט זיין אזוי פארקריפעלט פון דיענסט אז ער וועט ניט קענען זיך נעהמען צו זיין פריהערדיגער ארבייט וועט ער זיך נויטיגען אין א געלעגענהייט צוריקצובאקומען זיין קראפט צו זיין נוצליך אלס ציווילער

(3) אויב ער וועט זיין פאסיג וועט ער וועלען א געלעגענהייט צו באקומען א שטעלע

צו העלפען אין די דאזיגע דריי אויפגאבען איז עטאבלירט געווארען דער דעפארטמענט פון סאלדאטען „סיוויל רע עסטאבלישמענט"

די מעדיצינישע אפטיילונג.

די מעדיצינישע אפטיילונג פון'ם דאזיגען דעפארטמענט גיט זיך ספעציעל אפ מיט סאלדאטען וועלכע האבען געליטען דורך דער מלחמה און נויטיגען זיך אין דעם.

דער צוריקגעקומענער סאלדאט וועלכער איז אן אינוואליד אדער א פארוואונדעטער ווערט אריינגענומען אין א מיליטערישען האספיטאל, אויב די מעדיצינישע באארד באשליסט אז די דאזיגע קיס דארף ספעציעלע טריטמענט פאר געוויסע קראנקהייטען ווערט ער באפרייט פון דער ארמיי און ווערט געשטעלט אונטער דער אויפזיכט פון דעם דעפארטמענט.

די מעדיצינישע אפטיילונג גיט איהם דאן פריי מעדיצינישע און כירורגישע באהאנדלונג.

— פרייע קינסטליכע גלידער און ספעציעלע שיך פאר פארקריפעלטע פיס.

— פרייע כירורגישע באהאנדלונג, אויגען גלעזער א. א. וו.

— פרייע דענטיסטען באהאנדלונג.

יעצט ווערט די דאזיגע באהאנדלונג געגעבען ניט נאר צו באפרייטע סאלדאטען פון דער ארמיי נאר ווען ערט ווערט ווידער קראנק אויף א קראנקהייט אדער וואונדען וועלכע זיינען א רעזולטאט פון מלחמה דיענסט.

אין דער צייט וואס דער סאלדאט איז אין האספיטאל וואו ער ווערט קורירט, ארער אינ'ם דעפארטמענט פון „רע טריינינג" בעקומט דער סאלדאט זיין געהאלט און זיין פאמיליע אדער די וועלכע זענען אפהענגיג פון איהם באקומען אן אלאוענס.

אינפארמאציאנס און דיענסט ברענטש.

דער דאזיגער ברענטש פון'ם דעפארטמענט איז לעצטענס ארגאניזירט געווארען צו באדיענען ספעציעל די דעמאביליזירטע סאלדאטען.

דער דאזיגער ברענטש קומט צוערשט אין באריהרונג מיט די סאלדאטען אין ענגלאנד און פראנקרייך, דארט געפינט ער אויס וואס דעם סאלדאטס באשעפטיגונג איז פריהער געווען, די ארבייט וועלכע ער וואלט געוואלט טון אינ'ם געגענד אין וועלכען ער וויל זיך באזעצען.

פארטרעטער פון'ם דעפארטמענט שטעהען אין פארבינדונג מיט די סאלדאטען איידער זיי קומען אין קענעדע אויף אזא אופן לאזענדיג וויסען די סאלדאטען וואס דאס לאנד איז גרייט פאר זיי צו טון, צו געבען זיי עצות און אינפארמאציעס.

די דאזיגע דיענסט וועט געגעבען ווערען איבערן גאנצען לאנד און ויך אזא אופן שטעלען דעם סאלדאט אין פארבינדונג מיט דער רעגירונגס ארבייטס ביורא וואו זיי וועלען באקומען ארבייטס געלעגענהייטען.

די פארטרעטער פון'ם דעפארטמענט וועלען אליין זיין צוריקגעקומענע סאלדאטען — אזעלכע וועלכע עקנען פארשטעהן די סאלדאטען פראבלעם.

די ארבייט וועלכע די אפטיילונגען טוען וועלען אין מעהר איינצעלהייטען פארעפענטליכט ווערען אין די ווייטערע אנאנסען.

דער פראפעסיע „רע טריינינג" ברענטש.

איינגע סאלדאטען האבען אזוי געליטען פון דער מלחמה אז זיי קענען זיך ניט אומקעהרען צוריק צו דער ארבייט וועלכער זיי האבען געטון פאר דער מלחמה. דער דאזיגער ברענטש פון'ם דעפארטמענט ארגאנזשירט דעריבער פאר אזעלכע מענער פריי זיך אויסצילערנען א טרייד אדער באשעפטיגונג.

צו יעדען וועלכער אינטערעסירט זיך מיט דער ארבייט פון'ם דאזיגען דעפארטמענט אינפארמאציעס וועלען געגעבען ווערען ווען מען וועט זיך ווענדען צו — דער דעפארטמענט פון סאלדאטען סיוויל רע עסטאבלישמענט — אטאווא.

22 וויקטאריא סטריט — האליפאקס, נ. ס. לעיט האוז הילס סט. — פעדעריקטאן, נ. ב. ראיאל באנק בילדינג — מאנטרעאל, פ. קיו. רום 301 דרומאנד בילדינג קאר. סט. קעטהערין און פיעל סטריטס — קוויבעק, פ. קיו. לאנגלאיס און פאראדיס בילדינג — טאראנטא אנט. 185 ספעדינא עוועניו, — קינגסטאן אנט. גאלדען לייאן בלאק — לאנדאן אנט. לאנדאן טעכניקאל סקוהל — האמילטאן אנט. קלייד בלאק — וויניפעג מאנ. נאטר דיים אינוועסטמענט בילדינג — קאלגארי, אלטא בעורידוש בילדינג — עדמאנטאן, אלטא, וואהיט בלאק — רעדזשיינא סאסק. מעק קאלם היל בילד. — סאסקאטשעוואן סאסק. י. מ. ק. א בילדינג. וואנקאווער ב. ק. באורד אף טרייד בילדינג. וויקטאריא ב. ק. סענטראל בילדינג.

Director of
Repatriation

די רעפאטריאיישאן קאמיטע
אטאווא

פינאנץ באריכט פון טאראנטער „קאנפערענץ" פאר די אידישע מלחמה ליידענדע

פון דעם 1-טען אקטאבער 1917 ביז דעם 31-טען אקטאבער 1918

מר. ה. וויינבערג טרעזשורער, דזש. ל. קאהן פינאנץ סעקרעטער

איינגאהמע

וועכענטליכע קאלעקשאנס

1917 אקטאבער	$ 1.470.14
″ נאוועמבער	1.067.45
″ דעצעמבער	1.141.60
1918 יאנואר	1.152.50
″ פעברואר	1.192.90
″ מארטש	1.154.70
″ אפריל	1.293.00
″ מאי	931.85
″ דזשון	1.013.40
″ דזשולייו	1.107.45
″ אויגוסט	945.00
″ סעפטעמבער	827.60
″ אקטאבער	642.95

בייששטייערונגען פון אויסער דער שטאט

1917	
אקטאבער	
א. אפעלבוים, לינדסיי	5.00
ס. פושקאף, בעררי	20.50
גאלדבערג, סאנדלענד	1.00
גארפינקעל, קאקריין	1.00
רעוו. קאטץ, פארד וויליאם	55.00
וועלאנד לאנדרי	27.50
מ. בערגמאן, ניאגארא פאלס	18.80
נאוועמבער	
אדעלבוים, וועלאנד	11.50
באכנער, גוועלף	80.00
דעצעמבער	
אדעלבוים, וועלאנד	24.00
ראבערט, נארד קאבעלט	5.50
קליינמאן, פעררי סאונד	17.00
בערגמאן, וועלאנד	51.00
סארסמאן	5.00
סאביסקי, האנאווער	2.00
גראסבערג, קינקארדען	5.00
1918	
יאנואר	
מיינס, קינקארדען	1.00
קאפעל, געלט	25.00
ספרינג, געלט	10.00
מ. דיימאנט, וועלאנד	32.50
ארענשטיין, פעררי סאונד	14.25
מיס וויזען, אקסברידזש	25.00
דיימענד, בעלוועל	15.00
פעברואר	
גאטסמאן און גארדאן, וועלאנד	45.00
שריבער, דעטראיט	7.29
הייד, נארד קאבאלט	23.00
קאצמאן, ניאגארא פאלס	22.50
אבראמזאן, פיטערבורא	15.00
מארטש	
לאטץ, מאנטרעאל	1.00
וועגנער, קארלטאן פלייס	28.00
בערגער, וועלאנד	30.00
אפריל	
סאלאמאן, וועלאנד	3.00
מאי	
ה. סעגעל, אשעווא	48.00
פ. גאלדבערג, מידלאנד	2.85
דזשון	
לואיס, נארט בעי	36.00
קאדעסקי, אאון - סאונד	17.50
ס. לייבאוויץ, קאבאלט	32.31
מ. באוויש, האמילטאן	50
אויגוסט	
ל. בראון, וואודסטאק	18.50
מרס. יאפפע האמילטאן	20.50
לעווין, וועלאנד	28.55
ווערניק, ניאגארא פאלס	2.00
וועלים, קאבאלט	6.00
סעפטעמבער	
ה. ד. דייווידזאן, אריליא	46.50
י. וו. מאגיעס, קינקארדען	1.00
ג. שטראכמאן, אאון - סאונד	35.00
ה. קאמינסקי ניאגארא פאלס קהלה	110.00
י. קווירזנער, קאקריין	55.00
פיין, פיטערבארא	10.00
א. שווארץ, פעררי - סאונד	10.00
מרס. דזש. מארטין, ענגלהארט	70.50
אקטאבער	
מ. טאוב, בעלוועל	60.00
ד. גראסמאן, נארד קאבאלט	5.00
סאקמאן, פיין ארטשארד	10.00
ה. שטיין, הארילטאן	27.25
ה. דייווים, טימינס	37.58
ע. העלפער, פארטארטור	60.00
י. וועלים, קאבאלט	14.50
יוניווערסיטי עוו. שוהל	$ 2.000.00
מיקאל סט. שוהל	1.320.79
ראזענבלאט אונטערנעהמונג	3.789.50
פון אנדערע שוהלען	561.35
דירעקטע בייששטייערונגען פון טאראנטא, ווי חתונות, ברית'ן, תנאים, פארטיס און ארגאניזאציעס א. ז. וו. וועלכע זענען שוין געוועזען קוויטירט אין „זשורנאל" ביי דער געלעגענהייט ווען די געלדער זענען דערהאלטען געווארען	7.324.96
אין באנק דעם 1-טען אקטאבער 1917	5.335.04
סך הכל איינגאהמע	$35.664.56

מ. גאלדסטיק, פרעזידענט.

אויסגאבען

1917	
אקטאבער	
סאלערי	$ 90.00
אפיס, פאסטעדזש א. ז. וו.	15.00
רעעלגאמטען צום ניו יארקער קאנווענשאן פון די רעליעף קאמיטעטן	36.00
נאוועמבער	
סאלערי	54.00
רעסיט ביכער	12.75
„זשורנאל" קוויטירונג און אדווערטייזמענטס	43.43
אפיס אויסגאבען	5.00
דעצעמבער	
סאלערי	90.00
אפיס, פאסטעדזש א. ז. וו.	25.04
קייבעל קיין רומעניען	5.48
קייבעל צו פראפעסאר ווייצמאן	4.99
טשארטער	5.00
1918	
יאנואר	
חזן וולאדאווסקי'ס כאר צום קאנטאר ראזענבלאט'ס קאנצערט	52.00
אפיס, פאסטעדזש א. ז. וו.	19.00
אדווערטייזינג פאר'ן מאסמיטינג	25.00
קוויטירונגען	2.90
פרינטינג נאטיצען א. ז. וו.	5.35
סאלערי	72.00
רענט פאר מעסי האל צום מאס מיטינג	77.00
האטעל אויסגאבען פאר קאנטאר ראזענבלאט	26.66
פעברואר	
פרינטינג	47.65
סטייטמענט פאר פארעפענטליכען און אנדערע אדווערטייזמענטס	54.20
סאלערי	72.00
אפיס, פאסטעדזש א. ז. וו.	14.20
מארטש	
סאלערי	90.00
אפיס, פאסטעדזש א. ז. וו.	25.00
פרינטינג	25.50
ראיאל פרינטינג קארטס און סטעמפס	24.00
קוויטירונגען	6.06
קלווירקעל הילף	5.00
אפריל	
סאלערי	72.00
אפיס, פאסטעדזש א. ז. וו.	20.00
מאי	
סאלערי	72.00
קוויטירונגען און אדווערטייזמענטס	14.38
אפיס, פאסטעדזש א. ז. וו.	15.02
גאלד, פרינטינג, פארשיעדענעס	41.70
דזשון	
סאלערי	72.00
אפיס, פאסטעדזש א. ז. וו.	15.00
דזשולייו	
סאלערי	90.00
אפיס, פאסטעדזש א. ז. וו.	20.00
פרינטינג	9.75
מעמאגראף	16.00
אויגוסט	
סאלערי — 3 וואכען	54.00
אפיס, פאסטעדזש א. ז. וו.	15.00
טעלעגראם קיין רומעניען	4.85
סעפטעמבער	
סאלערי — 6 וואכען	108.00
אפיס, פאסטעדזש א. ז. וו.	25.00
דעסק פאר'ן אפיס	26.00
אנדערע אפיס פוירניטשור	15.00
פרינטינג, רעסיט ביכלאך, שאו קארטס, קאלעקשאן קארטס, הענדבילס א. ז. וו	70.30
אקטאבער	
סאלערי	106.00
אפיס, פאסטעדזש א. ז. וו.	20.00
פאר'ן אדיטען	25.00
רענט פאר'ן אפיס	25.00
קוויטירונג און אדווערטייזמענטס	12.74
אד. אין ארבייטער צייטונג	3.00
אוועקגעשיקט פאר די מלחמה קרבנות אין פאלגענדע געגענדען:	
אקטאבער, 1917 קיין פעטראגראד	5.000.00
דעצעמבער, 1917 קיין לאנדאן דורך פראפעסאר ווייצמאן	1.000.00
דעצעמבער 1917 קיין רומעניען	1.000.00
מאי 1918 קיי פאלעסטינא	2.000.00
מאי 1918 קיין לאנדאן צו דער רויטשילד קאמיטע פאר רוסלאנד, ליטא, פוילען א. ז. וו.	10.000.00
אויגוסט 1918 קיין פאלעסטינא	2.000.00
אקטאבער 1918 קיין לאנדאן צו דער רויטשילד קאמיטע פאר רוסלאנד, ליטא, פוילען א. ז. וו.	10.000.00
באלאנס אין באנק	2.666.61
סך הכל	$35.664.56

איך באשטעטיג היערמיט, דאס איך האב אונטערזוכט און עקזאמינירט די ביכער, רעסיטס און טשעקס פון „טאראנטער קאנפערענץ" פאר די אידישע מלחמה ליידענדע, פון דעם 1-טען אקטאבער 1917 ביז דעם 31-טען אקטאבער 1918, און האב אויסגעפונען אלעס פאלשטענדיג ריכטיג ווי עס צייגט דיעזער באריכט.

(גע'חתמ'עט) מ. מ. דייוויס, אדיטער (פאבליק אקאנט.)

ה. ברענגסטאן, וויס פרעזידענט.

ל. ראזענבערג, סעקרעטער.

קענעדע א בעזונדערע נאציאן אין דער נאציאן ליעג

פרעמיער באָרדען וועט ניט זיין ביים פארלאמענט ערעפנונג.

פאריז, יאנואר, 25.

טראץ אלע שוועריגקייטען וואס פרעמיער לאיד דזשארדזש האט געהאט אויסצושטעהן אין דער פראגע פון א נאציאנען ליעג האט ער דאך אויסגעפיהרט אז די דעלעגאציע פון ענגלאנד זאל פאדערען דאס די ענגלישע דאמיניאנס און אינדיען זאלען האבען באזונדערע פארטרעטער אין א נאציאנען ליעג. אייניגע פון דער ענגלישער דעלעגאציע זענען אין אנפאנג געווען געגען אזא פאדרונג. עס ווערט פארשטאנען דאס פרעמיער בארדען פון קענעדע האט געהאט א גרויסען חלק אין איבערציינען די ענגלישע דעלעגאציע אין דער ראטזאמקייט פון אזא פאדערונג.

וועט ניט זיין צום פארלאמענט ערעפנונג

צוליעב אט דער דאזיגער נייער לאגע און אויך אנדערע גאנץ וויכטיגע ענינים וואס זענען נוגע קענעדע וועט דער פרעמיער ניט קאנען קומען קיין קענעדע צו דער געלעגענהייט ווען דער פארלאמענט וועט זיך עפענען.

אינפלוענציע פונקט ווי דיפטעריע

וויל אז דאקטוירים זאלען מוזען איינמעלדען אלע אינפלוענציע קראנקע הייטען זאלען פארשפארט ווערען.

דר. הייסטינגס האט נעכטען אנאנסירט דאס ער פיהרט אונטערהאנדלונגען מיט די דאקטוירים פון דער פראווינציעלער באארד אף העלטה וועגען דעם אז די קראנקהייט אינפלוענציע זאל געשטעלט ווערען אויפ'ן זעלבען מצב ווי די קראנקהייט דיפטעריא און אנדערע אנשטעקענדיגע קראנקהייטען.

„די אינפלוענציא", האט דר. הייסטינגס געזאגט איז פונקט אזוי אנשטעקענדיג ווי דיפטעריע" און דערפאר איז ער מיט דער מיינונג דאס אין רוהיגע צייטען, ווען די עפידעמיע בושעוועט ניט צו שטארק זאל יעדער דאקטאר זיין געצוואונגען צו מעלדען צו דעם העלט דעפארטמענט איבעראל וואו עס פאסירט אזא פאל, און אויב עמיצער וועט פארנאכלעסיגען צו מעלדען זאל דערפאר ארויפגעלייגט ווערען א גרויסע שטראף.

טויטענפאלען פון יאנואר.

אינפארלויף פונ'ם חודש יאנואר זענען געמאלדען געווארען 281 טויטענפאלען פון אינפלוענציע און לונגענאנצינדונג

באלשעוויקישער אמבאסאדאר ארויסגעטריבען פון שוועדען

שטאקהאלם יאנואר 25

די צייטונג „פאליטיקאן" מעלדעט דאס די שוועדישע רעגירונג האט ארייגעשיקט אן אולטימאטום צו דער באלשעוויסטישער אמבאסאדע פאדערענדיג אז אין פארלויף פון 24 שטונדען זאלען זיי פארלאזען שוועדען.

אנטי באלשעוויקעס פראטעסטירען געגען קאנפערענץ

פאריז יאנואר 25

דער ראטה פונ'ם נאציאנאלען און דעמאקראטישען בלאק פון די רוסישע פאליטישע ארגאניזאציעס פון אויסלאנד האט ארייגעשיקט א שטארקען פראטעסט צו פרעמיער קלעמענסא געגען דער ענטשיידונג איינצולאדען אלע רוסישע פראקציעס צו א קאנפערענץ.

„מיר וואלטען געוועזען מענשען אהן עהרענגעפיהל, זאגט די ערקלעהרונג, ווען מיר וואלטען אזוי פארלארען דעם מוטה און אויף איין מינוט אנגענומען דעם שטילשטאנד וואס דער קאנפערענץ שלאגט אונז פאר. אין דער צייט ווען אלע סזואס איז אונז טייער שטעהט אין סכנה מיט'ן לעבען.

די אינטערעסען פון דער מענשהייט און דער דעמאקראטיע בכלל פאדערען אז אין רוסלאנד זאל איינגעפיהרט ווערען א רעגירונג וואס זאל זיין צוגיפנגעשטעלט מיט'ן פרייען פאלקסווילען, דער קאנפערענץ אויף'ן איינזעל קען ניט האבען יענעם פרייען אויסדרוק. רוסלאנד האט פון לאנג אן געפאדערט א פארלאמענט מיט פרייע וואהלען און די באלשעוויקעס האבען דאס דערשטיקט.

34 פרויען ערוועהלט אין דייטשלאנד

בערלין יאנואר 25

אלעס צוזאמען וועלען זיך געפינען אין קומענדען דייטשען פארלאמענט 34 פרויען פארטרעטער פון פארשיעדענע פראקציעס. די איינציגע פארטיי וואס האט ניט קיין פרויען פארטרעטער איז די נאציאנאלע ליבעראלע פארטיי. די מאיאריטעט סאציאליסטען האמען ער וועהלט פופצעהן פרויען. די קלעריקאלען זיבען די דעמאקראטען פינף, די ספארטאקער דריי און די איבריגע פון אנדערע פראקציעס.

אין ארבייטער'ס געצעלט

פון יוסף שחר

ארייגקוקענדיג היינטיגע וואך אינ'ם „געצעלט פון ארבייט", און וועלענדיג זעהען מיט וועלכע שטיקלאך מעבעל די ארבייטער היים איז באריכערט געווארען, אין פארלויף פון דער פארגאנגענער וואך קומט מיר ארויף אויפ'ן זינען אז איהר, פאגיג רעדאקטאר, זענט דאך היינט א בעל-שמחה, איהר פרעדט אייך מיט א שטיקעל מעבעל וואס די אידישע טאראנטא האט זיך באשאפען נאך מיט אריבער פינף יאהר צוריק און צו וועלכען זי האט זיך שוין אזוי צוגעוואוינט און האט שוין אזוי שטארק ליעב באקומען, דאס שיידען זיך מיט דעם וואלט שוין געווען כעמט אן אונמעגליכע זאך, איז ביי אט דער דער דאזיגער געלעגענהייט ווילט זיך מיר אויך זיין אין א יום - טוב'דיגער שטימונג, מיר ווילט זיך אויך מיט עטוואס פרעהען, און איך וואלט אייך דאריבער געוואלט אנווייזען אין מיין היינטיגען בליק אין „ארבייטער'ס געצעלט" אויף אזעלכע זאכען מיט וועלכע מיר ביידע האבען זיך א רעכט צו פרעהען.

און מיט אט דעם דאזיגען באגעהר אין הארצען נעהם איך ווארפען מיינע בליקען און קוק. איך זוך.

אויפ'ן ערשטען אויגענבליק בליצט מיר דורך א געדאנק אין קאפ . . . היתכן? ווי אזוי איז מעגליך צו פארבינדען א שמחה וואס א רעדאקטאר פון א ניט - סאציאליסטישער צייטונג פרעהט זיך מיט'ן ערפאלג פון אן אלגעמיין - אידישער און אויב איהר ווילט, „כל - ישראל צייטונג", מיט אזא שמחה וואס איך וואלט געוואלט זעהען? האט אפשר אייער צייטונג אין פארלויף פון איהרע פינף יאהר געדיענט אזוי געטריי די ארבייטער אינטערעסען אז זיי, די ארבייטער זאלען אויך האבען געגוג אורזאכע צו פרעהען זיך צוזאמען מיט אלע אנדערע אידען פון שטאדט?

איך זוך ווייטער.

און דאס עפעס ווי ניט וועלענדיגערהייט גנבה'ט זיך מיר ארייין עפעס א מאדנער געדאנק אין קאפ . . .

עס דוכט זיך מיר אויס ווי איך הער א קול אנקומענדיג פון מדבריות, א קול וואס בלאנדזשעט שוין איבער וויסטענישען א משך פון טויזענטער יאהרען, און פלוצלונג דערזעה איך ווי עס עפענט זיך פאר מיר א גרויס אידיש בוך, עס מישט זיך בלעטעל נאך בלעטעל, יעדעס בלאט דורכגעווייקט אין טרעהרען, יעדעס ווארט דערצעהלט פון גרויסע ליידען, וואס די ארעמע מענשען שטעהען זיך אויס, און דער מחבר שרייט און ווארענט די שלעכטע מענשען וואס אונטערדריקען דעם ארעמען, וואס פיהרען זיך ניט מיט יושר, וואס אונטערדריקען דעם שוואכען, און וואס בארויבען דעם וואס קאן זיך ניט העלפען, און אז „אשריך וטוב לך", אז די מענשען קאן נאר זיין דאן וואויל און גוט ווען זיי וועלען לעבען פון אייגענער פראצע . . . ניט בארויבען יענעם און איינפיהרען א לעבען פון יושר.

מיר ווערט אזוי לינד אויפ'ן הארצען.

...איך קוק זיך נעהענטער צו — און איך זעה אז דאס דאזיגע בוך איז דאך א ג נ ז ע ר הייליגער ספר ישעיהו.... א ספר וואס דאס גאנצע אידישע פאלק האט פארגעטערט; א ספר אין וועלכען יעדעס אות איז אן אונפערמיידליך געזעץ פאר'ן אידישען פאלק, א ספר לויט וועלכען דאס אידישע פאלק וועט בויען זיין צוקונפט און וועט בעאיינפלוסען די פיהרונגען פון אלע פעלקער אויף דער וועלט; און אז דאס דאזיגע ספר וועט פארבלייבען אין דער אייביגקייט אלס וועג-ווייזער פאר'ן רייגעם יושר.

און אט אזוי טראכטענדיג ווייטער, לויט'ן געזעץ פון אידעען פארבינדונגען, קייטעלט זיך איין געדאנק אריין אין צווייטען און איך טראכט. נו, זענט איהר דאך אויך א מחבר אויפ'ן אידישען געביט, און אז א אידישע צייטונג וואס העלפט פארפיינערען דעם געשמאק פונ'ם אידישען פאלק, לערענט איהם לעזען אט דאס דאזיגע גרויסע בוך העלפט זיכער צו פארלייכטערען די צרות פון די אונטערדריקטע, און אויב ביים היינטיגען טאג זענען די ארבייטער די אונטערדריקטע, דאן העלפט זיכער אייער א י ד י ש ע צייטונג אויפצוקלעהרען די ארבייטער וועגען זייער לאגע און העלפט זיכער צו דערנעהענטערען דאס גליק פון דער אלגעמיינער מענשהייט.

און נאך מעהר איז מיר געווארען לייכט אויפ'ן הארצען, און נאך מעהר האב איך מיך געפיהלט בארעכטיגט מיט צו פרעהען און גראטולירען אייך — ווען איך האב דערזעהן אז די פראבלעמע פון די אונטערדריקטע פון די ארבייטער, וועט איצט זיין די גרעסטע וויכטיגקייט אויפ'ן טאגעס ארדנונג פונ'ם שלום קאנפערענץ, — אונזער בוך האט אויסגעלערענט די וועלט, אז עס קאן ניט זיין קיין שלום אויף דער וועלט ביז יענער צייט, ווען עס וועט הערשען אן אמת'ער יושר — און איך זעה ווייטער ווי דורכגעקנאטען מיט יעדען אות פון אט דעם דאזיגען ספר ישעיהו, האט דער מאדערנער ישעיהו — קארל מארקס — געגרינדעט דעם ערשטען אינטערנאציאנאל, און ער, דער מאדערנער אידישער נביא האט ארויסגעלאזען א ווארנונג צו דער וועלט און זיי אנגעוויזען דעם איינציגען וועג פון יושר און גערעכטיגקייט

און איך טראכט ווייטער.

„אבער אויף וויפיעל האבען זיינע נביאות'ן געווירקט צווישען אונז אידען? און איך זעה די גרויסע מעכטיגע אידישע יוניאנס, עס געהען ארויס אין א סטרייק הונדערטע טויזענטער מיט אמאל... אינדאסטריען - וויין . . . די אידישע ארבייטער זענען די ערשטע צו פאדערען 44 שעה א וואך, און פאר מיר ווערט קלאהר אז אט דער דאזיגער מסירת נפש קאמף קומט ניט נאר פון דעם בלויזען פארלאנג פונ'ם ממשות'דיגען חומר אויף א גרעסער שטיק ברויט, ניין. אזעלכע איבערגעבענע פרייהייטס קעמפער וואס דאס אידישע פאלק האט געגעבען דער גאנצער וועלט, האבען פאר זייער וועגווייזער ניט דאס שטיק ברויט . . . טויזענטער מאל ניין! . . . דאס איז דאס אונשטערבליכע ספר ישעיהו, און פאר מיר שוועבען מיט אמאל פארביי טויזענטער יונגעלייט, לעבעדיגע און טויטע און נשמות וואס דארפען ערשט געבוירען ווערען, יעדער פון זיי צאפלט זיך פאר שמחה מיט זיין מיסיע וואס ער האט אויף זיך גענומען דורכצופיהרען אין דער וועלט, און פאר מיר ווערט קלאהר אז יעדער פארשריט וואס דאס אידישע פאלק מאכט, אויף יעדען געביט; איז אן אנזאג אויף א פארגרעסערטער צאהל מארקסעס, גערשוניס מישה העסעס, און אפילו שמואל גאמפערסעס, און צעהנדליגער טויזענטער, וועמענס נעמען עס איז ניט מעגליך אויסצורעכענען.

אמת, טייערער רעדאקטאר, מען האט דערפאר דאס גאנצע אידישע פאלק באצייכענט מיט'ן מאדערנעם שימף „באלשעוויקעס", אבער מיך ארט דאס ניט, האט מען סאקראטעס'ן ניט פארברענט? און האט מען דאסטאיעווסקי ניט פאראורטיילט צום טויט? און האט מען דען שפינאזא'ן ניט ארייגעלייגט אין חרם, און האט דען גאלילעא און אנדערע רעוואלוציאנערע מענשען ניט געהאט אויסצושטעהן עניום קשים? ניין אזא צייט וויליגער שטאך פון דעם קאנסערוואטיוון עלעמענט דארף אונז ניט אפשרעקען און אפילו ניט פארשאפען אויף דאס מינדעסטע קיין אונאנגענעמליכקייטען.

יא, רעדאקטאר, אונזער תורה זיינט . . . דאס אידישע פאלקס שאפען ווערט דער וועג- ווייזער פאר דער וועלט, און דער אידישער יושר וועט אויך אפשאפען די אונגערעכטיגקייטען געגען די ארביטער.

צימבאליסט'ס ערפאלג

דאנערשטאג אווענט איז אין מעסי האל געגעבען געווארען דער יעהרליכער קאנצערט פון „נעשאנעל קארוס אף טאראנטא", וועמענס דיריגענט עס איז דר. אלבערט העם.

דער הויפט אויפ'ן אווענט איז געוועזען אפרים צימבאליסט, וועלכער האט געשפיעלט א רייהע נומערען, ווי אויך זיין „העברייאישע מעלאדיע" און געשפיעלט אלעס מיט זיין זיסער ווייכקייט און גלאנץ, מיט וועלכען צימבאליסט צייכענט זיך שטענדיג אויס.

דער כאר אליין איז געוועזען פארטראטען מיט א רייהע ליעדער, וועלכע זענען געוועזען געשמאקפול דורכגעפיהרט.

פרענק אלדפיעלד האט געזונגען א סעריע־ים - ליעדער פון רידוארד קיפלינג אין באגלייטונג פון מענער כאר, און געזונגען זיי זעהר אנגענעהם.

א „פיטשור" אויפ'ן אווענט איז געוועזען אלבערט העמ'ס א קאמפאזיציע געשפיעלט פון אפרים צימבאליסט צוזאמען מיט א טייל פון כאר.

דער „נעשאנעל קארוס" איז געגרינדעט געווארען אין טאראנטא אין 1904 און רעכענט זיך היינט צו טאג שוין פאר איינעם צווישען די בעסערע כארען, וואס קענעדע פארמאגט.

טאראנטא אינד. בענעוועלענט סאסייטי ערוועהלט בעאמטע

די ערוועהלטע פון דער טאראנטא אינדעפענדענט בענעוואלענט סאסייטי פאר די קומענדע יאהר זענען:

[illegible]

האמילטאנער אידען אויפמערקזאם

צוליעב מאנגעל אין פלאץ, און אום צו קענען בעסער און בעקוועמער אטענדען אונזערע קאסטימער סיי אין סטאר סיי אין אפיס, בין איך געצוואונגען צו פערגרעסערען

מיין סטאר און אויך דעם אפיס.

דער אפיס געפינט זיך יעצט אין דער נעקסטער בילדונג אין פארק סטרים. אין דעם נייעם אפיס געפינט זיך יעצט א גרויסער אויסוואהל פון אידישע ביכער, ראמאנען, קלאסישע נערים מעטארעס, הומאר, דראמאס, חומשים, סידורים תנך'ס, א. ד. ג. די אלע ביכער ווערן יעצט פערקויפט מיט 25 ביז 50 סענט ביליגער ווי עס קאסט האלסייל.

אחוץ דעם בין איך יעצט ווי אימער בעפאר אייך צו דיענסט, פיר מע רידזש לייסענס, סיטיזען פייפערס, פאספארטען אויספילען, איינשווערען אירענד וועלכען דאקומענט, און אויך דער איינציגער פערטרעטער פון אלע אידישע צייטונגען, פון האמילטאן ברענטפארד, סענט קעטהרינס, קיטשנער, וועלאנד, לאנדאן און אומגעגענד.

אייער,

James L. SHEKTER
York & Parke St.
Phone 5416 Hamilton

אמת'ע דיאמאנטען מזומן אדער קרעדיט

זיים זיכער צו קויפען ביי אונז דיאמאנטען. מיר זענען די־רעקטע אימפארטירער פון דיאמאנטען. מיר האנדלען בלויז מיט דיאמאנטען. און מיר גאראנטירען אייך איינצושפארען ווענינ־סטענס 20% אויף דעם וואס איהר קויפט. זייט זיכער צו זעהן אונזער גרויסען סטאק. מ י ר לאזען ארונטער א ספעציעלען דיסקאונט פון 10% פאר מזומן.

דזשייקאב בראס

15 טאראנטא ארקייד
געגענאיבער טעמפערענס סט.

העלפט דעם מושב זקנים

אפעלירט צו אלע גוט - הערציגע אידען פון טאראנטא, אז אויף אלע זייערע שמחות זאלען זיי ניט פארגעסען די אומגליקליכע אלטע לייט פון מושב זקנים און דערפאר וועט זיי גאט ניט פארגעסען און וועלען האבען גוטע צייטען און איבערלעבען זייערע יאהרען אין גליק אין אייגענער היים.

דאניישאנס קענען געשיקט ווערען אין 31 סימעל סטריט און אין „אידישען זשורנאל". אלע דאניישאנס וועלען פובליצירט ווערען אין דיעזער צייטונג.

זאנגערע פור באארד לייסענס נומער 1365

FERDIMAN'S

כשר וואורשט פאקטאר

איהר בעקומט ביי אונז אימער די נײַעסטע, פרישסטע און בעסטע סאסעדזשעס, וואורשט, סאלאמי פאסטראמא, צונגען און אלע סארט פליישען און פיש

[illegible]

פערדימאנ'ס כשר סאסעדזשעס מיט'ן רייטען לייבעל

266 [illegible]

טעלעפאן [illegible]

[illegible]

אימיגראנטען

ווערען געהאלפען

אײַערע עלטערן און פאמיליע

אין רוסלאנד, פוילען, גאליציען און רומעניען און איבעראל, ווערען געזוכט פאר אייך, אום צו שטעלען אייך אין שנעלער פארבינדונג.

נאך אינפארמאציעס ווענדעט זיך צו

ה. דווארקין

נאציאנאלער דירעקטאר (פיר טאראנטא) פון דער היברו אימיגראנטען אייד סאסייטי און אמעריקא

צו יעדער צייט פארטיג אייך צו העלפען.

525 Dundas W. Toronto Ont.

גראסעריס, רעסטאראנטס וועלכע ווילען אונזערע שמעקעדיגע טהע און קאפי קריגען א גוטען נאמען, ווערען ער פאלגרייך. פיפעלס טהע און קאפע סטאר

284 קווין סט. וועסט, פאן אדעלייד 5270

היברו רוסיאן לײדיעס רעליף סאסייעטי

אויף דעם לעצטען רעגולארען מיטינג איז בעשלאסען געווארען צו בעדאנקען די עקס פרעזידענטין אסת. שניטמאן פאר איהר נאבעלער ארבייט.

מאדאם שניטמאן האט אנגעהאלטען דעם אמט פאר די לעצטע פיער יאהר און די גאנצע צייט האט זי אוועק געגעבען אום צו העלפען ארויפארבייטען די סאסייטי, אזוי אז ארימע זאלען קענען געהאלפען ווערען.

די יעצטיגע בעאמטע זיינען: די בעזואוסטע [illegible] מרס קלויז פרעזידענט, מרס גאלד וויס פרעזידענט, מרס גליקמאן סעקרעטער.

$1.50 פאטייטעס $1.50

מיר פערקויפען ביליגער ווי איבעראל, מיר האבען נאך 6 הונדערט זעק פאטייטעס אויף נעקסטע וואך צו פארקויפען צו בארגיין פרייזען, גאראנטירט ניט פארפרארען און ניט פארפוילט, אויך 10 טאן טשיקען פיעד געמישטע קארן, ווייץ, באַרלי און באקוויט $3.75 פאר הונדערט און 25 פונט פאר א דאלאר, דעליווערט.

סמיטה און דובינסקי 29 סט. ענדרא סט.

טעלעפאן קאלעדזש 7235. פאר גראסערים $1.40 א זאק.

מ. העלער

176 קווין סט. וועסט טאראנטא

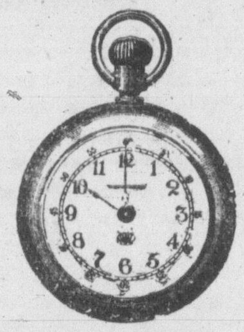

נײַעס פאר אידען!

מיין אידישע סטאר פאר אידען

מיר האבען אלערליי דזשועלרי גרייף אײַ'ן פלאץ, חתונה רינגען, געמאכט [illegible] ווייל איהר ווארט מיר [illegible] דזשועלרי פאר דעם ביליגסטען פרייז

14 קערעט חתונה רינגען 80 סענט א פעניוועיט, 18 קערעט חתונה רינגען $1.00 א פעניוועיט

[illegible] נעקלינס נוט און נא אנטירס, 40 סענט. מיין ספרינגס 40 סענט, [illegible] ספרינג 40 סענט, [illegible] 40 סענט, סטעמס 60 סענט [illegible] קליינעם פרייז. [illegible] ריכטיג געפאסט צו אייערע אויגען 98 סענט. [illegible] חתונה פאר דעם ביליגסטען פרייז.

טאראנטאר אידען

זייט פארבערייטעט אויפצונעהמען דעם בארימטען און באליבטען פאלקס רעדנער

רעוו. ה. מאסליאנסקי

וועלכער קומט ספעציעל אדרעסירען דעם ריזיגען

מאסען פארזאמלונג

פאר די מלחמה קרבנות

זונטאג אווענט דעם 26-טען יאנואר

אין מאסעי מוזיק האל

אייער פליכט איז צו זעהען אז דיעזע פארזאמלונג זאל זיין א גרויסער ערפאלג, דא מיט וועט איהר ציינען אז אייער הארץ איז מיט ליידענדע און אומגליקליכע פון יענער זייט ים!

טאראנטאר קאנפערענץ

פאר די מלחמה קרבנות

בלויז 5 טעג   בלויז 5 טעג

איז נאך פארבליבען צו דעם גרויסארטיגען קאנצערט פון די בני יעקב בענעוו. סאסייטי וואו דער קעניג פון די חזנים

יאסעלע ראזענבלאט

וועט אויפטרעטען אין מאסעי האל

דינסטאג דעם 28-טען יאנואר 1919

צוזאמען מיט יאסעלע ראזענבלאט וועט אויך אנטהייל נעהמען דער וועלט בארימטער פיאניסט וועלכער קומט ספעציעל פון ניויארק

פראפ. סטיוארד ראסס

ווי אויך אונזער טאראנטאר ליבלינג ווירטואז

מעקס פליישמאן

דיזער קאנצערט וועט בלייבען אין זכרון דעם היגען פובליקום פאר א לאנגע צייט

טיקעטס זיינען נאך יעצט צו באקומען אין די פאלגענדע פלעצער:

מ. עלענבעג טרעזשורער 158 אגוסטא עוועניו פאן קאל. 4966

ל. פיינבערג 618 קווין סט. וועסט פאן קאל. 5929 באלטער בראס. 193 קווין סט. וועסט. פאן ערל. 2792

מ. מילער 53 קעמערא סט. פאן קאל. 4966

און אין קאסע פון מאסעי האל, דעם אווענד פון קאנצערט, דינסטאג 28 יאנ. 1919

אויפמערקזאם!

דער אידישער פאלקס פעראיין

מאכט אויפמערקזאם אלע אידען פון טאראנטא דאס מיר

שפענען

א אידישע ביבליאטעק

אין וועסטאן קאנסאמפ. סאניטאריום

פאר די קראנקע דאס זיי זאלען האבען וואס צו לעזען.

דער פאלקס פעראיין בעט די יעניגע וואס האבען אידישע ביכער זענען געבעטען צו ברענגען צום פעראיין 307 דאנדעס סט. וועסט. וואו אייער נאמען וועט פעראייביגט ווערען אין די ביבליאטעק

מיט אכטונג.

דער אידישער פאלקס פעראיין

LOEW'S

לאו'ס יאנג סטריט טהעאטער

באקס סיטס רעזערווירט.

אונאונטערבראכען

12 מיטאג ביי 11 נאכמיטאג

אבענדס 10 סענט 15 סענט

[illegible] 10 סענט 15 [illegible]

טעל. מיין 3600. — היי קלאס וואדעוויל

די וואך פון יאנואר דעם 27-טען

וויוויאן מארטין אין „מאנדיי סמיילס"

[illegible]

וויכטיג פאר סטארקיפערס און פעדלערס!

מיר האבען א גרויסען [illegible] אנדערשירטס [illegible] און אנדערע [illegible] ביליגסטע פרייזען [illegible] אויף פערשיידענע [illegible]

CAPLAN, WHOLESALE DRY GOODS

229 Queen St. W. TORONTO Phone Ad. 3772

MICHAEL ANGELO'S

MUSIC SCHOOL

Studio Phone Col. 17

Studio Room 3 450 Spadina Ave.

The question ! has always been where coyld i send my child to take lessons? Or ! do you know of any good Music Teachers?

THE ANSWER is here now.

Maestro Michael Angelo enjoys a wide reputation in the United Statee and Canada as a very experienced teacher of Violin, Mandolin, Cornet, Saxphone and any other wind or striug instrument beginners to professioral

Special attention is given to children

Prof. Michael Angelo

THE EATON COAL CO.

Phone Ad. 2696

איטאן קאהל קא.

אפיס 352 קווין וועסט טעל. עדל. 2696

היט זיך פון דער שפאנישער אינפלוענציע

מיידט אויס די איבערגעפאקטע אין ענגע סטריט קארס. מיידט אויס די געפאהר פון אנשטעקען זיך

פאהרט אויף א בייסיקעל

און אטהעמט פרישע, ריינע לופט,ווארט ניט אויף שפעטער

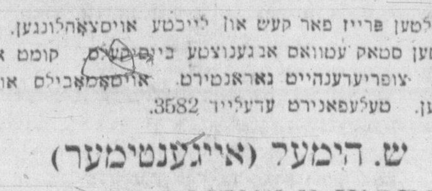

קויפט יעצט א בייסיקעל און קויפט פון $10 ביז 15 דאלאר

לויט דעם אלטען פרייז פאר קעש און לייכטע אויסצאהלונגען. מיר האבען א גרויסען סטאק עטוואס אבגענוצטע בייסיקעלס. קומט און איבערצייגט אייך. צופריעדענהייט גאראנטירט. אויטאמאבילס און טעקסעס צו פערענטען. טעלעפאנירט עדעלייד 3582.

ש. הימער (אייגענטימער)

PEERLESS BICYCLE WORKS

195 Dundas St. W. Tel. Ad. 3582

אסטרייק

אין פאסלין שאפ

די קלאוק מאכער יוניאן פאדערט אויף אלע ארבייטער ניט נאכצופרעגען אויף ארבייט ביי דער

פאסלען פירמא

296 ריטשמאנד סטריט

(באקאנט אונטער'ן נאמען קינג עדווארד שאפ)

פאררופט א ספעציעלע עקזעקוטיווע פארזאמלונג

זונטאג אווענט דעם 26-טען יאנואר קומט פאר די יעהרליכע מאסען פארזאמלונג אין מעסי האל. ביי יעדער מאסען פארזאמלונג, האבען זיך די ארגאניזאציעס שוהלען סאסייטעס א. ז. וו. יעדער ווארעם אפגערופען מיט די ביישטייערונגען וואס זיי האבען געגעבען פאר די מלחמה קרבנות. מיר זענען זיכער אז עס וועט זיך ניט געפינען איין אינסטיטוציע וועלכע וועט ניט ביישטייערן ביים איצטיגען מאסען פארזאמלונג. די צייט איז אבער קורץ און איהר מוזט פארופען א ספעציעלע עקזעקוטיווע פארזאמלונג און דורכפיהרען אייער באשלוס וויפיעל איהר זאלט ביישטייערן צו דער נויטווענדיגען הילפע פאר אונזערע אומגליקליכע ברידער!

טוט עס זאפארט און דער נאמען פון אייער ארגאניזאציע זאל ניט אויסגעלאזען ווערען פון דער הילפס ליסטע און דאמיט ניט פארשעהמט ווערען.

האלט עס ניט פאר גרינג!

„טאראנטאר קאנפערענץ"

ל. ראזענבערג סעק.

זייגערס רינגען דיימאנדס

און אלעס וואס איהר פארלאנגט אין דער דזשועלרי ליין קריגט איהר ביי

איזידאר שאט

האלסייל און ריטייל דזשולער

(לעבען ספעדיינע) פון 407 קוין סט. וועסט

ספעשעל פרייזען אויף 14 קערעט גאלדענע וועדינג רינגס, אלע סארטען וואלטהעם מאוומענטס אין סטאק צופריעדענהייט גאראנטירט.

I. SHOOT 407 QUEEN W.

Phone Adelaide 3390

לואיס מ. סינגער

לאיער און נאטארי פאבליק

קאמישיאנער פאר אלע פראווינצן [illegible]

לאַ אפיס 154 סימקא סטריט. טעלעפאן אדעלייד 19

וואוינונג 433 פאלמערסטאן בולווארד. [illegible] 4466

קויפט אייערע קוילען פון

יאנעווער בראדערס

וואו איהר בעקומט בלויז ראזשערס קוילען מיט ראדזשערס אייס

אפיס 120 יוניווערסיטי עוועניו   טעל. קאל. 376

לואיס וויט

109 גארוויל עוו.

אינשורענס אגענט

בעסטע באהאנדלונג   בעסטע קאמפאניע

The Great-West Life Assurance Co.

טעלעפאן קאלעדזש 2585.

ניו יארקער לערער

איך מאך בעקאנט דעם ווערטהען אידישען פובליקום, אז איך האב זיך אבגעטיילט פון הענדעלמאנען אלעס א פארטנער, און איך האב אויפגעעפענט פאר מיר אליין א חדר. איך גיב די בעסטע אידישע ערציהונג, גאראנטיר פאר צופרידענהייט, איך בין אויך איינער פון די גרעסטע ספעציאליסטען צוגרייטען באַיעס פיר בר מצוה פיר 2 מאנאט צייט וואס וועט איבעראשען יעדען צוהערער.

דוד גרינפעלד

לערער פון דעם ניויארקער חדר 166 יוקליד עוועניו טאראנטא.

★ די שטענטיגען קינדער ★

איינמאהל אבער גוט

איך קען א מאן, הייסט ער פעק. — ער איז שוין פארהייראט פינף יאהר. — און ער האט א בושעל קינדער. — ווי אזויהאסטו עס אויסגערעכענט ? — ער האט פיער קינדער און יעדער איז א פעק — רעכען עס אדרבה אליין איבער.

א טאג און נאכט

פון מ. באגדאנסקי.

א טאג און א נאכט,
א טאג און א נאכט —
א יאהר איז געווארען :

א יאהר נאך א יאהר,
א יאהר נאך א יאהר —
א דור איז געבארען.

א דור נאך א דור,
א דור נאך א דור
דאס אלטע פארטיגען ;

א טאג און א נאכט,
א טאג און א נאכט —
ס'איז גאר ניט געביטען.

פון יאגעניש קומט קיין גוטס ניט ארויס

דוד'ל איז געווען א מאדנער אינגעל. — נור ער פלעגט זיך יאגען. פלעגט ער נעהמען זוכען עפעס א זאך, פלעגט ער לויפען, פליהען פון איין ארט צום צווייטען, און יאגען זיך אזוי, אז ער פלעגט קיינמאל ניט בעמערקען די זאך וואס ער פלעגט זוכען, און פלעגט עס טאקע קיינמאל ניט געפינען.

און אזוי איז געווען מיט אלץ.

איינמאל איז זיין טאטע מיט זיין מאמען ערגעץ אוועקגעגאנגען און ער איז געבליבען אליין אין הויז. און ווען ער געבליבען אליין אין הויז. און ווען עס איז געווארען פינסטערלאך, איז איהם געווארען שטארק אומעטיג, און ער האט אויך אנגעהויבען מורא צו האבען. האט ער זיך פלוצלונג דערמאהנט וואס דער טאטע זיינער האט איהם אנגעזאגט, אז טאמער קומען זיי ניט ביז אין אווענד אהיים, זאל ער אנטאן זיינע נייע זאכען — אבער ניט יאגען זיך — און זאל צוקומען צום אנקעל, ווייל דארט וועלען זיי זיין.

דוד'ל איז געווארען מלא שמחה. ער איז באלד צוגעלאפען צו די נייע זאכען און אויף גיך, זיך, ווי זיין געוואוינהייט, געכאפט און זיי אנגעטאן.

אין איין מינוט איז ער שוין געשטאנען ביים טיר, גרייט צו לויפען צום אנקעל. אבער ווי ער האט נור פער-מאכט די טיר האט ער דערפיהלט, אז אימיצער האלט איהם ביים פוס און לאזט איהם ניט געהן ווייטער. דוד'לען האט אנגעהויבען קלאפען דאס הערצעלע.

— ווער קען מיך דארט האלטען ביים פוס ? — איז אויף גיך דורכגעלאפען א געדאנק אין זיין קאפ, און ער האט גע-נומען ציטערען, און באלד טאקע גענומען שרייען : גוואלד ! גוואלד !

פונקט זיינען זיינע עלטערן דע-מאלט אנגעקומען, און דערזעהענדיג ווי דוד'ל שטעהט נעבען טיר און וויינט און שרייט האבען זיי זיך שטארק דערשראקען און צוגעלאפען צו איהם. ווען דוד'ל האט זיי אלץ דערצעהלט און געוויזען זיי, ווי אימיצער האלט איהם ביים פוס און לאזט איהם ניט געהן ווייטער, האט זיך זיין טאטע צולאכט און געזאגט :

— האסטו אנגעטאן דיינע נייע שיך ?

— יא — האט דוד'ל געענטפערט.

— נו, און דו האסט זיך געיאגט, אדער דו האסט פאמעליך און געלאסען ניט אין שטייף פערבונדען די שיך - בענדלאך ?

דוד'ל האט געשוויגען.

באלד האט דוד'ל'ס פאטער אנגעצונ-דען א שוועבעלע און מ'האט אראפגעקוקט [illegible] וואס עס האלט דוד'לען ביים פוס — און זיין פאטער איז טאקע געווען גערעכט. דוד'ל האט זיך [illegible]

ער האט אנגעטאן די נייע שיך און ניט פערבונדען גוט די שיך - בענדלעך, און ווען ער האט פערמאכט די טיר האט ער די [illegible] פערטשעפעט א בענדעל...

דאס גוטע [illegible]

(א מעשה'לע פאר גאר קליינע קינדערלעך)

אמאהל איז געקומען אן אריעמאן צו א הויז פון א רייכען מאן און געוואלט אריינ-געהן בעטען א נדבה.

[illegible] איז צוגעקומען צום טיר, האט א קליין הינטעלע [illegible] און בילען.

— האט דער אריעמאן געפרעגט דאס הינ-טעלע — איך בין דאך אן אריעמאן און דא בין איך געקומען בעטען אויף ברויט.

— נארישער מענש — האט דאס הינ-טעלע געענטפערט דעם אריעמאן — איך ווייס אז די טיר איז פערמאכט און דו וועסט ניט קענען צוקומען צו מיין בעל הבית צו בעטען איהם א נדבה. האב איך גענומען האוקען, אום ער זאל ארויס קומען. דאן וועסטו איהם קענען זעהן.

און אזוי איז טאקע געווען.

אזא פויגעל

די שוואן, (דאס איז אזא גרויסער, ווייסער פויגעל וואס קוקט אויס ווי א גאנז), האט זיך אמאהל באריהמט פאר דער גאנז און האט צו איהר אזוי גע-זאגט :

— איך בין א וואונדערליכער פויגעל : איך קען שווימען אין וואסער, פליהען אין דער לופטען און לויפען אויף דער טרי-קעניש !... וואס נאך פאר א פויגעל קען אזוינס בעווייזען ! — איך וואלט געדארפט זיין דער קעניג איבער אלע פויגלען !...

דארום האט די גאנז געענטפערט :

— וואס דו זאגסט, איז אמת, אבער קענסטו שווימען ווי א פיש ? קאנסטו פליהען ווי דער אדלער ? קענסטו לוי-פען ווי דער הירש ? די קענסט פון אלץ אויפ'ן שפיץ מעסער, און איך מיין, אז ס'איז בעסער צו קענען איין זאך און ריכ-טיג, איידער א סך זאכען צו ביסלעך...

ראסטאווער שטאדט רעגירונג פערטיידיגט אידישע רעכטע

קאפענהאגען : —

די מוניציפאליטעט פון ראסטאוו-אויפ'ן-דאן האט אנגענומען א רעזאלוציע אין וועלכער זי פראטעסטירט געגען גע-נעראל קראסנאוו'ס פעראהדנונגען, לויט וועלכע די אלטע אנטיסעמיטישע בעגרענ-צונגען ווערען ווידער א פאקט אין דעם דאנ'ער געגענד. די שטאדט - רעגירונג ערקלעהרט אז דאס אבשאפען פון די בע-גרענצונגען געגען די אידען איז געווען די טייערסטע אויפטו פון דער רעוואלוציע, און אז די ווידער - אויפלעבונג פון די צארישע פערפאלגונגען שטעלט אין קאן די רעפוטאציע פון די קאזאקען און וועט סוף כל סוף שעדיגען די אינטערעסען פון דער ניט - אידישער בעפעלקערונג אויך.

די מוניציפאליטעט דריקט דעריבער אויס די געגנערשאפט פון די קאזאקען צו אנטי-סעמיטישע געזעצען און פאדערט אז זיי זאלען גלייך אבגעשאפט ווערען.

אונטערעסען פערשפרייט גענעראל קראסנאוו ניטע אנטיסעמיטישע פראק-לאמאציעס און וועלכע ער טראשעט צו פערניכטען אלע אנהענגער פון א אידישען [illegible] און בעלשעוויסטישע רעזשים.

איהר נידערלאגע

א מלחמה פארטרעט פון א. י. ברזילי.

1.

דאס קליינע צימערל איז אייגנ-ראמט, ריין ציכטיג ; יעדע זאך איז אויף איהר ריכטיגען פלאץ, און דער בעסטער ארדנונג, געשמאקפול, פונקט אזוי ווי מען זאל דארט עפעס ערווארטען זעהר א גרויסען, א וויכטיגען גאסט.

נעבען דעם האלב רונדען, אוואלנעם טישעל, וואס איז מיט א קלאהר ווייסען טישטוך פארשפרייט, און אויף וועלכען [illegible] געשטעלט אין א גלייכער רייהע פערשידענע פלעשלאך מיט מע-דיצינען פון אלערליי קאלירען, — איי-נע אויסגעלעדיגט אויף דער העלפט, אנ-דערע — נאך פיל, אזוי ווי נאר וואס פון אפטייק געבראכט, — שטעהט א בעטעלע, און וועלכען עס געפינט זיך אין א ניקעל'נעם ציטמאטער א דריי יעהריג קינד.

די פריהלינגס זונען שטראהלען שיי-נען אריין דורך די קלארע שויבען פונ'ם [illegible] שפילען זיך מיט דעם [illegible] וואס האט שוין [illegible] ווערען.

שווער, זעהר שווער, אטהעמט עס דאס [illegible] ; די אייגלאך זיינען האלב גע-[illegible]. דאס הייסע קערפערל ציטערט אומרואיג פון צייט צו צייט, און גלייך אזיינעם פאלגט יעדעס מאל א זיפץ, א שטארקער טיפער שניידענדער זיפץ, און וועלכען עס מערקט זיך, אז דער קעמ-פענדער, אינסטינקטיוו עקזיסטענץ'דיגער [illegible] פארן לעבען, וואס עס ווערט זיך אין יענע מאמענטען ביי אלע לעבעדיגע, איז שוין באלד צו ענדע.

עס איז צו מערקען, אז די שרעקליך אנגנייטע ליידען, וועלכע פייניגען אזוי [illegible], אהן א שום רחמנות דאס אומשולדיגע נפש'ל — דאס שטארבענדע קינד — זייט די לעצטע עטליכע שטונדען ווערען וואס ווייטער אלץ שוואכער, קלע-נער ווענינער — פארשוואונדען ביסלעכ-ווייז. זיי האבען זיך, עס זעהט אויס, שוין געגעבען אנגעזעטיגט, באפרידיגט זייער ברייטען, גרענצלאזען אפעטיט, איבער-לאזענדיג דעם קרבן פאר זייער נאכפאל-גער : דעם לעגענדארישען „טויזענד אייגיגען מלאך"...

* * *

דאס קינד הויבט מיט אמאל אן צו-פיהלען עפעס א מין פלוצלינגע ערלייכטע-רונג, אן ערלייכטערונג, וואס באוויזט זיך אפטמאל פאר די לעצטע מינוטען... עס עפענט ברייט די קארשען שווארצע אייגעלאך, און וועלכע עס מערקט זיך אן אנגענעהם זיסע קינדיש-שמייכלענדע דאנקבארקייט.

2.

ניט ווייט פונ'ם בעטעלע זיצט די מו-טער פונ'ם האלב טויטען קינד, א פרוי פון א יאהר צוויי און צוואנציג, אונגע-פעהר. איהר געזיכט, אויף וועלכען עס שפיגעלט זיך אפ אן אויסערגעוועהנליכע [illegible], און נאך מעהר א בעדייטענד טיעפערע גייסטיגע מיעדקייט, איז שרעק-ליך בלאס, צורודערט, נערוועז און דריקט [illegible] אין דער זעלבער צייט, אויך א שטארקע פארצווייפלונג א מין ביטערען בסאלגטען יאוש...

פון איהרע טונקעל ברוינע פארחלומ-טע גרויסע אויגען, וועלכע זיינען יעצט פאלשטענדיג אונבאוועגליך, פונקט אזוי ווי זיי זאלען זיין קינסטליכע גלעזערנע, איז לייכט צוארטיילען, אז איהר מח איז [illegible] זעהר בעשעפטיגט, איבערפולט. עס האבען זיך דארט אין אייגענבליק צוזא-מענגעטראפען : איהר פארגאנגענהייט, די געגענווארט און אויך די צוקונפט, — די גאר נאהענטע, זעהר שרעקליכע צו-קונפט... איהר רעקונגס אפאראט איז שטארק אנגעשטרענגט. זי וויל זיך דער-מאהנען א געוויסען מאמענט — אייגעם פון די אינטערעסאנטסטע, שעהנסטע, ער-האבענסטע מאמענטען פון איהר קורצע, אבער גליקליכען פארהייראטען לעבען.

מאמענט וועלכען זי וועט שוין, וואהר-שיינליך, קיינמאהל מעהר ניט הערלע-בען...

— — — — —

און ער האט דאן, געדענקט זי, ארויפגעלעגט אויף איהר האלז, דעם רונדען, ווייס מארמאר גראציעזען האלז, מיט עפעס א מין גליהענדע וואהנזיניגע ליידענשאפט, זיך שטארק, זעהר שטארק איינגעפרעסט אין איהם... א לאנגע לאנגע צייט האט ער געשוויגען... ער האט געשוויגען, פונקט אזוי ווי די שפראך קאנסט זאל זיין צו איהם אין גאנצען אומבעקאנט, פרעמד.

א מיטע, אבער זעהר אן אנגענעהמע, פול מיט מיסטיציזם שטילקייט האט דאן געהערשט ארום זיי ביידען. נור דאס אונגעוועהנליכע שטארקע קלאפען פון זיין [illegible] האט יענע זייליגע, מיסטישע שטילקייט [illegible].

מיט דער גרעסטער [illegible] און [illegible] האט זי זיך דאן איינגעהערט. [illegible] האט איהם [illegible] וואס דער-[illegible]... אלעס איז איהר דאמאלס [illegible], אזוי קלאהר, אזוי דייטליך, [illegible] פערשטענדליך... דאס איז געווען דער מאמענט, דער סגולה'דיגער פול מיט לויטער הייליגקייט מאמענט, פון זייער [illegible] גליקליך, זיס לעבען, וואס זייערע ביידענס נשמות האבען זיך באגעגענט און זיך דורכגערעדט אויף זייער שפראך. די אמת זויבערע נשמה-שפראך...

שפעטער, בולט שטעהען פאר איהר יעצט זיינע טיעף אריינדרינגענדע בליקען, זיינע [illegible], עפעס שוידערע באווע-גונגען. מיט ציטערענדע אפגעהאקטע פראזען האט ער זיך געבעטען ביי איהר אז זי זאל פארבלייבען אויף אייביג זיינע, נור זיינע... אנגענעהם, פול מיט עפעס א מין ווייכע גלעטענדע דרייסטקייט האט ער כמעט ווי געפאדערט, אז זי זאל זיין טריי, אימער טריי צו זייער איין און איינ-ציג קינד, און טריי צו איהם ביז — — — ביז אין יענעם מאמענט, אמוועניגסטען ווען זי וועט באקומען אן אפיציעלע מעל-דונג", אז ער וועט זיך צו איהר שוין מעהר ניט אומקעהרען : אז די גרויזא-מע, ברוטאלע קויל פונ'ם שונא האט זיי אויף אייביג צושיידט...

ווי שעהן, ווי ריהרענד, ווי אריינ-דרינגענד איז דאן זיין ציטערענדע שטימע געוועזען ; קינדיש האט זי געקלונגען.

מיט טרעהרען אין די אויגען און מיט [illegible]ערליכע, זויבערע בליקען פון איהר [illegible] פיהלענדער נשמה האט זי איהם [illegible] איהם פארזיכערט, אז זי גע-הערט צו איהם מיט לייב און זעלע, נור צו איהם אליין, אז זי וועט פארבלייבען זיינע אויף שטענדיג, אויף אייביג, ביז זי וועט אויסהויכען איהר לעצטען אט-העמים צוג. מיט איהרע דאמאלסדיגע גרויסע און לייכטענדע, ווי אמת'ע עכטע דיאמאנטען, צוויי הייסע טרעהרען, וועל-כע זיינען אראפגעפאלען אויף זיין גע-זיכט, האט זי פאלקאם באפרידיגט זיינע אנגעוועהטאגטע פאטערליכע געפיהלען, בארוהיגט זיין הארץ, שאפענדיג פאר איהם מיט דעם, אין דער זעלבער צייט, אויך א גרויסען, אונערשעפליכען זאפאס פון ריינעם גלויבען....

כמעט ווי גליקליכע, פול מיט האפ-נונג, האבען זיי זיך צושיידט איינער פון צווייטען — — — — —

זי האט ניט פארדעכטיגט דאן, אין יענעם גרויסען, ערהאבענעם, פול מיט הייליגקייט מאמענט, אז די צייט וועט זיין צו איהר אזוי שלעכט, אזוי גרויזאם, אז דער שיקזאל וועט איהר באטריגען. זיכער פעסט איבערצייגט איז זי ביי זיך געווען אז קיין זאך אין דער וועלט, די שטארקס-טע, די מעכטיגסטע זאגאר, וועט ניט זיין אימשטאנד צו צוזברעכען איהר שטאלץ, צו פארשוועכען דאס הייליגטום פון איהר עהרע.

גליק אבער ווי דאס קינד איז קראנק [illegible]עוארען, האט זי שוין אינסטינקטיוו געהויבען פיהלען, אז עטוואס אונגע-וועהנליכעס וועט יעצט אין איהר לעבען [illegible], עס וועט מוזען פאסירען. דאס הארץ האט איהר נביאות געזאגט וועגען עפעס שרעקליכעס, אפשיילליכעס, גרויזאמעס ! — — — — —

אלס דער בעסטער, ספעציעל פראקטי-[illegible] דאקטאר אין שטאדט אויף קינ-[illegible] קראנקהייטען, האט זי זיך גלייך צו איהם געווענדעט, אום צו רעטען דאס לעבען פונ'ם קינד, איהר איינציגע [illegible], איהר האפנונג...

באלד פונ'ם ערשטען טאג אן, ווי ער איז נאך די שוועל איבערגעטרעטען — [illegible] זי [illegible] האט ער שוין אנגעהויבען [illegible] שניידענדע, טהיער-[illegible] בליקע. [illegible] געפיהלט באמערקט [illegible] גרעסטען עקעל האט זי זיי — [illegible] זיינע טייפלישע בליקען — ביי זיך אין [illegible], מיט דער שטארקס-[illegible] האט זי זיי מבטל גע-[illegible] פערשטויסען...

זי איז נאך דאן געווען שטארק [illegible] דעם גרעסטען ווידערשטאנד [illegible] קענען אזעלכע בלוטדורשטיגע [illegible] מענשען געשטאלט, געגען [illegible] האט זי זיך געפיהלט אויסצושטעהן [illegible] טעמפעראמענט, אום צו פארטיי-[illegible] איהרע ריינע, זויבערע געפיהלען — [illegible] עהרע...

די קראנקהייט פונ'ם קינד האט זיך אבער וואס ווייטער אלץ מעהר און ברייטער ענטוויקעלט, דער צושטאנד איז פון טאג צו טאג געווארען ערגער, שרעקליכער, געפעהרליכער, האפנונגסלאזער... און אלס מוטער, צארטע מוטער, האט זי ניט געשוינט קיין מיהע, ניט געשפארט קיין געלט אזוי לאנג, ביז — — ביז זי איז געבליבען ארים, אהן אירגענד וועלכע מיטלען צום לעבען, — פאלשטענ-דיג מאכטלאז, אום צו קענען העלפען מיט וואס ניט איז דאס קינד...

מיט הייסע, זודיגע טרעהרען און פאל-[illegible] האפנונג אויף ערפאלג, האט זי זיך דאן געווענדעט צו איהם — צום דאקטאר — אויפעפענענדיג פאר איהם איהר גאנץ הארץ, דאס מוטערליכע, פול מיט טיעפע וואונדען הארץ. זי האט איהם קלאהר געמאכט וועגען איהר שרעקלי-כער לאגע, וועגען איהר הילפלאזיגקייט אין באצוג צו איהר איינציגע טרייסט אין לעבען — צו איהר קינד.

אומזיסט אבער איז איהר האפנונג גע-ווען. וואס מעהר זי האט ארויסגע-וויזען איהר שוואכקייט, איהר מאכטלא-זיגקייט, אום ארויסצורופען מיט דעם רחמנות געפיהלען, צו ערוועקען גע-פיהלען פון הומאניטעט, פון ריין מענשליכקייט, אלץ מעהר האט ער — „דער רעטער" — זיך געהאלטען גרוי-זאם, מיעדעריש, ברוטאליש.

„אלס טרייע, גוטע מוטער, טארסטו דיך ניט אפשטעלען פאר קיין זאך, פאר קיין אפפער, אום צו ערפילען דיין הייליגען חוב, דיין גרעסטע פליכט אלס מענש. צו רעטען דאס קינד..." איז דאן זיין קורצער ענטפער געוועזען.

קאלט, געלאסען, שטיל האט ער גע-רעדט, אבער זיינע טהירישע, בלוטדורש-טיגע אויגען האבען ווי מיט א העליש פייער געברענט — — — —

— — — — — — —

— — — — — — —

און — — — —

א שוידערליכער העסליכער מאמענט א מאמענט פון באטרוג און פארראט האט ענדליך געפאלגט, א פינסטערער מא-מענט, וועלכער האט אויף אייביג פאר גיפטעט איהר לעבען, פארטונקעלט די ריינע שיין פון איהרע אויגען, א מא-מענט, אין וועלכען זי האט געהאט א פאלשטענדיגע און אייביגע נידערלאגע. זי קען שוין מעהר ניט קוקען אויף דער וועלט מיט איהר פריהערדיגען אינערלי-כען טעכטיגען שטאלץ...

די ברוטאלע צייט האט איהר ענד-ליך באזיגט !

3.

דער קאפ ווערט איהר מיט אמאל שווער, ווי עפעס א מין איבעריגע, נוצלאזע זאך, ווי אן אומגעווינשטע משא, און לאזט זיך אויטאמאטיש אראפ נידריג, הארט צו איהר ברוסט...

זי פיהלט אז איהרע לעצטע כחות הויבען איהר אן צו פערלאזען, אז אט אט פאלט זי אריין אין חלשות, אין א פאלשטענדיגען איינמאכט.

זי שטארקט זיך, אבער זי ווענדעט אן איהרע לעצטע שוואכע קרעפטען, פיהלענ-[illegible] איהר עלענדקייט, איהר איינזאמ-קייט. זי ווייסט, אז קיין שום לעבעדיג [illegible] אויסער איהר קינד [illegible] אזוי שוואך, אזוי הילפלאז [illegible] שטארבענדע קינד, וועמענס [illegible] גאנץ [illegible] געצעהלט, [illegible] ניט דא מיט איהר אצינד...

[illegible] מיט דער גרעסטער [illegible] זי אויף אביסעל איהר דאס [illegible] אויף אזוי פיעל, אז זי זאל קענען זעהן א קוש געבען, פיליכט צום לעצטען מאל איין שטארבענדען קינד.

* * *

זייערע ביידענס בליקען באגעגענען זיך...

א געפיהל פון פרייד, אויסגעמישט מיט עפעס א מאדנע שרעק, נעהמט [illegible] איהר גאנצעס וועזען ; זי גלויבט [illegible] איהרע אייגענע אויגען... עס הויבט [illegible] איהר, אז זי חלום'ט אצינד, אז די [illegible] פאנטאזיע האט אויף איהר דאס מאל [illegible], פארשטעלענדיג פאר [illegible] דאס קינד אין אזא שעהנער פאזע : מיט אפענע טרייסטענדע אויגען, וועל-[illegible] קוקען אויף איהר מיט אן אויסערגע-וועהנליכער ווייכקייט — מיט אזא [illegible], ערקוויקענדען שמייכעל, וואס [illegible] וועקט אין איהר פאלקאם באגייסטערנדע געפיהלען פון האפנונג...

זי פרובירט זיך אויפצוהויבען פונ'ם ארט, אום צוצוגעהן נעהענטער צום בעטעלע, זיך גוט איינקוקען און איבער-צייגען זיך, פעסטצושטעלען אויב זיהרע איינענע אויגען, פיליכט נארען איהר ניט אפ, צי איז דאס טאקע ניט מעהר ווי עפעס א שעהנער, אנציהענ-דער זיסער חלום...

אבער — — —

די פיס זיינען ביי איהר ווי אונטער-געהאקט, דער גאנצער קערפער איז ווי פאראליזירט, צוגעשמידט צום פלאץ...

דריי רויבער אין עקסהיבישאן קעמפ

דריי מארקירטע רויבער האבען זיך נעכטען אריינגעכאפט אין דער געביידע פון דער יאנג מענס קריסטשען אסאסיאי-[illegible] געבונדען די דריי נאכט היטער און האבען [illegible] פונ'ם עקסהיבישאן קעמפ, האבען געפרואווט אויפברעכען א גרויס סייף וואס האט פארמאגט איבער טויזענד דא-לאר. דער רזשאב האט זיך אבער ניט איינגעגעבען און זיי האבען געמוזט לאזען זיך בעגנוגענען מיט זעקס דאלאר וואס זיי האבען צוגענומען ביי איינעם פון די היטערס.

מען גלויבט דאס די דריי רויבער זיי-נען געווען אייגענע סאלדאטען, ווארום פריוואט מענטשען קענען דארטען ניט צו-קומען.

צעהן טויזענד פאריער זיגען

(אינט. איד. פרעס ביורא)

ניו יארק יאנואר 25.

די צעהן טויזענד פאריער סטרייקער האבען שוין כמעט אויסגעפיהרט זייערע פאדערונגען פון א 44 שעה'דיגער אר-בייטס וואך און א מינימום שכירות.

שווערע שטראף פאר ניט מעלדען זיך

פרעד נאהאנוק, א געבוירענער אין איי-נעם פון די פיינדליכע לענדער איז נעכ-טען באשטראפט געווארען מיט צוויי הונ-דערט דאלאר שטראף און יוצעז צוויי חדשים אין געפענגניס פאר פאהרען קיין טאראנטא אהן דעם וויסען פון דער פא-ליציי.

ALLEN

די גאנצע וואך

ד. וו. גריפיט'ס

געשיכטע וועגען זיעג

דאס גרעסטע פאסי-רונג אין לעבען

מיט ליליען גיש.

ראבערט האראן. און אל סטאר קעסט פון גריפיטס אקטיארען.

פארפעהלט עס ניט !

[illegible]

HIPPODROME

די וואך פון יאנואר דעם 27טען

וויליאם פאקס פרעזענטירט פעגי היילאנד אין 'חתונות ווערען געמאכט'

הארט און עדווארדס, קאמיקער.

בילי טעלאק אידען, קלארא טראסי קאמיקער. ראפי און קאלדוועל, שפילער, עמענט וועלש און א טאקיא טריא.

פאלקס פעראיין מיטגליעדער

מיר דערמאהנען אייך

אזהיינט

2.30 נאכמיטאג

וועט זיך אנפאנגען

אונזער

[illegible]

איהר מוזט קומען ווייל זעהר וויכטיגעס איז דא צו פערהאנדלען, אז איהר וועט נישט קומען וועט די ארבייט פערנאכלעסיגט ווערען. איהר מוזט קומען אין צייט און העלפען ארבייטען.

ביי ארדער

אברהם שער, פרעזידענט

אליעזר משה קירשענבוים, סעקרעטער.

שוהלען ארגאניזאציעס סאסייעטיס

דאס איז אן אפיציעלע איינלאדונג פונ'ם

קאנגרעס קאנפערענץ

דאס איהר זאלט זיך באטייליגען אין דער קאנגרעס ארבייט.

ערוועהלט דעלעגאטען

געדענקט צו זיין פארטראטען ביי אונזער

פארזאמלונג

מיטוואך אווענט דעם 29־טען יאנואר

אין ציון האל

פאר די וועלכע עס איז שפעט צו ערוועה-לען דעלעגאטען, זאלען זיין פארטרא-טען דורך זייערע בעאמטע.

פארטראטענע דעלעגאטען זייען געבע-טען צו ברענגען זייערע בייסטייערונגען.

ה. מ. קירשענבוים, סעק.

ווען איהר קויפט אן ארטי-קעל דערמאנט דעם „אידישען זשורנאל"..

דער אידישער זשורנאל

עקסטרא ביילאגע פאר׳ן טאראנטאר מלחמה קאנפערענץ-די גאנצע איינאהמע
פון דיעזער אפטיילונג אין דער פארמע פון אדווערטייזמענטס איז דער
„אידישער זשורנאל״ מנדב פאר די אידישע מלחמה קרבנות דורך
דעם טאראנטאר מלחמה קאנפערענץ

זונטאג דעם 26-טער יאנואר, 1919. | כה שבט פ׳ משפטים תרעט.

די וואלונטירען-ארמיי

(פונ׳ם קאנפערענץ פאר די מלחמה ליידענדע)

פון ל. ר—ג.

„אין קעלטען, אין היצען,
עם גערהט די ארמיי,
זי טראגט מיט אין הארצען,
דעם פאלקס לייד און וועה״.

ווען מען זעהט דעם ערפאלג און די רעזולטאטען פון דער טעטיגקייט פונ׳ם „קאנפערענץ פאר די מלחמה קרבנות״, וועלכער קען פאלשטענדיג דיענען אלס מוסטער פאר פיעלע אנדערע שטעדט פון אמעריקא, וואס באשעפטיגען זיך מיט אונזער אלעמענס טייערע ארבייט, מוזען מיר צוגעבען און ניט אוועקגעהן פון דעם אמת, אז דער גאנצער ערפאלג איז נאר א דאנק די „וואלונטירען״.

וואלט דער „קאנפערענץ״ ניט גע-האט אזא טריי - איבערגעבענע ארמעע, וועלכע זאלען פארווירקליכען און דורכ-פיהרען די פאקטישע ארבייט, וואלטען אלע פלענער און אידעען געבליבען בלויז אויפ׳ן פאפיער.

זאגאר ווען די טעטיגקייט פונ׳ם קאנפערענץ האט געשאפען קנאה ביי די יעניגע, וואס האבען ליעב צו פארכאפען איבעראל דעם רודער, און האבען גע-לעגט אונז שטיינער אויפ׳ן וועג, פרו-בירט שאפען א מיסטפארטרויען צווישען די צאהלער, האבען עס אויך נאר די „וואלונטירען״ אפגערוימט, באזייטיגט די שטיינער, האבען אויסגעארבייט און אויסגעפלאסטערט א גלייכען, גלאטען וועג.

גיטאזוי לייכט איז די ארבייט זיי אנגעקומען.

נים מיט אמאל איז דאס אלעס, דער גרויסער צוטרוי וועלכעס הערשט איצט ביי די טאראנטער אידען געשאפען גע-ווארען.

נים איינמאל און נים נאר אין איין הויז האט מען זיי באגעגענט מיט זידלע-רייען, שפאט און אפט מיט א בורטשע אונטער׳ן נאז פארהאקענדיג די טיר גלייך אין פנים.

א שווערער, זעהר א שווערער נסיון איז פארגעשטאנען די הילפס פיאנערען, אבער מיט מוט און ענערגיע, מיט שטאלץ און הייליגער פליכט צו זייער פאלק, זע-נען די פאלקס שלוחים נים מיעד געווא-רען, נים אפגעשטעלט זיך פאר די בא-ליידיגונגען.

נאך איין, וואך אוים האבען זיי געקלאפט פון טיר צו טיר, געוועקט און גערופען, געבעטען און געמאהנט, גע-שילדערט און געמאהלען דאס שוידערליכע בילד פון הונגער און נויט, די שרעקליכע טראגעדיע וואס ווערט געשפיעלט מיט׳ן אידישען פאלק, ביז זייערע ווערטער הא-בען אריינגעדרונגען טיעף אין די מענשלי-כע הערצער, און זיי אויפגעוואכט פון דעם פארטויבטען שלאף, ס׳זענען געווען דברים היוצאים מן הלב נכנסים ללב. און די מאסען האבען איינגעזעהען אז נים מיט שנארער, בעטלער האבען זיי צו טון, און אז נים קיין נדבות פארלאנגט מען פון זיי — א חוב, א פאלקס חוב, און מיט אפענע טירען און ווארעמע הענד האט מען אויפגענומען יעדען וואלונטיר, וועל-כער איז באטראכט געווארען אלס דער פאלקס - שליח, וואס גיט דעם סיגנאל נאך הילף ווען אן עת צרה האט דעם פאלק געטראפען.

כאראקטעריסטיש איז דער שטריך, וואס א וואלונטיר האט איבערגעגעבען צום סעקרעטער, פאר וועמען, זיי רעדען זיך שטענדיג אראפ פונ׳ם הארצען:

זי האט אנגעקלאפט אין א שוין גוט באקאנטע טיר, וואס פלעגט אימער גע-עפענט ווערען פון א דיקליכער פרוי — דאס מאל איז אבער ארויסגעקומען דער „בעל הבית״ אליין, א אידעל מיט א צוגעשווירען בערדעל, מיט א ברייטען שטערען ווי ביי א פילאזאף ער צאהלט זיינע וועכענטליכע צעהן סענט, די וואו-לונטירקע דערלאנגט איהם א „סטעמפ״, בעט ער זי אריין אין הויז.

— ניטא קיין צייט, מיסטער לעבען, ענטפערט דאס מיידעל — מ׳מוז געהן ווייטער „קאלעקטען״.

איך האב אייך צו פרעגען א וויכ-טיגע פראגע.

— פרעגט אויב איך וועל וויסען וועל איך ענטפערען.

— אבער איך בעט אייך — דעם ריי-נעם אמת. איך פארשטעה, יו נאו, מען קען נים פארלאנגען היינטיגע צייטען פון א מענשען זיין צייט פאר „נאטינג״.... איך בעט אייך . . ממ - ממ.. וויפיעל... צאהלט אייך דער „קאנפערענץ״ פאר׳ן קאלעקטען פאר די מלחמה קרבנות?

— מיין ליעבער איד — ענטפערט די וואלונטירקע באטראכטענדיג דעם מענשען מיט א מיטלייד — ווארום שטעלט איהר מיר אזא פראגע?

— ממ - ממ.. איהר פארשטעהט — א מיידעל — אויף אזא קעלט, אין דרויסען אזא פראסט... מען קען זיך אין גאס נים ווייזען... פאריגען זונטאג געווען אזא טיעפער שניי ביז איבער די קניהען.. און איהר פארפעהלט נים איין זונטאג!... עס קאסט דאך שיך, צייט, מיה . . . איהר מעגט מיר זאגען דעם אמת. איהר פארדיענט עס כשר!..

— מיינט איהר, אז עס איז ניטא קיין הארץ ביי א מענשען! — ענטפערט די הארציגע אידישע טאכטער, מיט א טיפען קניימש אויף איהר קליינעם גלאטען שטע-רען — ווי וואלט איך קענען ליעגען אין ווארעמען בעט, אויסבאהאלטען מיך פון שניי און פראסט, ווען גאנצע מחנות אידען; זקנים און קינדער, יתומים און אלמנות מוטערן מיט פיצעלאך עופה׳לאך אין די הענט, וואלגערען זיך אין שניי, גים האבענדיג מיט וואס זייערע נאקעטע ליבער צו פארדעקען און באשיצען פון די שרעקליכע קעלטען, נימא מיט וואס דעם הונגער צו שטילען — קינדער בעטען מילך — גימא! און די וועלכע בליבען לעבען פון די קעלטען, שטארבען אוים פון הונגער. טו ווי אזוי זאל איך רוהיג זי-צען אין הויז?!

דער איד איז באגייסטערט געווארען פון די הארציגע ווערטער, ער האט בא-מערקט ווי די שעהנע, ליכטיגע אויגען פון דער ליעבער אידישער טאכטער ווע-רען פייכט, א טרערר קיילעכדיג ווי א זויבערע פערעל קייקעלט זיך איבער איהרע ראזע, הנ׳שודיגע באקען, דער טיעפער שמערץ און וועה איז אייך איבערגעגאנ-גען אינ׳ם הארץ פון צוזעהער, מיט ריהרענדע ווערטער האט ער זיך הכנעה׳דיג געווענדעט צו דער וואלונטירקע:

— ענטשולדיגט, כ׳בעט אייך, איך האב נים חלילה געמיינט אייך אזוי טיעף צו טרעפען — מ׳איז דאך נאר א מענש... איך מוז אייך זאגען, איהר... איהר זענט א מלאך אין א מענשען געשטאלט, איהר זעהט איך צאהל אייך די גאנצע צייט, רעגולאר יעדער וואך, אבער שטענדיג, זעהענדיג, ווי איהר לאזט נים דורך איין וואך, נים אפשטעלענדיג זיך פאר א רע-גען, שניי, פראסט, ווינד, קעלט, האט זיך עפעס אריינגע׳גנב׳עט א מחשבה.. ענטשולדיגט.

— מיין ליעבער פריינד — זאגט ווייטער דאס מיידעל — איהר האט מיך נים באליידיגט, מיר מוזען אראפשלינגען גרעסערע באליידיגונגען, מארקעהרט איך בין צופריעדען וואס איהר האט עס מיר אפען ערקלעהרט, און איך קען אייך כמעט ענטפערען — ס׳זענען אבער פאר-האן א סך מענשען, וואס ווייסען אז אלע וואס געהען קאלעקטען פאר די מלחמה קרבנות, געהען נאר אוים זייער גוטען ווילען, אוים זייער מיטגעפיהל צום ליי-דענדען פאלק, און דאך ווארפען זיי אויף פאלשע קלאגען אלס אויסרייד נים מעהר צו צאהלען. איך האב מעהר קיין צייט נים כ׳מוז געהן ווייטער איידער די מענ-שען צוגעהן זיך פון די הייזער.

— איך בעט אייך — שרייט נאך דער איד, פארגעסט נים צו קומען נעקסטען זונטאג.

יא, זעהר פיעלע שוועריגקייטען הא-בען געמוזט אויסשטעהן אונזערע הייליגע וואלונטירען, ביז זיי האבען זייער גרויסען פארלאנג דערגרייכט, צו זייער ציעל גע-קומען, זעצען זיי פאר זייער ארבייט מיט ליעבע און טרייהייט צום אידישען פאלק, מיט מוט און ענערגיע גלייך, ווי פון אנפאנג.

זיי פיהלען און באגרייפען צו שעצען די ליידען און וועהען פון אידישען פאלק, — דאס פאלק וועט אבער אויך וויסען ווי צו שעצען און אכטען זיינע שלוחים און רעטער.

ווער עס שטעהט מיט זיין פאלק אין אן עת צרה וועט אויך זיך פרעהען מיט זיין פאלק אין דער נחמה; וועט אויך פיהלען די פרייהייט און ערלעזונג פונ׳ם פאלק וואס שטעהט אויף דער שוועל פון באפרייאונג און פון אן אייגענער היים!

די פוילישע שבועה

די שבועה וועלכע די פוילישע מיניס-טארען מוזען שווערען ביים איבערנעה-מען די רעגירונג לויטעט:

איך שווער ביים אלמעכטיגען גאט דעם איינציגען אין דער הייליגער דרייי-הייט, דעם פאטערלאנד און דער פוילישער נאציאן אז אין דעם טיר איבערגעגעבע-נעם אמט פון א מיניסטער פון דער פוילי-שער מלוכה וועל איך זיין געטריי דעם רעגענטען ראט, דער העכסטער מאכט אין דער פוילישער מלוכה ביז עס וועט בערופען ווערען א קעניג אדער א רעגענט די פאהן פון דער עהרע און פון דער ווירדע פון דער נאציאן וועל איך הוויך האלטען אקעגען אייגענע אינפרעמדע, די פאר-שריפטען פון דעם געזעץ וועל איך היטען האבענדיג תמיד פאר די אויגען דאס מלוכה רעכט און דעם טובת הכלל. די אויף מיר ארויפגעלעגטע פליכטען וועל איך ערפילען לויט דעם געוויסען און מי מדעם פולען בעוואוסטזיין פון מיין אהרוית פאר גאט, פאר דער מלוכה און פאר דער נאציאן.

אזוי זאל מיר גאט העלפען און אומשול-דיגע יסורים פון זיין זוהן.

דערמיט איז אלזא דער קאטאליש קאנ-פעסיאנעלער כאראקטער פון דער פוילי-שער מלוכה באפעסטיגט.

אינטערעסאנט וואלט געווען צו וויסען צו וועט אויך דער רעוואלוציאנער פיל-סודסקי שווערען ביי די יסורים פון גאטס זוהן...

ציוניזם אין דייטשלאנד

קאפענהאגען.

דאס צענטראל קאמיטעט פון דער ציו-ניסטישער פאראייניגונג פאר דייטשלאנד האט אנגענומען א בעשלוס צו שאפען א „יודישען נאציאנאל-אויסשוס פאר דייט-שלאנד״ וועלכער זאל זיך פארנעהמען מיט די פארבארייטונגס ארבייטען צום צוזאמענרופען א קאנגרעס פון די אידען אין דייטשלאנד אויפ׳ן יסוד פון דעמאק-ראטישע וואהלען. דעם 3-טען נאוועמבער איז אין בערלין פארגעקומען א פארזאמ-לונג פון דער בערלינער ציוניסטישער פאראייניגונג, וועלכע האט דעם דערמאהנ-מען באשלוס מיט באפרידיגונג באגריסט און אויסגעדריקט א ווארעמען דאנק דער ציוניסטישער לייטונג פאר איהר ערפאלג רייכער ארבייט צו פארווירקליכען דעם ציוניזם.

באלאנגט צו די

בני יעקב

מיינט נעמט געזעלשאפט.

ציון בענעוועלענט סאסייטי

וועלכע איז א צווייג פון דער גרויסער ציוניסטישער באוועגונג

און אויך געגרינדעט מיטן צוועק ארויס צו העלפען און אונטערשטיצען קראנקע און געפאלענע מיטגלידער

האט זיך אבגעטיילט פון איהר שוועסטער „בני ציון" דזשולאי דעם 1-טען 1915, מיט וועלכע זי איז געווע-זען פאראייניגט 5 יאהר צייט, די באטרעפענדע סאסייטי אנפאנגענדיג איהר ערשטע באזונדערע פארזאמ-לונג דזשולאי דעם 17טען 1915 מיט א מיטגלידערשאפט פון 45 מיט בר. י. סמיט אלס פארזיצענדער צעהלט יעצט 200 גוט-שטעהענדע מיטגלידער מיט בר. ס. סעמיולס אן דער שפיצע. איהר קאריערע אין קורצען איז פאלגענדע:

דזשולאי דעם 17טען 1915, ווען די סאסייטי האט אנגעפאנגען פארוואלטען אינדיווידועל, זענען ערוועהלט געווארען פאלגענדע נייע בעאמטע: י. סמיט פרעזידענט, ס. סאלאמאן, וויס פרעזידענט א. אז וו. מיט אן עקזעקוטיוו באארד וועלכע האט פארפאסט א קאנסטיטוציע מיט נייע רולס, און רעגולאציעס, באשליסענ-דיג אז די סאסייטי זאל טראגען דעם נאמען: „ציון בענעוו. סאסייטי" (אנשטאט די פאראייניגטע נאמען „בני ציון") די נאמען אייגענטליך באטאנט די אויפגאבע פון דער סאסייטי אלס פינאנציעלע און אידעאליס-טישע. בר. סמיט זייענדיג מיעד פון דער שווערער ארבייט וועלכע ער האט געהאט איינצופיהרען אין דער ניי-געבארענער סאסייטי האט איבערגעגעבען זיין פיהרערשאפט מיט דער צושטימונג פון די מיטגליעדער צו בר. ס. מ. ראס און נאך א יאהר שווערער ארבייט האט דער לעצטער איבערגעגעבען זיין פירערשאפט צום יעצטיגען פרעז. בר. סעמיולס וועלכער איז שוין צום 3טען מאל ערוועהלט מיט א גרויסער מערהייט אלס אנערקענונג פאר זיין טעטיגע ארבייט אויפן געביעט פון פינאנציעלען און פאליטישען שטאנדפונקט דורך וועלכער די סאסייטי האט אויף ביידע פונקטען גלענצענד פראגרעסירט.

פרעז. בר. סעמיולס האט געגרינדעט געוויסע רעפארמען, און געוויסע נייע פאנדס ווי א ספעציעלען „ציון-פאנד" און אנדערע פארשידענע פאנדס פאר די מיטגליעדער. ס'איז אויך כדאי צו דערמאנען די נעמען פון די הויפט ארבייטער אין דער אדמיניסטראציע פון דער סאסייטי וועלכע זענען פאלגענדע: בר. סעמ-יולס, פרעזידענט, בר. קאפלאן, וויס בר. הימעל, טרעזשורער, בר. איזאקסאן, פינאנציעל סעק. בר. גאלד-מינטץ רעק. סעק. אויסער 3 טראסטעס און אנדערע פארשידענע קאמיטעס. די ביישטייערונגען פון מיט-גליעדער זענען זעהר קליין אין פארגלייך צו אלע בענעפיטס צו וועלכע יעדער מיטגליד איז בארעכטיגט. הילפס בענעפיט זענען פאלגענדע: דאקטאר, מעדעצין, קראנקען בענעפיט האספיטאל און רעליעף פאנדס, שבעה-בענעפיט, קרקע און אינשורענס ב"ל. אויסער וואס די סאסייטי צאהלט א „שקל" פאר יעדען מיטגליעד און האט אויך א ספעציעלען נאציאנאל פאנד און אנדערע ציוניסטישע פאנדס. האט די סאסייטי פאר די לעצטע 2 יאהר געגעבען $750.00 גרעסערע ביישטייערונגען ביי ציוניסטישע מאסען פארזאמלונגען. די סאסייטי טוט אויך מיט א ברייטער האנד ביישטייערען צו אנדערע צדקה אינסטיטוציעס געוויסע יעהר-ליכע סומען ווי צום לאוס-אנדזשעלאס סאני-טאריום און אנדערע עהנליכע אינסטיטוציעס. ווי די סאסייטי אלס א גאנצע איז פארטראטען ביים לאקאלען ציון קאנסול דורך פאלגענדע דעלעגאטען: בר. ס. סאלאמאן ה. פרענקעל און ס. קאפלאן. דער טאטאל פ ארמעגען פון דער סאסייטי באשטעהט פון $3,000.00

ס'איז א שטאלץ פאר יעדען איד צו זיין א מיטגליד אין דער נאבעלער סאסייטי וועלכע האלט איהרע פארזאמ-לונגען אין ציון אינסטיטוט אלע 2 וואכען.

מיט קאמפלימענטס

נומער 3443 קאורט „אהבת אחים"

אינדעפענדענט ארדער פארעסטערס

דער שטארקסטער ארדער אין דער וועלט שליסט זיך אן אין אונזער אידישען ברענטש.

נאכפרעגען **א. ראזענבלאט** פינ. סעק. 131 קווין וו.

טעל. אד. 192

וו. פינק א. 130 מיידזשאר סט.

די מאנס

אף דזשיקאבס

בני יעקב

בענעוועלענט סאסייעטי

געגרינדעט אויגוסט דעם

18-טען 1918

מיט קאמפלימענטס

לוואים

בראדערס

53 סיסעל סט

ה. גאלדבערג

מאכט די בעסטע

מצבות און מאנומענטען

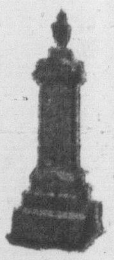

אין מארבעל און גרא-ניט צו די ביליגסטע פרייזען.

123 דאנדעס סט. וו.

טעל. אד. 4380

מיט קאמפלימענטס

נ. סילווערמאן

131 דאנדעס וו.

מיט קאמפלימענטס

וו. גודמאן

351/2 ספעדיינא עוו.

מיט קאמפלימענטס

א. אלש

קווין און עליזאבעט סט

קאמפלימענט פון

ענטערפרייז מאנופ. קא.

260 ריטשמאנד וועסט

מיט קאמפלימענטס

י. ווייססאן

באטאן קאמפ.

262 קווין סט. וועסט

קאמפלימענט פון

מאדעל

דרעס הויז

מיט קאמפלימענטס

מר. און מרס. יהושע הימעל

אייגענטימער פון די פירלערס בויסיקעל ווארקס

195 דאנדעס סט. וו.

טעלעפאן אר. 3582

מאנופעקטשורער און אימפארטער פון

די פירלערס און רעמבלערס בייסיקעלס

אטאמאבילס און טעקסעס צו פארדענטען

קאמפלימענט פון

מ. פיין

פיטערבארא אנט.

די גרינדונג פון „די פוילישע יאנג מענס"

איצט א בראַנטש פון נאציאנאלען ארבייטער פארבאנד (בר. 26)

דורך דער איניציאטיווע פון ד. זוסמאן און איטשע לינדענבוים איז גערופען געווארען די ערשטע פארזאמלונג וועלכע איז פארגעקומען אין 126 מיקאל סט. ביי דער אנוועזענהייט פון סעם ראבינשטיין, אלי באקסענבוים, ז. קערשענבלאט, ניסקער און אנדערע איז באשלאסען געווארען צו גרינדען אן ארגאניזאציאן פון די אידישע יוגענד וועלכע קומט פון פוילען, מיטן נאמען

„די פוילישע יאנג מענס היברו סאסייעטי"

אום אנצוגעהן מיט וויטערדיגער ארבייט האט יעדער פון די אנוועזענדע קאָנטריבוטירט צו 20 דאלאר און ער געוועהלט צייטווייליגע בעאמטע:

לינדענבוים, טשערמאן.	דייוו זוסמאן טרעזשורער
קירשענבלאט, וויס טשערמאן.	ניסקער רעקארדינג סעק.
סעם רובינשטיין, פינאנץ סעק.	

און באשלאסען גלייך קומענדע וואך צו רופען א גרויסע פארזאמלונג פון די אידישע יוגענד וואס קומט פון פוילען.

די ארבייט איז אנגעגאנגען ערפאלגרייך. מיטגליעדער זענען צוגעקומען, די ארגאניזאציאן האט זיך פארגרעסערט פון וואך צו וואך.

דאן איז ארויפגעקומען אויפ'ן טאגעס ארדנונג די פראגע וועגען אנשליסען זיך אין אן ארדען. פאלגענדע 2 ארדענס זענען געווען אויפ'ן טאגעס ארדנונג:

דער „ארבייטער רינג" און דער „איד. נאצ. ארבייטער פארבאנד"

נאך פיעלע דעבאטען האט ענדליך געזיגט די נאציאנאלע זייט און די גאנצע ארגאניזאציע האט זיך אנגעשלאסען אין נ. א. פ. אלס בראנטש 26

א דאנק דעם אנשליסען זיך אין נ. א. פ. איז באלד ביי דער ערשטער פארזאמלונג נאכ'ן אנשליסען ארייגעקומען 17 נייע מיטגליעדער, און דורך זעהר א קורצע צייט איז צוגעקומען 40 נייע מיטגליעדער. אויך די פינאנציעלע זייט איז געווען ערפאלגרייך, ביי דעם ערשטען "פורים-באל" וואס די ארגאניזאציע האט ארראנזשירט האט ארייגעבראכט צוויי הונדערט דאלאר רוח.

אזוי ווערט די ארבייט שוין אנגעפיהרט כסדר 4 יאהר צייט ערפאלגרייך.

די "פוילישע יאנג מענס" האבען זיך אנגערופען און אונטערשטיצט יעדעס מאל די סאציאליסטישע קאנדידאטען ביי די וואהלען, סטרייקס און אנ'ערע פארשיעדענע אינסטיטוציעס וועלכע האבען זיך גענויטיגט אין שטיצע.

די פוילישע יאנג מענס נר. 26 נ. א. פ.

איז איצט אן אנגעזעהענע ארגאניזאציע צווישען די טאראנטער אידישע ארגאניזאציעס, צעהלענדיג קרוב צו 200 גוט שטעהענדע מיטגליעדער

ביישטייערונגען

א. סאפרין 291 קאלעדזש סט.	$1.00
בעני קאלאוויטש 180 דאנדעס וו.	1.00
ד. גלאסער 18 קעמעראן סט.	1.00
סעם קווייט 18 קעמעראן סט.	1.00
דז עפשטיין 33 קעמעראן סט.	1.00
אברהם פעלדמאן 401 קווין וו.	1.00
מרס. דזשעני קאפלאן 319 קווין וו.	1.00
קאלניצקי 764 קווין וו.	1.00
לייב גאלדמאן 859 קווין וו.	1.00
מענדעל גאלדמאן 5 קעמעראן פל.	1.00
מ. י. קעלמאן 39 קעמעראן סט.	1.00
משה ריינאלד	1.00
בצלאל וויינטרויב 185 דאנדעס וו.	1.00
משה מילגראם 169 דאנדעס וו.	1.00
עלעק מיכאווסקי 147 סענטער עוו.	1.00
גדליה מיטין 120 דאנדעס וו.	1.00
מ. קאפלאן 160 דאנדעס וו.	1.00
הענרי העראלד 2 קעמעראן סט.	1.00
שלמה גזעצבי 4 קעמעראן סט.	1.00
יוסף ליטראפסקי 8 קעמעראן סט.	1.00
יצחק וואלפסאן 20½ קעמעראן סט.	1.00
לואי קעשען 28 קעמעראן סט.	1.00
מר. און מרס. גארשען מאנעוויטש 34 קעמעראן סט.	1.00
מ. וואלדמאן 347 קווין וו.	1.00
דזשייקאב וואלינסקי 636 קווין וו.	1.00
יוסף גוטפעדער 779 קווין וו.	1.00
מ. לייב ראניבין 421 ספעדינא עוו.	1.00
ב. נאטאנזאן 76 אקספארד סט.	1.00
טשארלס ארלאף 76 קענזינג. עוו.	1.00
ב. גאלדבערג 169 מיקאל סט.	1.00
מ. גענטצוויג 163 מיקאל סט.	1.00
שטיין 409 דאנדעס וו.	1.00
גירמאן 2 דיארסי סט.	1.00
פושקארט 108 קווין וו.	1.00
רובינס 101 קווין וו.	1.00
זוסמאן מאיר 108 מיי. סט. איסט	1.00

פון דער ערשטער אונטערנעהמונג פון די

בני יעקב

איז פראפיטירט געווארען $200.00 פאר די רעליעף
און $125.00 פאר די מלחמה קרבנות

ב. בארוכאוו בראנטש 124 נ. א. פ.

עקזיסטירענדיג ערשט 10 מאנאטען און האט זיך שוין אויסגעצייכענט אויף פארשיעדענע כלל ארבייטען אויף דער טאראנטער אידישער גאס. איבערהויפט פאר די טעטיגקייט פון די מלחמה ליידענדע — א גרויסע צאהל פון אונזער מיטגליעדער זענען וואלונטירען פאר די מלחמה ליידענדע, און מיר האבען אויך איצט אן אונטערנעהמונג פאר די מלחמה ליידענדע. ביי אונזערע פארזאמלונגען ווערט אויך דורכגעפיהרט ליטעראַרישע אפטיילונגען.

מיר באגריסען דעם אידישען זשורנאל צום זיין 5טען יעהרליכען יוביליעאום און ווינשען אויף ווייטער ערפאלג.

ב. שאין, סעק.
324 דאנדעס סט. וו.

מיט קאמפלימענטס

ב. סילווערמאן

131 דאנדעס וועסט

מיט קאמפלימענטס

שיפס

קענדי פעקטארי
קארנער קעירהאל און מארי סט.

מיט קאמפלימענטס

מ. פישער

344 B באטהורסט סט.

מיט קאמפלימענטס

ה. זילווערשטיין

25 באלדווין סט

מיט קאמפלימענטס

אטלאס פרינטינג

89 קווין וו.

מיט קאמפלימענטס

זימלס

9 גרענדוש עוו.

מיט קאמפלימענטס

גרינבערג

269 קינג איסט

מיט קאמפלימענטס

וויספעלד

50 קענזינגטאן עוו.

מיט קאמפלימענטס

מערטשענט

קלאדינג קא.
131 קווין וו.

מיט קאמפלימענטס

מר. און מרס.

מ. אפפעלבוים

219 קינג סט איסט

מיט קאמפלימענטס

ע. פאמעראנץ

ראנסעסוויל עוו.

מר. גרינבערג

73 יוראן סט
גראסערי ביזנעס

קאמפלימענט פון

דר. מ. קייטץ

218½ קווין וו.
טעלעפאן אר. 5615

דר. און מרס.

בן ציון שפייער

האט ביינעשטייערט דיעזע פלאץ
פאר די

מלחמה קרבנות

ווער איז פאראנטווארטליך פאר'ן ערפאלג פונ'ם מושב זקנים

די פרויען וועלכע האבען געלייגט דעם גרונד שטיין פאר דער דאזיגער, זעהר וויכטיגער אינסטיטוציע אין טאראנטא.

יעצט ווען דער מושב זקנים איז א ווירקליכקייט, יעצט ווען אלע שטאל־צירען מיט דער שעהנער אינסטיטוציע וועלכע טאראנטא האט אויפגעבויט איז ווערט צו דערמאהנען די וועלכע האבען די דאזיגע באוועגונג אין טאראנטא אנגעפאנגען, און זאל דערמיט געגעבען ווערען קרע־דיט צו די, וועלכע עס קומט און וועלכע האבען דאס פארדיענט אזוי, אז דער צו־קונפטיגער היסטאריקער וועלכער וועט זע־הען די דאזיגע שעהנע אינסטיטוציע פון טאראנטא זאל אויך וויסען ווער עס זענען געווען די, וועלכע האבען עס געבויט.

געווען איז עס דעם 19טען יאנואר, 1917; ווען אין א הויז אויף גרענדזש עווענױ האבען זיך צוזאמענגעקומען עטלי־כע פרויען און האבען אנגעפאנגען צו ריי־דען וועגען דער וויכטיגקייט צו גרינדען א מושב זקנים אין־טאראנטא, פונ'ם ריידען איז געווארען א קאמיטע, וועלכע האט זיך גענומען פארשפרייטען דעם דאזיגען געדאנק, און די פאלגענדע פרויען האבען געגרינדעט א גרינדונגס קאמיטע אין וועל־כער די פאלגענדע פרויען זענען אריין: מר. חיים וויינשטאק, מרס. סלאווע גרינ־בערג, מרס. נ. ד. קלאוז, חנה לאה לעווין מרס. פלארא וויינראט, מרס. הענדעל הארץ, מרס. לינא גאלדשטיין, מרס. ברעסלער זאגער און מרס. גלעיזער, מיט מר. יוסף מעזניקער אלס ארגאניזער. די דאזיגע מענשען האבען זי גענומען שטארק צו דער ארבייט און עס האט לאנג ניט גע נומען און א צאהל פרויען האבען זיך אנגע שלאסען אן דער באוועגונג אזוי אז נאר אין גיכען האבען זיך אנגעשלאסען פאלגע־דע פרויען: מרס. נאראל, מרס. מילער, מרס. שטיינווארצעל, מר. ווילפאן דער ביז יעצטיגער פרעזידענט, מרס. אבראמא־וויטש, מר. בערמאן, מרס. קאהן מרס. פינגערהוט, מרס. בלום און מרס. שא־פירא.

די דאזיגע פרויען זענען אויסגעצייכ־נעט די גרעסטע פארפאלגונגען פון סקעפ־טיקער און אויסלאכער. אויף שריט און טריט האט מען זיי אויסגעלאכט און פאר־שפאט, זיי האבען אבער זיך ניט אפגע־שטעלט פאר קיין זאך און־האבען פארגע־זעצט זייער ארבייט. זיי האבען גערופען פארזאמלונגען געקלאפט אין די טירען, גע־רופען און געבעטען, ביז זיי האבען די באוועגונג געבראכט פון א גרופע באווע־גונג צו א פאלקס באוועגונג מיט'ן רעזול־טאט פונ'ם לעבעדיגען עדות וועלכער גע־פינט זיך אין 31 סיסעל סטריט און דעה צעהלט אויף ווי ווייט ערפאלגרייך די אוי־בענדערמאהנטע פרויען זענען געווען און וואס זיי האבען פאר דער איסטיטוציע גע־טון.

און מיט רעכט מעג געזאגט ווערען אז די נעמען פון די אויבענדערמאהנטע מעג מיט גאלדענע בוכשטאבען פארשרי־בען ווערען אין דער געשיכטע פון דער דא־זיגער אינסטיטוציע, ווייל די דאזיגע אינסטיטוציע לעבט א דאנק דער אונער־מידלכער און שווער איבערגעבענער אר־בייט פון די אויבענדערמאהנטע מענשען.

די טשענסטאכאווער אייד סאסייעטי

צווישען די פיעלע הילפס קאמיטעס, וועלכע האבען זיך געגרינדעט נאך דעם אויסברוך פון דער מלחמה, איז אויך געווען די טשענסטעכאווער אייד סאסייעטי, וועלכע האט זיך אייגענטליך געגרינדעט אלס רעליעף קאמיטע צו העלפען די מלחמה ליידענדע, פיהלענדיג זייער הייליגע פליכט צו זייערע קרובים און אייגענע פון זי יעבירט שטאדט, האבען זיי פאר־רופען א מיטינג פון אלע טשענסטאכאווער לאנדסלייט אין דער לאנדאנער שוהל 222 סימקא סטריט אויף דעם 13־טען דעצעמבער 1914.

די לאנדסלייט האבען דעם רוף דערהערט און זיינען געקומען אין מאסען. מר. דזש. באכאניק, זייענדיג איינער פון די איניציאטארען, האט געגעבען אן איבערבליק איבער דעם טרויעריגען צושטאנד פון אונזערע קרובים, אויף איינינע בריעף פון טשענסטאכאוו זענען פארגעלעזען געווארען און האבען געווירקט אויף די צוהערער און דער רעזולטאט איז געווען אז א היבשע סומע איז אויפ'ן פלאץ געשאפען געווארען און א יסוד פאר א טשענסטאכאווער הילפס פאראיין איז געלעגט געווארען, מיט דזש. באכניק אלס טשערמאן און אלע אנוועזענדע האבען זיך פארפליכטעט אנצוגעהן מיט דער ארבייט אין שאפען וואס מעהר געלד, אזוי האט ווירקליך פאסירט, מען האט גע־מאכט פארשידענע אונטערנעהמונגען, צווישען זיי א טעאטער אונטער־נעהמונג, וועלכעס האט אריינגעבראכט 150 דאלאר פראפיט.

האבענדיג צוזאמען עטליכע הונדערט דאלאר האבען מיר דאס געוואלט גלייך אהיים שיקען, און דא האט זיך ארויסגעציינט אז עס איז ניט אזוי לייכט צו שיקען, האט די ארבייט פון שאפען מעהר געלד געמוזט שוואכער ווערען, און פאלגליך איז ארויפגעשוואומען די פראגע, וואס זאל ווערען פון אונזערע מיטינגען, ווייל מיט פראקטישע ארבייט קען מען מעהר ניט אנ־נעהן, די לאנדסלייט האבענדיג זיך אייגמאל פאראייניגט און זייענדיג צו־זאמענגעבונדען האבען קיין חשק ניט געהאט זיך אויפצולעזען, און ווערען אפגעריסען איינער פון אנדערען און עס איז באשלאסען געווארען צו פאר־וואנדלען די רעליעף קאמיטע אין א טשענסטאכאווער סיק בעפיט סאסיי־עטי, אונטער'ן נאמען „די טשענסטאכאווער אייד סאסייעטי״. דאס געלד פאר די מלחמה ליידענדע איז באשלאסען געווארען אוועקצולעגען עס אין א באנק ביז עס וועט זיין א מעגליכקייט עס אהיים צו שיקען.

דורך דער גאנצער צייט האלט די סאסייעטי אין איין פראגרעסירען, ביי יעדער פארזאמלונג קומען צו נייע מיטגליעדער, און די סאסייעטי צאהלט אוים רעגעלמעסיג איהרע בענעפיטען, נעמליך: סיק בענעפיט, פיונעראל בענעפיט, האספיטאל פאנד און רעליעף פאנד.

אלס דער ערשטער פרעזידענט פאר די אויבענדערמאהנטער סאסייעטי איז ערוועהלט געווארען מר. דזש. באכעניק און אלס וויים פרעזידענט א. ווינטער.

דער נעקסטער פרעזידענט — א. ווינטער, וויים פרעזידענט מ. קאפלאן. דער איצטיגער פרעזידענט פון די טשענסטאכאווער סאסייעטי איז מ. טארנאפסקי, וויים פרעזידענט י. שאגילאוו.

הייט צו טאג באשטעהט די סאסייעטי פון 115 מיטגליעדער און פאר־מאגט א קאפיטאל פון איבער 1000 דאלאר, לעצטענס האט די סאסייעטי געקויפט איהר אייגען פעלד וועלכעס איז שוין געווארען געפענסט און אלע מעמבערס זענען שטאלץ מיט די „טשענסטאכאווער אייד סאסייעטי״.

די ערשטע אידישע סיק בענעפיט סאסייעטי אין טאראנטא

די טאראנטא היברו בענעוואלענט סאסייעטי איהר גרינדונג און וואוקס

די ערשטע אידישע סיק בענעפיט סאסייעטי אין קענעדע איז געגרינדעט געווארען אין טאראנטא אינ'ם מאנאט דעצעמבער פונ'ם יאהר 1898 דאס איז געווען די יעצט עקזיסטירענדע טאראנטא היברו בענעוואלענט סאסייעטי. די סא־סייעטי איז געטשארטערד געווארען אין פעברואר 1899.

18 אידען צווישען וועלכע עס האבען זיך געפונען ל. ברענד דזשיי נאבניק, ל. וואלדמאן, מ. נעבירטיג און נאך איניגע האבען די סאסייעטי געגרינדעט צו שטיצען די מיטגליעדער אין צייט פון קראנקהייט, נויט און טויטען פאל.

די סאסייעטי איז ניט געוואקסען זעהר שנעל, אבער דערפאר זיכער ווייל די מיטגליעדער האבען דורכאויס געזוכט אריינצונעהמען אזעלכע מיטגליעדער, וועלכע זאלען זיין דורכאויס פאסיג פאר דער סאסייעטי און צופריעדענשטעלענד פאר אלע מיטגליעדער, און ווי יעדער סיק בענעפיט סאסייעטי האט זי זיך פון שטו־פע צו שטופע ארויפגעארבייט אזוי, אז זי שטעהט היינט פעסט מיט א מיטגליע־דערשאפט פון 235 און א קאסע פון איבער 6000 דאלאר. זי פארמאגט 2 סעמיטערים און האט פארשידענע פאנ־דען, וועלכע זי האט געגרינדעט דורך דער צייט פון איהר עקזיסטענץ, ווי א רעליעף פאנד, האספיטאל פאנד, גענע־ראל פאנד און א סאשיאל פאנד.

די דאזיגע סאסייעטי איז שטארק טעטיג וואס עס אנבעלאנגט געזעלשאפט־ליכע פראגען און־הופט זיך ווארים אפ אויף יעדען אויפרוף וועלכער דארף באקומען אן אפקלאנג אין אזא סאסייעטי.

צום קרעדיט פון דער דאזיגער סא־סייעטי דארף צוגעשריעבען ווערען דאס וואס זי האט אנאנסירט דעם באזעלער פראגראם און האט פיעל געטון פאר די מלחמה קרבנות

די יעצטיגע בעאמטע פון דער סאסיי־עטי זענען טש. שעהר, פרעזידענט, ב. שידלעצקי, וויצע פרעזידענט, ס. הייטאן טרעזשורער, ד. פולען פינאנציעלער סעקרעטאר און דזשיי מאסאפ, רעקאר־דינג סעקרעטאר.

מיט רעכט קען געזאגט ווערען, אז די דאזיגע סאסייעטי איז ניט נאר די ערשטע נאר די פעסטעסטע אידישע סיק בענעפיט סאסייעטי אין טאראנטא.

מיט
קאמפלימענט
י. שוט
407 קווין סט.

ערענטליכע יונגע לייט פון 18 ביז 43 יאהר זענען ווילקאם אנצושליסען זיך אין די

בני יעקב

די געשיכטע פון די ,,בני ציון אין טאראנטא"

געשריבען פון מ. א. מוראוויציק

די ערשטע גרינדונגס פערזאמלונג.

עטליכע טרוימער אידעאליסטען פון דער אלטער היים, זוכענדיג א תיקון פאר זייערע נשמות אין זייער פייער אראפ טירטער היים, וואו דער אידישער געזעלשאפטליכער לעבען איז געווען זייער אפגעלאזען און צוועקלאז, האבען זיך אין 1901 אין א שבת צו נאכט פערזאמעלט ביי זייערען א חבר מר. רייקוס אין עדווארד סטריט, און אין יענעם אווענד איז געלייגט געווארען דער גרונדשטיין פון די ,,בני ציון" מיט די פאלגענדע אלעם חברים: ק. יאפע, זש. קליין, חשמל, מ. מענסאן, ס. ראגאל, זש. האפמאן, ל. בלום, לואיס, זש. קאהען, מיט חבר טיל אלעם פארזיצענדער.

מיט א קורצע צייט שפעטער איז גענומען געווארען א האל אין 10 עליזאבעט סטריט, און דארטען פלעגט שטאפינדען יעדען זונטאג א פארזאמלונג מיט פערשיעדענע אונטערהאלטונגען און דארטען איז אויך איינגעפיהרט געווארען צו זינגען די ,,התקוה" צו יעדע ערעפענונג.

די פינאנציעלע לאגע פון די בני ציון איז אבער געווען זעהר א טרויעריגע, אזוי אז עס האט שוין געהאלטען אז די לענדלידי פון האל זאל פארקויפען די ביסעל האב און גוטס פון בני ציון פאר רענט. נאר לא ינום ולא יישן... חבר ראגאל, זייענדיג קראנק צום בעט האט זיך דערוואוסט וואס עס קומט פאר, און פארגעסענדיג זיין קראנקהייט האט ער אויפגעזוכט חבר ק. יאפע, און ביידע האבען זיך געלאזען איבערן שטאדט שאפען די נויטיגע ,,פינאנסען", און גיך איז געזאמעלט געווארען די ריזיגע סומע פון 30 דאלאר גענוג צו בעצאהלען רענט און אויך קויפען אביסעל קוילען צו דערווארעמען דעם האל, און אט אזוי איז אפגעראטעוועט געווארען די ,,בני ציון" פון אונטערגאנג.

מיט א ביסעל צייט שפעטער איז דער האל אין עליזאבעט סטריט שוין געווארען קליין, און א גרעסערע האל איז גענומען געווארען אין 208 ארעלייד סטריט. דארטען איז אויך געגרינדעט געווארען די ,,ציון מערכען שולע" מיט דער הילפע פון די פאלגענדע אלס לעהרער, זש. האפמאן, מרס. סיגעל, פ. לואיס, לאפידוס, שולמאן, און זש. ראם.

מיט דעם אריינטריט אין דער ארגאניזאציע אין 1905 פון די חברים ב. סטאן, און א. פאליק איז די ציוניסטישע טהעטיגקייט געווארען אינטענסיווער און פיעלע וויכטיגע ארבייט איז געטון געווארען.

די חברים פאליק, ווהייט און סטאן זיינען געווען די גרינדער פון דעם שער קלאב פון דער ,,רזשואיש קאלאניאל טראסט", אלעם סעקרעטער פון דיעזען קלאב איז ערוועהלט געווארען יוליאוס לעווין, דער ערשטער חבר צו קויפען שערס אין א בעדייטענדער צאהל איז געווען חבר א. וויינבערג, ער האט געקויפט 150 שערס, די איבענדערמאנטע חברים האבען אויך פיעל מיטגעהאלפען אין די זאמלונגען פארן נאציאנאל פאנד.

חבר ק. יאפע איז ערוועהלט געווארען פארזיצענדער פון די בני ציון אין 1905 האלטענדיג דיעזען אמט 2 יאהר.

ניט נאר אויף דעם ציוניסטישען געביט זיינען די בני ציון געווען טהעטיג נאר אויך אין אלגעמיינע אידישע אנגעלעגענהייטען, אויף יעדען אידישען אומגליק זיינען זיי געווען די ערשטע זיך אפצורופען.

אין יענער צייט האבען זיך שלעכטע נאכריכטען דערטראגען פון רוסלאנד פון א קאנסטיטוציע, פרייהייט מיט אידישע פאגראמען אין קישענעוו, אדעס און אנדערע פלעצער. הילף איז געווען דרינגענד, און די בני ציון זיינען געוועזען די ערשטע צו אפרופען זיך צו אונזערע ברידער פון יענער זייט ים, און א גרויסער מאס מיטינג איז פון זיי פאררופען געווארען אין מיקאל סטריט שוהל צו פראטעסטירען געגען די גרויזאמקייטען פון ,צאר" מיט זיינע משרתים די שווארץ מאה'ניקעס און אויך שאפען א בעדייטענדע סומע אלעם באלדיגע הילף פאר די פאגראם קרבנות.

דער הויפט הערנער פון יענער היסטארישער פארזאמלונג איז געווען דער בעוואוסטער פאלקס רעדנער מאסליאנסקי אויך האבען פיעלע אנדערע פראמינענטע פערזענליכקייטען גערעדט ביי דיעזען מיטינג, וואו דר. ווילד, פראפעסאר ראמזי, רבי גארדאן סעמיועל בענדזשאמין, דאן לייטענאנט פון די קווינס און, רבי דזשייקאבס.

דער לעצטער איז פון אנפאנג געווען א געגנער פון דיעזען פראטעסט מיטינג צוליעב דעם בעוואוסטען טעם אז אידען דארפען זיין שטילער פון וואסער און נידריגער פון גראז, און דא זאלען גאר אידען שרייען און פראטעסטירען עפענטליך ווען מען שלאגט זיי! ... דאך צום סוף האט ער זיין מיינונג געביטען און מיטגעהאלפען צו דעם ערפאלג פון מיטנג און א סומע פון $4500 איז געזאמעלט געווארען ביי יענער היסטארישער פערזאמלונג.

אין 1906 ווען די נאכריכטען פון פאגראמען אין רומעניען האבען דערגרייכט אין טאראנטא זיינען ווידער געווען די בני ציון צו פארופען א מאס מיטינג און א היבשע סומע איז געזאמעלט געווארען

מיט דעם פערגרעסערטען וואוקס פון די בני ציון אין 1906 האט זיך אויך פארגרעסערט זייערע פינאנציעלע אויסגאבען, און פיעלע פלענער זיינען געמאכט געווארען צו שאפען א געהעריגע סומע און צו ערמעגליכען אן צו געהן מיט די וויכטיגע ציוניסטישע ארבייט. ענדליך איז באשלאסען געווארען אויפצופיהרען די היסטארישע שפיעל ,,בר-כוכבא". פאר דיעזען צוועק איז דער וויקטאריא האל געדונגען געווארען, און די ארטיסטען זיינען טאקי געווען אייגענע.

ק. יאפע אלס ליידער מיט דער מיטווירקונג פון די קינסטלער חברים מ. מענסאן, שלעזינגער, י. ראם, י. קאהען גאלדסמיט, מ. ראזען און פיעלע אנדערע.

צוויי וואכען צייט האבען די חברים שווער געארבייט, ניט קוקענדיג אויף דעם טאג שווערע ארבייט פלעגען זיי באלד פון די שעפער געהן צו דער ארבייט, ווי צו גרייטען די בימה אויסשטאטונגען און אויך זיך איינלעבען אין פערשיעדענע ראלען. און דער טאג פון דער פארשטעלונג איז געקומען, דער האל איז געווען געפאקט פון צושויער און די אמאטור ארטיסטען האבען זיך ווירקליך אליין איבערטראפען, דאס פובליקום האט געהעריג אפלאדירט. חבר י. ראם האט זיך איבערהויפט אויסגעצייכענט אין זיין ראלע און אלס אנערקענונג פאר זיין גוט שפילען האט ער אלס מתנה א פיינעם טיגטער באקומען וועלכען ער דערמאהנט נאך מיט גדלות ער היום...

דאס געשאפענע געלד פון דער אונטערנעהמונג ווי קליין זי איז געווען, האט אבער געגעבען א שטויס פאראווערטס דעם ציוניזם אין טאראנטא, און האט צוגעגעבען מוטה צו די חברים פאר ווייטערע ארבייט.

אין 1905 איז דער קאונסיל בעשאפען געווארען דורך דער איניציאטיווע פון די בני ציון, א קערפערשאפט אויסערוועהלט פון די עקזיסטירענדע ציוניסטישע פעראיינען צו אנפיהרען די אלגעמיינע ציוניסטישע ארבייט מעהר סיסטעמאטיש. חבר קעש האט געהאט די עהרע צו זיין דער ערשטער פארזיצענדער פון דיעזען קאונסיל.

אין 1906 איז א פעראייניגטע פערזאמלונג פון אלע פעראיינען אפגעהאלטען געווארען אין לואיזע סטריט סקוהל מיט דעם צוועק צו בעטראכטען פלענער פאר אן אייגענער היים פאר אלע ציוניסטען, און דארטען איז דער גרונדשטיין געלייגט געווארען פאר דיעזער היים דורך דעם ,,אקציאן" (שער) פלאן. חבר א. ווהייט האט גלייך אויסגעליהען 7 הונדערט דאלאר און א דעפאזיט איז געגעבען געווארען אויף א הויז אין 249 סימקא סטריט. חבר ב. סטאן האט ענערגיש געארבייט אין פערקויפען די אקציעס און עס איז איהם אויך געלונגען.

אין סימקא סטריט הויז איז די שוהל ,,יבנה" געגרינדעט געווארען פון די בני ציון אונטער וועמענס אויפזיכט זי שטעהט נאך ער היום, אין דיעזר שוהל ווערט געדאוונעט שבתים און יו"ט.

דער איינקינפט געהט אויסשליסליך פאר'ן נאציאנאל פאנד. דער הויפט ערפאלג פון דער שוהל ,,יבנה" ווערט צוגעשריבען צו די חברים ד. שאץ, און ס. סעמיועלס.

די קניה פון דעם הויז אין סימקא סט, איז געווען א גאנץ געלונגענע, אין 1911 איז דאס הויז פארקויפט געווארען מיט א היבשען פארדיענסט און דער יעצטיגער ,,ציון אינסטיטוט" איז געשאפען געווארען. מיט דעם שאפען פון אן אייגענער היים האט זיך דער ציוניזם אין טאראנטא ערשט רעכט פארנאנדער געוואקסען, און איז באמת געווארען דער ריכטיגער פאקטאר אין דעם אידישען לעבען אין טאראנטא.

חבר קעש איז ערוועהלט געווארען פארזיצענדער פון די בני ציון אין 1907 אנהאלטענדיג דעם אמט 1 יאהר. אין 1908 איז חבר פאליק ערוועהלט געווארען פארזיצענדער בלויז פאר א האלבען יאהר. אין דיעזער קורצער צייט האט אבער חבר פאליק פיעל אויפגעטון אויף דעם געביעט פון זאמלען געלד פארן נאציאנאל פאנד, און אויף יעדען אופן אגיטירט דעם ציוניסטישען געדאנק.

חבר ראם האט איבערגענומען די טשערמאנשיפ ביז'ן ענדע פון דעם יאהר 1908, און חבר קעש איז ווידער ערוועהלט געווארען פארזיצענדער פאר דעם יאהר 1909. פון חבר קעש איז איבערגעגאנגען די טשערמאנשיפ צו דר. שיין אין 1910 און ער האט דיעזען אמט ערפאלגרייך בעקליידעט פאר 3 יאהר. אונטער זיין לידערשיפ האט זיך די צאהל פון חברים אין די בני ציון פיעל פארגרעסערט. און צו מאכען דעם ציוניזם מעהר פאפולאר צווישען אלע שיכטען פון דער אידישער באפעלקערונג איז די ,,בני ציון בענעפיט סאסייטי" געגרינדעט געווארען.

אייגענטליך איז דאס אלעם געווען די זעלבע ,,בני ציון" נאר א מעגליכקייט איז געגעבען געווארען צו חברים — דורך אן עקסטרא אבצאהל — וועלכע נויטיגען זיך אין בענעפיט אין אן עת צרה.

דיעזער נייער אויפטהו האט געבראכט נייע הונדערטער חברים, וועלכע האבען געזוכט א בענעפיט סאסייטי, מיט א נאציאנאלען אונטערשלאג, פון אנפאנג איז אלעס געגאנגען כשורה, אבער אביסעל שפעטער ווען די צאהל פון די בענעפיט חבדים האבען איבערשטיגען אין צאהל די ,עהרען חברים" האט דער פעראיין צו ביסלאך אנגעהויבען פערלירען זיין פריהערדיגען ציוניסטישען קאליר, און די פערזאמלונגען פלעגט דער בענעפיט אינטערעס שטארק פארטונקלען דעם אמת'ען צוועק פון דעם פעראיין — דעם ציוניזם — פארשטענדליך האבען די עהרען חברים' אנגעהויבען צו פראטעסטירען געגען די בענעפיט חברים, דאס מיט זייערע רעבאטען ווענען בענעפיט ווערט קיין אמת'ע ציוניסטיש ארבייט ניט געטון — און מיט רעכט. — פיעלצוויסטיגקייטען און רייבונגען זיינען דורך דעם פארגעקומען, ווען ענדליך אין 1915 ווען חבר פ. ליוויי איז ערוועהלט געווארען פארזיצענדער האבען זיך די בענעפיט חברים אבגעטיילט און געגרינדעט א בעזונדערע סאסייטי אונטער דעם נאמען ,,ציון בענעוואלענט סאסייטי" און די ,,בני ציון בענעפיט" האט געקראגען צוריק איהר פאריגען נאמען ,,בני ציון".

זעהר א קריטישע צייט האבען איבערגעלעבט די בני ציון דורך דער צוטיילונג זיינען די חברים געבליבען קליין אין צאהל און קיין גרויסע ארבייט האט ניט געקענט אונטערגענומען ווערען, טור א דאנק די אונערמידליכע ארבייט פון א קליינער צאהל איבערגעבליבענע חברים האבען די חברים דורך געמאכט די שווערע צייט, און אין 1916 ווען חבר מ. ראזען איז ערוועהלט געווארען פארזיצענדער, האט ער מיט זיין ענערגיע און מוטה געהאלפען צו פארשטארקען די רייהען פון דער האלב צופאלענער ,,בני ציון" און מיט ערפאלג. פרישעם בלוט האט אנגעהויבען צוביסלאך אריינשטראמען, פארלעזונגען, דעבאטען, מוזיקאלישע אווענדען, פראפאגאנדא מיטינגען א. ז. וו. איז ביי חבר ראזען געווען אויף'ן טאגעס ארדנונג.

,,יעדען זונטאג ביי די ציוניסטען, וועט זיך עפעס טון", איז געווען זיין מאטא, פריי פאר בעזוכער, און זיי פלעגען טאקי קומען פארברענגען אן אווענד, הערען א ציוניסטיש ווארט, און אט אזוי טאקי ווערען ציוניסטען, און פיעלע זיינען געווארען טהעטיג אין דער בעוועגונג ער היום. און היינט צו טאג זיינען די ,,בני ציון" געבליבען די עלטסטע און די ערשטע ווארט זאגער אין דער טאראנטאר ציוניסטישער וועלט.

אין 1917 איז חבר סמיטה ערוועהלט געווארען פארזיצענדער. אין 1918 האט חבר ס. ה. סאלאמאן איהם נאכגעפאלגט און פיעלע גוטע ציוניסטישע ארבייט מוז פערצייכענט ווערען צום קרעדיט פון דעם לעצטען.

אין 1918 איז חבר פיליפ ראזענבערג ערוועהלט געווארען צו שטעהן אן דער שפיצע פון די ,,בני ציון". עס איז נאך אביסעל צו פריה צו אויסשפרעכען א מיינונג וועגען חבר ראזענבערגס טהעטיגקייט, האפענטליך וועט ער אויסנוצען זיין עהרען אמט פארן פארשריט פון די בני ציון און מיט דעם אויך דעם ערפאלג פון דעם ציוניזם אין טאראנטא בכלל. זייענדיג ערוועהלט אין א צייט ווען דער ציוניסטישער חלום ווערט אין א ווירקליכקייט-פערוואנדעלט וועט ער זיך אויך צופאסען צו דער גרויסקייט פון דער שעה.

די געשיכטע פון די ,,בני ציון" וועט ניט זיין פאלשטענדיג, ניט דערמאהנענדיג די 2 איבערגעגעבענע חברים י. וואולפסאן און ס. קאפלאן, וועלכע האבען בעוואכט די אינטערעסען פון די ,,בני ציון" מיט זייער גאנצער ענערגיע, א ביישפיעל פון דער אונערמידליכקייט פון דעם לעצטען איז מיר באקאנט, וועלכער וועט ריכטיג אילוסטרירען די איבערגעבענהייט צום ציוניסטישען געדאנק פון דיעזען חבר.

אין 1915 איז פראפאגאנדא ליפלעטס געדרוקט געווארען פון די בני ציון וועלכע האבען געדארפט פערטהיילט ווערען אויך צווישען די קינדער פון דעמאלס עקזיסטירענדער ,,ציון שוהל" וועלכע איז געשטאנען אונטער דער אויפזיכט פון מר. עדמונד שייער. א קאמיטע איז פאר דיזען צוועק באשטימט געווארען וועלכע האבען זיך געדארפט געפינען אויף'ן פלאץ 10 אזייגער פריה און באזארגען די צוטהיילונג פון די ליפלעטס.

ויהי בחצות הלילה... האט זיך חבר קאפלאן געחלומט אז די קאמיטע האט ניט געטהון איהר אויפגאבע, און גאנץ פריה איז ער געשטאנען אויף'ן פלאץ און האט פארנאנדער געטיילט די ליפלעטס צו די קינדער, ווען די בעשטימטע קאמיטע איז טאקי געווען אבוועזענד און האט איהר פליכט ניט געטהאן.

די לעצטע בעריכטען דערצעהלען אז גע-

פון נארא פארק ניו יארק ביז טאראנטא קענעדע

איינער פון די ערפאלגרייכסטע אי-דען אויף'ן פעלד פון ריעל עסטייט איז אהן צווייפעל יעקב בעקער. א פערזענ-ליכקייט וועלכע פארנעהמט א גאנץ באַ-דייטענדען פלאץ אין דער טאראנטאר אידישער קהלה, און ווערט פארעכענט פאר איינעם פון די טאראנטאר דייכסטע אידישע ריעל עסטייט הענדלער.

יעקב בעקערס ריעל עסטייט גע-שיכטע זאָ צו זאָגען האט זיך אָבער ניט אָנגעפאנגען אין טאראנטא. זי האט זיך אנגעפאנגען אין בארא פארק, ניו יארק מיט אונגעפעהר דרייסיג יאהר צו-ריק און פון דארטען האט זי זיך ערשט איבערגעטראגען אהער, דאס הייסט אין קענעדע.

מר. בעקערס ביאגראפיע איז א גאנץ אינטערעסאנטע און איז ווערט פארציי-כענט צו ווערען.

יעקב ברב ברוך בעקער איז געבוי-רען געווארען אין נאראדנער גובערניע רוסלאנד אין 1863, ער האט באקומען א שטרענגע ארטהאדאקסישע ערציהונג און האט געלעהרענט אין חדר ביז זיבע-צעהן יאהר. ער איז דער עלטסטער פון 4 זיהן און 3 טעכטער וועלכע ברוך דער קרעטשמער האט געהאט און פארשטענד-ליך איז אין יענע צייטען ווען קרעטש-מעס זיינען געווען די איינציגע און בעס-טע אידישע פרנסה האבען זיי געלעבט בהרחבה.

עס איז אבער געקומען די צייט פון רדיפות אויף אידען און צווישען אלע אידען איז אויך געווען די בעקער פא-מיליע.

אין 1889 איז יעקב בעקער וועל-כער איז דאן געווען אן אויסגעדינטער סאלדאט און א פארהייראטער מאן אנגע-קומען אליין אין ניו יארקער האפען מיט 26 דאלאר אין קעשענע, דאס איז גע-ווען זיין גאנצער פארמעגען.

אין א נייער וועלט מיט אזא קליי-נעם קאפיטאל איז דער יונגער בעקער גע-ווען כמעט הילפלאז, און פאר איהם איז פארבליבען צו טון דאס בעסטע אונטער די אומשטענדען און ער איז געווארען א פעדלער, און האט זיך שנעל פון שטופע צו שטופע ארויפגעארבייט אויף א „סי-גאר סטאר".

פיער יאהר איז דער יונגער בעקער געווען אין דער נייער וועלט אהן דער פא-מיליע און ווען ער האט שוין געקענט שטעהן פעסטשטעדיג — אויף זיינע פיס האט ער געשיקט נאך זיין פרוי און צו-זאמען האבען זיי נאך געארבייט פינף יאהר ביז זיי האבען אפגעשפארט 6000 דאלאר און דאס איז געווען דער ערשטער מאטעריאלער שטוים צו ריעל עסטייט.

א וויטען בריטען קוק האט דער

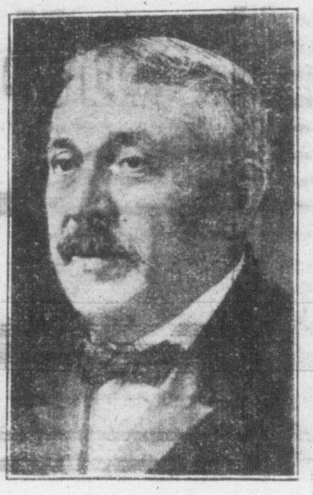

מר. יעקב בעקער.

יונגער בעקער געהאט, ער האט גע-זעהען דעם גרויסען און שנעלען וואוקס פון דער גרויסער וועלט שטאדט ניו יארק און ער האט געזעהען אז די שטאדט וועט זיך מוזען אויסשפרייטען אין די באראס און ער האט זיך גענומען דאר-טען פריהער האנדלען מיט ריעל עסטייט און איז דערנאך געווארען אליין א ביל-דער. ער האט הייסט עס געבויט הויי-זער און זיי פארקויפט.

מען האט איהם ניט איינמאל אויס-געלאכט פאר זיין ווילדער אונטערנעה-מונג, ער איז אבער מיט פעסטע טריט געגאנגען אויף זיין וועג און דאס איז גע-ווען דער סוד פון זיין גרויסען ערפאלג.

אזוי אז מר. בעקער איז געווען איי-נער פון די ערשטע אידען צו לייגען דעם פונדאמענט פאר דער יעצטיגער גרויסער אידישער קהלה פון בארא פארק ניו יארק.

דארטען האבען זיך די אידישע פא-מיליען די פיאנערען געמוטשעט אהן א אידישען קצב און אהן א שוהל, מען פלעגט דאווענען אין א טשוירטש בלויז שבתים און א דאנק דעם פעהיגען בע-קער'ן איז דארטען אויסגעבויט געווא-רען דער ערשטער בית המדרש אין בארא פאר וועלכע ארבייט ער האט אן אוי-ביגען אנדענקען א גאלדענעם מעדאל.

בויען הייזער און פארקויפען איז גע-ווארען זיין ספעציאליטעט און ווען די אידישע קהלה אין בארא פארק ניו יארק איז שוין געווען א גאנץ גרויסע און דאס לעבען איז געווארען רעגעלמעסיג איז אָנגעקומען דער בארימטער קריזיס און בעקער האט גענומען פארקויפען.

ער איז צוגעקומען צו א פונקט וואו ער איז געווען א מטופל פון 80,000 דא-לאר אין קעש און 19 אייגענע הייזער, דאן האט ער דערפיהלט אז ער דארף זיך אפריהען, און איז אפגעפאהרען צוריק נאך רוסלאנד.

ער איז שוין אבער ניט געוואוינט גע-ווען צום לעבען אין רוסלאנד, צו פריי האט ער געלעבט און נאך א וויזיט פון צוויי יאהר האט ער זיך צוריק געקעהרט נאך אמעריקא.

א צופאל האט איהם געבראכט אין אונזער שטאדט. פאהרענדיג פון רוס-לאנד אויף זיין וועג נאך אמעריקא האט ער זיך אפגעשטעלט אין טאראנטא. די שטאדט איז איהם שטארק געפעלען גע-ווארען, און ער האט באשלאסען זיך דא אפצושטעלען. און פון יענער צייט אן איז יעקב בעקער געווארען זעהר א טעטיגע פערזענליכקייט אין דער טא-ראנטאר אידישער קהלה.

זייענדיג פינאנציעל גוט פארזארגט נאהענט פון א האלבען מיליאן דאלאר אין בארעס געלט און הייזער האט זיך מר. בעקער אפגעגעבען צו כלל ארבייט.

פיעלע אנשטאלטען זיינען געהאלפען געווארען פון זיין פילאנטראפישער האנד. צעהנדליגע נויט באדערפטיגע זיינען גע-האלפען געווארען און מאסען שמערצען זענען דורך איהם געלינדערט געווארען.

עס טאר אבער ניט פארגעסען ווערען אז מר. בעקערס פרוי איז געווען א זעהר גרויסער פאקטאר אין זיין גרויסען ער-פאלג און איז יעצט נאך א גרעספערער פאקטאר אין זיין געזעלשאפטליכער טע-טיגקייט.

לעצטענס האט זיך מר. בעקער שטארק אפגעגעבען מיט'ן מושב זקנים פאר וועלכען ער, ניט אוועק כמעט זיין גאנצע צייט און א דאנק איהם איז דער מושב זקנים פון וועלכען ער איז דער פרעזידענט אין אזא גלענצענדען צו-שטאנד.

מיט רעכט קען געזאגט ווערען אז מר. יעקב בעקער און זיין פרוי זענען פון די פראמינענטעסטע מיטגליעדער אין דער טאראנטאר אידישער קהלה.

גלענצענדער פארגאנגענהייט און מיט נאך א גלענצענדער צוקונפט.

די בני ציון זונטאג שוהלע.

כמעט ביים אנפאנג פון דער גרינ-דונג פון די בני ציון האבען די חברים פארשטאנען די וויכטיגקייט פון א זונטאג שוהלע, וואו קינדער זאלען קריגען אונ-טערריכט אין איינקלאנג מיט דעם נאצ-יאנאלען ציוניסטישען געדאנק, אבער ליידער האט זיך עס זיי מעהר ניט טייל-ווייז איינגעגעבען. דורך מאכענדיג פיעלע גלגולים האט מר. עדמונד שייער זי איבערגענומען אונטער זיין לייטונג און זי האט ווירקליך אין א געוויסען זין פראג-רעסירט. אבער די ארט לעהרע איז גע-ווען ניט נאך'ן וואונש פון די מעהר אי-דעאליסטישע חברים. פיעלע פערזוכען איז פון זיי געמאכט געווארען צו אריינ-ברענגען אין דיעזער שוהל דעם העברע-איש-נאציאנאלען גייסט, אבער צוליעב פערשיעדענע אורזאכען האט עס זיי ניט געלונגען.

ביז ענדליך ווען די בריטישע דעק-לאראציע האט די אידישע האפנונג פון א חלום אין א ווירקליכקייט פערוואנדעלט און די גאולה דערנעהענטערט, האבען די מעהר ענטוזיאסטישע בני ציון חברים בעאיינפלוסט דעם ציון קאונסיל און פון מר. שייערס שוהל אין א העברעאיש נאצ-יאנאל זונטאג שול פערוואנדעלט, וואו קינדער ווערען געלערנט יעדען זונטאג אין ציון אינסטיטוט אונטער דער אויפ-זיכט פון העברעאישע לעהרער, פאך ליי-טע אויף דיעזען געביעט.

דיעזע זונטאג שול האבענדיג די שטיצע פון אלע ציוניסטען, קען מען ער-ווארטען אז זי וועט פראָספערירען.

די שוהל איז פריי און עלטערען פון קינדער וועלכע ווילען אז זייערע קינדער זאלען בעקאנט ווערען אין אידישער גע-שיכטע און מיט דער העברעאישער שפראך קענען שיקען אהין זייערע קינדער.

גראַליעלענבי'ס נאָמען איז פארשריבען געווארען אין „ספר הזהב" — גאלדענעם בוך — אלס אנערקענונג פאר זיין בע-פרייען ארץ ישראל פון דעם טערקישען יאך. דיעזער בוך וועט פערבלייבען אויף אייביג אין דער אידישער באפריי-אונגס געשיכטע, נור די נאבעלסטע סיי אידען סיי ניט-אידען, וועלכע האבען מיטגעווירקט און געהאלפען צו בעפרייען דאס אידישע לאנד און דאס אידישע פאלק און שאפען אהיים פאר זיי אין ארץ ישראל, נור די האבען די זכיה צו זעהען זייער נאמען פארצייכענט אין דיעזען בוך. די „בני ציון" קענען זיין שטאלץ דאס זיי האבען א היבשע צאהל פון זייערע חברים אין דיעזען בוך. די קומענדע דורות וועלען עס זיכער אפ-שאצען און אנערקענען די ארבייט פון די בני ציון און זייער אנשטרענגונג און פארשפרייטען דעם נאציאנאלען געדאנק אונטער דער טאראנטאר אידישער בא-פעלקערונג.

די פאלגענדע זיינען די חברים וועל-כע די „בני ציון" האבען געפונען פאר פאסיג צו פארשרייבען זיי אין „ספר הזהב":

א. קעש, ב. סטאן, א. וויינבערג, י. וואלפסאן, ס. סעמיועלס. י. ראס. מ ראזען, ס. ראגאל, מ. מענסאן ס. פראניק, י. שאן, פ. ליוואי. דר. יעקב שיין, אה. ווהייט.

די בני ציון קעמפפען געגען די מיסיאנערען

אין 1912 ווען די מיסיאנערען, סינ-נער, ראהאלד און קאמפאניע האבען מיט זייער פרעכהייט דערגרייכט דעם העכס-טען פונקט, האבען די „בני ציון" גע-פונען פאר נויטיג צו נעהמען מיטלען, און אן ענערגישער קאמף איז אנגעפיהרט געווארען פון זיי אונטער דער לייטונג פון דר. שיין און מיט גוטע רעזולטאטען. דער „אידישער זשורנאל" האט פיעל מיט געהאלפען אין פראפאגאנדירען און אויפ-פאדערען דער אידישער באפעלקערונג ניט צו שטעהן ארום די מיסיאנערען און אין אביסעל צייט האט די פראפאגאנדא געהאלפען און די מיסיאנערען פלעגען טאקע האלטען זייערע דרשות פאר די עטליכע דזשיסוס-מוידען.

נחום סאקאלאוו באזוכט טאראנטא.

אין פריהלינג פון 1913 האט נחום סאקאלאוו — דער זייל פון דער ציוניס-טישער אלוועלטליכער באוועגונג — באַ-זוכט טאראנטא. די אויפנאהמע וועלכע ער האט דא געקראגען איז ווירקליך געווען א קעניגליכע און וועט נאך לאנג פאר-בלייבען אין דעם זכרון פון די אידען אין טאראנטא.

דער מעיאר האט איהם די פרייהייט פון שטאדט געגעבען. אן אפיציעלע אויפנאהמע אין פארלאמענט בילדינג וואו 500 אידישע קינדער פון דער ת"ת און ציון שוהל האבען איהם מיט ציון פלעגס און נאציאנאלע לידער בעגעגענט. עס איז ווירקליך א ריהרענדע סצענע געווען דאס פאלק האט זיינע אמת'ע פיהרער דערקענט. דר. שיין, דאן דער פארזי-צענדער פון די בני ציון האט פיעל ביי-געטראגען אין מאכען פארבערייטונג פאר דער אויפנאהמע און ערפאלג. א מאס מיטינג איז אויך פארופען געווארען פון ציון קאנסיל אין מאסעי האל וואו דאס פאלק האט זיך פארזאמעלט זיין גרוי-סען פיהרער צו באגריסען.

א שטאלצער איד, א פערקערפערונג פון מזרח און מערב קולטור איז פאר אייך געשטאנען און א גרוס האט ער געבראכט פון אידישע נאציאנאלע ערוואכונג, אי-דישע האפנונגען און שטרעבונגען צו זעלבסטשטענדיגקייט. מיט זיין פאלקס-טימליכע שפראך האט ער זייער נשמה געפאנגען, האט זיי פון דער גלות אט-מאספערע ארויסגעשלעפט, און אין א וועלט — אונזער אידישער וועלט — אריין געבראכט. ניט ווילענדיג האט זיך אייער רוקען געגלייכט, מעהר מוטה, מעהר שטאלץ אין זיך דערפיהלט, ווי עס פאסט פאר מענשען פון א פאלק מיט א

אידישע פעדלערס נעהמט עס איז אכט
יעקב קארענבלום
האט ערעפענט א הארנעס שאפ
אין 201 דאנדעס סט. וועסט
איהר באקומט דארט געמאכט די בעסטע הארנעס — נייע און אויך אלטע ווערען געפיקסט פונקט ווי נייע.
מיר מאכען אלעס וואס איז נויטיג פאר'ן געברויך פון פערד.
אלעס צו מעסיגע פרייזען
יעקב קארענבלום 201 דאנדעס סט. וועסט

קאמפלימענט פון
דר. מ.
פיוניק
(דענטיסט)
380 קווין סט. וועסט

קאמפלימענט פון
דר. מ.
שווארץ
(דענטיסט)
137 בעווערלי סטריט

קאמפלימענט פון
דר. ד. סיגאל
514 דאנדעס סט וו.
טעלעפאן קאלעדזש 6073

קאמפלימענט פון
דר. סוראפסקי
347 באטהורסט סט.
טעלעפאן קאל. 412

לזכרון פון
מרס. רבקה נאטאנזאן ע״ה די פרוי פון
דר. ברעסלין
405 דאנדעס וועסט

קאמפלימענט פון
דר. וו. נ.
ווינקלער
393 דאנדעס וועסט
טעל. קאל. 6791

די ערשטע מאלדאווישע קאנגרעגיי-
שאן תפארת ישראל אנשי רומעניען

דריקט אויס איר הארציגען דאנק צו חזן

שבח אבראמאוויטש

פון קווין סט. וו. פאר זיין דער שליח ציבור ביי אונז אין האל 208
ספעדיינא עוו. ראש השנה און יום־כפור אהן באצאהלונג.

מיט אכטונג,
די קאמיטע

בני יעקב

אין געגרינדעט געווארען מיט 110 מיטגליעדער

מיט קאמפלימענטס

סאלאמאן באכנער

201 בעווערלי סט.

מיט קאמפלימענטס

י. באכאניק

יוניווערסיטי עוו.

קאמפלימענט פון

מר. און מרס

יוסף פרענקעל

232 עדלייד וועסט

מיט קאמפלימענטס

לייאן דרעס קאספ.

73 עדלייד וועסט

מיט קאמפלימענטס

יצחק הערמאן

555 דאנדעס סט. וועסט

קאמפלימענט

פון די

נייש\יאנאל

דריי-גודס לימיטעד

6 וועלינגטאן סטריט וועסט

מיט קאמפלימענטס

מר. זאסקס

126 גרענדזש עוו.

די סטאשיווער לידיס סאסייעטי

גיט 5 דאלאר און אפעלירט גלייכצייטיג צו די לאנדסלייט און פרויען
זיי זאלען אונטערשטיצען די אונטערנעהמונג פאר די סטאשעווער
מלחמה ליידענדע

זונטאג דעם 26-טען יאנואר

7 אזייגער אווענט אין מיקאל שוהל

טיקעט פרייז 25 סענט.

קאמפלימענט

פון די

הומנער

קלאוק קאמפאני

קינג סטריט וו.

מיט קאמפלימענטס
די ראיאל פרינטינג קאמפאני
124 דאנדעס סט. וו.
טעלעפאן אד. 3791

מיט קאמפלימענטס
די פאמיליע גינזבורג 12 ברוק עוו.
מרס. בעסי גינזבורג. דיני גינזבורג.
מר. גרשון גינזבורג. סעמי גינזבורג.
בעני גינזבורג. דארי גינזבורג.
ווילי גינזבורג.

מיט קאמפלימענטס
מ. אוילבאום
15 גרענדזש עוו.

ב. דענסאן און זוהן
טיילערס און ענס אטפיטערס 2 סטארס
594 קווין וו. נעבען באטהורסט סט.
992-4 קווין וו. נעבען אסינגטאן עוו.

מיט קאמפלימענטס
ה. ב. כאשמאל'ס
דראג סטאר
315 דאנדעס סט. וו.

דער פועלי ציון יוגענה קלוב
פארזאמעלט זיך
יעדען זונטאג 4 אזייגער אין פרץ שולע
194 בעווערלי סט
אונזערע פארזאמלונגען זענען אינטערעסאנט, קומט באזוכען אונזערע פארזאמלונגען.

מיט קאמפלימענטס
ס. מארקס
485 ספעדיינא עוו.

מיט קאמפלימענטס
גאלדמאן
28 קענזינגטאן עוו.

אויסקינפטע ווענען די
בני יעקב
ביים טשערמאן ה. ברענגסטאן
226 פארלאמענט סט
טעלעפאן מיין 7769

מיט קאמפלימענטס
מ. לייבאָוויטש
80 קענזינגטאן עוו.

מיט קאמפלימענטס
מ. ווייגארטען
283 דאנדעס וו.

מיט קאמפלימענטס
פראמשטיין
בראדערס
113 דאנדעס וו.

ש. מאגילעווסקי
190 דאנדעס סט.
די בעסטע, קלינסטע פרוקט סטאר מיט די בעסטע „צופרידענהייט

ב. קאפלאן
פיינטס, אוילס, גלאז, ספעציאליסט אין פייפערען
417 דאנדעס סט. וו.

מ. שניידערמאן
355 קווין וו.
פיקסט און פארקויפט שיך און מאכט צו ארדער אלע סארטען צו ביליגע פרייזען

מיט קאמפלימענטס
פיניע פאסטערנאק
122 דאנדעס וו.

די „עקספערט" דייאינג, קלינינג און פרעסינג קאמפ.
ארבייט גאראנטירט
154 ספעדיינא עוו.

וויקטאר קידמאן
דילער אין פאר
335½ ספעדיינא עוו.

ה. דייוויס
14 קענזינגטאן עוו.
די אמעריקאן גראסערי
טעלעפאן קאלעדזש 4281

נ. סליין
דילער אין פוטער, עיגס, קריעם און טשיעז
136 עליזאבעט סט
טעלעפאן אד. 1430

ה. דושעסער
גראסערי
340 ארלייד וו.
טעלעפאן אד. 2726

אנשטענדיגער גרויסער סייל אין
סארעצקים
דרייגודס סטאר
388 ספעדיינא עוו.

ל. יאסני
גראסערי און פראוויזיאנס
320 ריטשמאנד וו.
טעלעפאן אד. 3053

מ. גאלדבערג
ערשטער קלאס מענער קאסטאם טיילאר
293 ספעדיינא עוו.
טעלעפ. קאלעדזש 8338

מ. שניידערמאן
מענס קאסטאם טיילאר
670 קווין וו.
עס לוינט אייך ביי איהם צו מאכען אייער ארבייט.

נ. סאקאלאוו
דילער אין נייע און סעקאנד הענד פורניטשור סטאווס א. אז. וו. מיר פארדיכטען אויך אלטע פורניטשור
307 קאלעדזש סט.

ב. שטיין
דילער אין נייע און סעקאנד האנד פורניטשור, סטאווס א. אז. וו. מיר קויפען און פארקויפען פארשיעדענע פורניטשור
799 קווין סט. וו.

ל. בערמאן
הייַ קלאס טיילער.
335 ספעדיינא עוו.

דזש. ראזענבאום
פיין לידיס טיילארינג
287 קאלעדזש סט
טעלעפאן קאלעדזש 8043

שלמה גאלדשטיין
לידיס טיילאר, סוט, קאוטס, גלייכע פרייזען
751 דאנדעס סט. וו.

אמעריקאן פרענטש קלינינג און פרעסינג סטאר
כ. קאהן פראפ.
645 דאנדעס סט. וו.
סקוירטס געמאכט צו ארדער, לייטעסט סטייל

ס. וואלפיש
דרייגודס וואלען און סילקס, האלסייל און ריטייל
129 דאנדעס סט. וו
טעלעפאן עד. 4609

ס. וואלפיש
בוטס, שיך און ראבערס, פאר קינדער לידיס און מענס
131 דאנדעס סט. וו

ל. סאלאמאנסקי
א ספעשעל סייל אויף קאוטס, ביליגע פרייזען
337 באטהורסט סט
טעלעפאן קאלעדזש 5873

א רעגען

(א כינעזיש מעשה'לע)

פון ל. ראָזענבערג

אין כינא איז אמאָל געווען א יונגער קייזער, א גוטער קייזער מיט דעם נאָמער לי־אַ־אָ, און ביי זיין גאנצע גרויסקייט און רייכען קייזערליכען לעבען האָט ער ניט אויפגעהערט טראכטען וועגען ארימע און אומגליקליכע.

איינמאָל, ווען דער קייזער איז געשטאַנען ביים פענסטער פון זיין פּאַלאַץ, האָט אָנגעהויבען געהן א רעגען, וואָס אמאָל שטאַרקער, אזוי אז עס האָט געגאָסען ווי מיט עמער. דער הימעל האָט געוויינט און פון די בוימער און בלומען האָבען געקאַפּעט טרעהרען. א שווערער טרויער האָט געפרעסט דאָס הארץ פון קייזער און ער האָט אויסגעשריען:

— שלעכט איז געבאָך די, וועלכע האָבען ניט אין א רעגען אפילו קיין היטלען צו צודעקען דעם קאָפּ

און ער האָט זיך אומגעקעהרט צו זיין קאַמערהאַר און געזאָגט:

— איך וואָלט געוואָלט וויסען, וויפיעל געפינען זיך אזוינע אומגליקליכע אין פּעקין.

— ליכטיגע זון! — האָט געענטפערט קניענדיג און איינגעבויגענדיג דעם קאָפּ, טזין־כי־טזאַנג, — איז דען פּאַראַנען אונמעגליכעס פאר דעם הערשער פון מלכים? נאָך איידער די זון וועט פארגעהן, וועסטו פאַטער פון די שטראַהלען, וויסען דאָס וואָס דו ווילסט.

דער קייזער האָט גנעדיג א שמייכעל געטהון און טזין־כי־טזאַנג איז ניך געלאָפען, מיט אלע זיינע כחות, צום ערשטען מיניסטער סאַן־טשי־סאַן.

ער איז געקומען צו לויפען קוים כאַפּענדיג דעם אָטהעם און פאר איילעניש אפילו ניט אָפּגעגעבען אלע טיטולען וועלכע קומען דעם ערשטען מיניסטער.

— פריינד פון דער וועלט אונזער גענעדיגער הער, האָט ער געזאָגט כאַפּענדיג דעם אָטהעם און שרעקליך אונרוהיג — דעם קייזער לאָזען ניט רוהען די, וועלכע געהען אין א רעגען אָהן היטלען אין אונזער פּעקין, און ער וויל נאָך היינט וויסען די צאָהל פון זיי.

— יא, עס זענען טאַקי דאָ אזעלכע לײַדיג־געהער! האָט געענטפערט סאַן־טשי־סאַן, נאָר אפשר . . .

און ער האָט באַפוילען מען זאָל רופען פי־כי־וואַ, דעם גובערנאַטאָר פון פּעקין.

— שלעכטע נייעס פון הויף! האָט ער געזאָגט, ווען פי־כי־וואַ האָט אָנגעבויגען דעם קאָפּ צו דער ערד, דער הערשער פון אונזערע לעבענס האָט באַמערקט אונאָרדנונג!

— ווי אזוי? האָט מיט טויטשרעק אויסגעשריען פי־כי־וואַ — געפונט זיך דען ניט א שעהנער גערויכטער גאָרטען, וואָס באַהאַלט דעם פּאַלאַץ פון פּעקין?

— איך ווייס שוין ניט ווי אזוי דאָס האָט זיך געטראָפען, האָט געענטפערט סאַן־טשי־סאַן, נאָר זיין מאַיעסטעט מאַכען אונרוהיג אַט די טויגעניכטסען, וואָס געהען אין א רעגען אָהן היטלען. — ער וויל וויסען וויפיעל געפינען זיך אזוינע אין פּעקין. מאַך א לאַד!

—רופט מיר באַלד דעם אלטען הונט כואַר־דזונג! האָט אין א מינוט שפּעטער געשריען פי־כי־וואַ צו זיינע דיענער.

און ווען דער אויפזעהער פון די שטאָדט וועכטער איז מיט שרעק און ציטערניש געפאַלען פאר זיינע פיס, האָט זיך דער מאַנדאַרין אַרויפגעוואָרפען אויף איהם מיט קללות.

— דו טויגעניכטס, לײַדיג געהער, לײַדאַק איינער! דו ווילסט אז מען זאָל אונז צוזאַמען מיט דיר צושניידען אויף צווייען?

— זאָג מיר די סבה פון דיין כעס — האָט געזאָגט כואַר־דזונג, קלאַפּענדיג זיך מיט דעם קאָפּ אין דרערד — זאָג מיר איך זאָל קענען פארשטעהן די טייערע ווערטער, וועלכע דו האָסט מיר געזאָגט, ווייל אנדערש האָב איך מורא איך זאָל חס ושלום נישט פארשטעהן דיינע קלוגע רייד.

— דו אַלטער הונט, דו וואָלסט באַדאַרפט זיין א פּאַסטוך פון חזירים און ניט קיין אויפזעהער איבער די איינוואוינער פון דער גרעסטער שטאָדט אין דער וועלט!

דער הערשער פונקינאַ האָט אליין באַמערקט אז ביי דיר אין שטאָדט איז אונאָרדנונג, — אויף די גאַסען דרעהען זיך טויגעניכטסען, וועלכע האָבען אפילו ניט אין א רעגען קיין היטלען, דעם קאָפּ צו צודעקען. נאָך איידער עס וועט נאַכט ווערען, זאָלסטו מיר געבען צו וויסען וויפיעל עס איז פון זיי אין פּעקין געבליבען.

—אַלעם וועט פּינקטליך אויסגעפיהרט ווערען! האָט געענטפערט כואַר־דזינג, קלאַפּענדיג זיך דריי מאָל מיט דעם קאָפּ אין דער ערד, און איז ווי א פייל פון בויגען געפלויגען איבער דער שטאָדט, געשריען און געטופּעט מיט די פיס אויף די וועכטער, וועלכע ער האָט מיט א טרומייט צוזאַמען גערופען.

— מערדער! לײַדאַקעס! איך וועל אייך אלע אויפהענגען און דערנאָך אייערע לייבער בראָטען אויף הייסע קוילען! אַט אזוי גיט איהר אכטונג אויף דער שטאָדט! ביי א רעגען געהט מען ביי אייך ארום אָהן היטלען! אין איין שעה צייט, זאָלט איהר צוזאַמענכאַפּען אלע, וואָס טראָגען ניט קיין היטלען!

די וועכטער האָבען זיך באַלד גע־וואָרפען איבערן שטאָדט אויספיהרען דעם באַפעהל.

א גאַנצע שעה איז איבער די גאַסען פון פּעקין געווען א געכאַפּעריי פון מענשען פונקט ווי מען כאַפּט הינט.

— האַלט איהם! כאַפּט איהם! האָבען געשריען די וועכטער, לויפענדיג נאָך מענשען, וועלכע האָבען ניט געהאַט קיין היטלען און האָבען זיי געשלעפּט פון אונטער די פאַרקאַנעס, טויערען און פון די הייזער, וואו זיי האָבען זיך באַהאַלטען אין ווינקעלאַך ווי מייז אין די לעכער.

אין א שעה אָהן איין מינוט זענען אלע וואָס האָבען ניט געהאַט קיין היטלען, שוין געשטאַנען אין הויף פון געפענגניש.

— וויפיעל איז דאָ? האָט גע־פרעגט כואַר־דזונג.

— 20,871! האָבען געענטפערט די וועכטער בויגענדיג זיך אין דרייען.

— ברענגט די תלינים האָט גע־קאָמאַנדעוועט כואַר־דזונג.

אין א האַלבער שעה זיינען אויף דעם הויף פון געפענגניש געלעגען 20,871 געטוידטע בינעזער, און 20,871 מענשען קעפּ האָט מען אַרויפגעשטעקט אויף שפּיזען און מען האָט זיי געטראָגען איבער דער שטאָדט אז דאָס פאָלק זאָל זיך אַראָפּנעהמען א מוסר.

כואַר־דזונג איז געגאַנגען מיט דעם באַריכט צו פי־כי־וואַ, פי־כי־וואַ האָט עס פאַרגעשטעלט צו סאַן־טשי־סאַן, סאַן־טשי־סאַן האָט געגעבען עס צו וויסען צו טזין־כי־טזאַנג.

עס האָט זיך אָנגערוקט די נאַכט. דער רעגען האָט אויפגעהערט. א לויפענדיג ווינטעל האָט אָנגעריהרט די בוימער, וואָס האָבען אַרומגעריגעלט דעם קייזערליכען פּאַלאַץ. די שטענדיגע רעגענס־טראָפּען זיינען פון די בוימער גע־פאַלען אויף די שמעקענדיגע בלומען, וועלכע האָבען געבלאַסקעוועט און שימע־רירט אין די שטראַהלען פון דער פערגאַנגענער זון.

דער כינעזישער יונגער גוטער קייזער איז געשטאַנען ביים פענסטער פון זיין פּאַלאַץ און זיך אָנגעקוקט אויף דעם שעהנעם בילד.

נאָר דער יונגער, גוטער קייזער, האָט אין זיינע גוטע מינוטען ניט פארגעסען אַן די אומגליקליכע.

— זאָג מיר נאָר, האָט ער זיך גע־ווענדעט צו זיין קאַמערהער טאַן־כי־טזאַנג — דו האָסט מיר געזאָלט לאָזען וויסען, וויפיעל געפינען זיך מענשען אין פּעקין, וועלכע האָבען קיין היטלען ניט זיך צו באַדעקען דעם קאָפּ אין א רעגען.

— דער ווילען פון אונזער הערשער איז אויסגעפילט געוואָרען דורך זיינע קנעכט, האָט קניענדיג געענטפערט טאַן־כי־טזאַנג.

— וויפיעל זשע? זעהט נאָר אז דו זאָלסט מיר זאָגען דעם אמת!

— אין גאַנץ פּעקין געפינט זיך ניט קיין איינציגער, וואָס זאָל ניט האָבען קיין היטעל צו צודעקען דעם קאָפּ אין א רעגען. איך שווער דיר, אז וואָס איך רעד איז דער ריינער אמת!

און טזון־כי־טזאַן האָט אויפגעהויבען די הענט, אָנגעבויגען דעם קאָפּ, א סימן אז ער גיט א הייליגע־שבועה.

אויף דעם געזיכט פון גוטען קייזער, האָט זיך באַוויזען א גליקליכער און פרעהליכער שמייכעל.

— א גליקליכע שטאָדט, א גליקליבעס לאַנד! האָט ער פון פריינד אויסגעשריען. ווי גליקליך בין איך וואָס אין מיין מלוכה לעבט גליקליך דאָס פאָלק.

און אלע אין דעם קייזערליכען הויף, האָבען זיך געפיהלט גליקליך צוזעהענדיג דאָס גליק פון דעם קייזער.

און סאַן־טשי־סאַן, פי־כי־וואַ און כואַר־דזינג האָבען בעקומען אָרדענס פאר זייערע זאָרגען פאר דעם פאָלק.

פּוילישע פיהרער האַבען געהעצט געגען אידען ערב דעם פּאָזען פּאָגראָם

קאָפּענהאַגען.

א דעבאַטע וועגען אידען וואָס איז פאָרגעקומען אין שטאָדט־ראַטה פון פּאָזען, צייגט די שטימונג וואָס האָט גע־הערשט צווישען די פּאַליאַקען דאַרטען איידער דער פּאָגראָם איז פאָרגעקומען.

דער פּוילישער ראַטהמאַן לעוואַנדראָו־סקי האָט געהאַלטען א רעדע אין שטאָדט ראַטה אַטאַקירענדיג שטאַרק די אידען. ער האָט בעהויפּטעט אז די אידען האַ־בען די פערוואַלטונג פון פּאָזען אין זייערע הענד און זיי קריגען אלע קאָנטראַק־טען. די אידישע פּראָפיטירער, האָט דער אַנטיסעמיט ווייטער געזאָגט, זיי־נען געוואָרען רייך און איצט ווילען זיי אַנטלויפען קיין ירושלים אָדער בערלין.

דעם פּוילישען אַנטיסעמיט'ס רעדע האָט אַרויסגערופען א דעבאַטע וועגען אידען. דער אידישער פּערטרעטער, ראַטהמאַן יאָפּע, האָט פּראָטעסטירט גע־גען די בלבולים אויף אידען וואָס דער אַנטיסעמיט האָט געמאַכט. דער בירגער מייסטער האָט זיך אָנגענומען די אי־דען'ס קריוודע, זאָגענדיג אז די אידען האָבען פיעל אויפגעטהאַן פאר דער קאָ־מערציעלער ענטוויקלונג פון דער פּראָ־ווינץ און זייערע אויפפיהרונגען זיינען פיינע. ער האָט בלאַמירט לעוואַנדאָווס־קי'ן פאר העצען געגען אידען אין דער צייט פון יעצטיגען קריזיס.

אַלעגאָרישע מעשה'לאַך

פון יחזקאל א. מ. בראַנשטיין.

דאָס שטויבעלע.

...און שטילער פון נאַכט האָט די ווייטקייט מיך פון שלאָף געוועקט, אין איהר בוזים מיך גערופען . . .

און געעפענט האָב איך מיינע אויגען מיט'ן חלום לאַנד זיך געשיידט און צו דער ווירקליכקייט געווענדעט.

מיין שטעקען אין האַנד גענומען, בין איך מיט דער לבנה אין וועג אוועק, וואָס פיהרט אַהין, אין לאַנד פון אמת...

באַגינען האָב איך דעם דרויסען ברעג פון ים, פון ווירקליכקייט דערגרייכט מיט דער לבנה זיך געשיידט, האָט די זון איהר דיענסט איבערגענומען און די אָרעמ'ס פון טאָג מיר איבערגעגעבען, האָט אויך די זון מיט מיר זיך געשיידט מיט'ן טאָג מיך אליין געלאָזען . . .

*   *   *

אויף דער גרענעץ פון נייער און אַלטער ווירקליכקייט שטעה איך איצט פאַר־גאַפט, און מעסט די ווייטקייט מיט מיין בליק...

עס געל'ט זיך אין מיין אויג א זאַמי־דיג - ברוינער געגענד, און אין אויער ברויז'ט זיך א פּולווער שטויב; דער שטויב פון אמת...

פון שטויב - געדיכט, שטויב'ט זיך א שאָטען ארויס, וואָס ציהט זיך ווי א שנור, לאַנגזאַם צו מיר.

עס דערנעהענטערט זיך דער שאָטען און שטיל צו מיין בליק, א שכינה ליכט צוגיסט זיך אין מיין אויג...

עס קומט דער אמת, זאָגט מיר מיין געפיל און עס גרויסען זיך מיינע אויגען אין קדושה ציטער פון דערוואַרטונג, אין ווייטען מזרח צינדט א זון זיך אָן און דאָס האַרץ עס שלאָגט, מיט גלויבען, פול מיט האָפען...

איך בין א קינד פון לאַנד פון אמת, זאָגט מיר דער שאָטען, וואָס ריזעלט זיך דורך פאר מיין אויג, — שטער מיר ניט מיין וועג, לאָז מיר ווייטער געהען אין וועג:

וואָס! האָבען מיינע אויגען פייעריג געפרעגט, און אלץ וואָס איז אין לעבען נור פאַראַן, איז זאָגענדיג פאר מיינע אויגען דורכגעגאַנגען, איך האָב מיט אמאָל די אַלטע ווירקליכקייט אין דער נייער דער זעהען... דעם זעלבען אַלטען יונג דאָ דער קענט... און שטיל איז דער שאָטען זיין וועג זיך געגאַנגען, צו ווייט זיך אָבגע־שטעלט און אפילו קיין קאַלטען גלייכגיל־טיגען בליק אויף אלץ וואָס ארום ניט גע־וואָרפען, און ווידער ווי פריהער זיך לאַנג־זאַם געגאַנגען.

שטעה, ווער ביזט דו שאָטען?

איך בין א שטויבעלע, פון וועלט פון אמת, וואָס ריזעלט זיך אין לעבען און ניט וואו אנדערש, קאָנסט דו מענש מיך געפונען... האָט דער שאָטען געענט־פערט און שטיל ווי פריהער זיך אין וועג אוועק.

און אויסגעגליכען האָב איך מיין רוקען, מיט'ן שטעקען אין האַנט אין וועג זיך געלאָזען נאָכגעפאָלגט דעם שאָטען שטיל, יעדען קעהר זיינעם מיט פאַרזיכט געהיט... אָט האָט זיך דער שאָטען אין ים פאַרטרונקען און איך האָב זיך ווי פריהער געפונען און ווי פריהער זיך געזעטיגט מיט דעם ליעד פון לעבען.

שוידערמאַן און קירשענבלאַט, דאָדענס סט. וועסט 75 סענט

מר. און מרס. בערגער 160 דאַנדעס סט. וועסט $2.00

ברידערליכקייט און פריינדליכקייט קענט איהר געפינען ביי

די

בני יעקב